

Videncentret
Bolius

Realdania

Danskerne i det byggede miljø

– en spørgeskemaundersøgelse foretaget af Kantar Gallup for Videncentret Bolius og Realdania

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

**for data
for deling
for tidens tendens**

Forord

Denne publikation er den syvende udgave af undersøgelsen **"Danskerne i det byggede miljø"**, udarbejdet af den filantropiske forening Realdania og Videncentret Bolius.

Formålet med undersøgelsen er at belyse boligens betydning for vores hverdag og livskvalitet. Derudover afdækker undersøgelsen også, hvor tilfredse vi i Danmark er med vores naboskab, hvor glade vi er for vores lokalområde, hvordan vi indtænker bæredygtighed i hjemmet, samt hvilke glæder og bekymringer boligen giver os.

Dette års udgave viser en lille stigning i danskeres livskvalitet i kølvandet på det forventede fald, vi så i undersøgelsen i årene under og efter corona-krisen. Set over de seneste syv år er der dog fortsat en negativ tendens, og de kommende år må vise, om det vedvarende ændrer sig.

Særlig udfordret på livskvaliteten er storbyerne og forstadskommunerne med mange etage-

byggerier i boligkvartererne. Kigger vi på de bånd, der er mellem naboerne, kulturen for lokalt f.eks. at hilse på hinanden, muligheden for at få hjælp fra naboerne og oplevelsen af at kunne stole på hinanden, så er der stor forskel fra kommune til kommune og fra boligområde til boligområde.

Undersøgelsen viser også en stor forskel på, hvordan vi indretter vores byområder og lokalmiljøer. F.eks. er der meget store forskelle rundt i landet i forhold til omfanget af danskernes brug af naturen og grønne områder. Generelt har adgang til grønne omgivelser dog en meget klar sammenhæng med vores livskvalitet.

Danskerne fortsætter med at være bekymrede for stigende energipriser og -afgifter, men bekymringen er dog faldet siden 2022. Til gengæld stiger bekymringen blandt bolig-ejerne for stigende skatter og afgifter samt fejlbehæftede ejendomsvurderinger.

Interessen for, hvordan man kan leve mere bæredygtigt i sin bolig, er relativt stabil over de seneste år, men flere danskere svarer nu, at de tilvælger bæredygtige byggematerialer i forbindelse med deres til- og ombygninger. Der er en stigende interesse for energirenovering af boliger, og flere overvejer at gennemføre energirenoveringer på deres boliger.

Undersøgelsen er baseret på i alt 7.108 repræsentative interviews blandt personer i den danske befolkning over 25 år. Data er indsamlet af Kantar Gallup i 2024.

God læselyst!

Jesper Nygård
Adm. direktør, Realdania

Indholdsfortegnelse

1. Danskernes livskvalitet, side 5

- Livskvalitet set over tid
- Livskvalitet fordelt på geografi

2. Boligens betydning, side 11

- Tilfredshed med boligen
- Det optager boligejerne

3. Det bekymrer danskerne, side 31

- Overblik over bekymringer
- Det bekymrer boligejerne
- Det bekymrer lejerne

4. Tilfredshed med naborelationer, side 47

- Overblik over naborelationer
- Naborelationer og livskvalitet
- Tryghed omkring boligen

5. Oplevelse af lokalområdet, side 61

- Valg af bopæl
- Lokalområde og livskvalitet

6. Boligens sundhed og indeklima, side 75

- Overblik over indeklimaproblemer
- Forebyggelse og forbedringer
- Indeklima og livskvalitet

7. Energirenovering, side 85

- Motiver og barrierer
- Energirenovering

8. Boligforbedringer, side 99

- Brug af håndværkere
- Bæredygtige byggematerialer

9. Bæredygtighed og deleordninger, side 115

- Vigtige måder at leve bæredygtigt på
- Deleordninger

10. Metode, side 127

- Oversigt over variable
- Databank

Kapitel 1

Danskernes livskvalitet

Danskernes livskvalitet – resumé

Dette kapitel beskriver danskernes oplevede livskvalitet. Kapitlet gennemgår udviklingen over tid og ser på livskvalitet ud fra køn, alder og geografi.

Ser vi henover årene fra 2018 til i dag, så er der tale om en fald i danskernes livskvalitet.

Vi havde forventet et fald i forbindelse med coronaepidemien og de begrænsninger, der fulgte heraf.

I den seneste måling for 2024 ses en stigning, så den oplevede livskvalitet er tilbage omkring niveauet for 2022.

Kapitlet viser bl.a.:

- Danskernes livskvalitet har været faldende de seneste år. Men måske er tendensen brudt i dette års måling. Det må kommende års undersøgelser vise.
- Kvinder har en lidt højere oplevet livskvalitet end mænd og forskellen er øget i dette års måling.
- Generelt set stiger livskvaliteten med alderen, således at særligt de 50+ oplever en højere livskvalitet end de yngre aldersgrupper.
- Mens man i mange lande finder, at livskvaliteten er størst i de store byer og hovedstaden, så er det omvendt i Danmark. Her finder vi størst oplevet livskvalitet i de små byer og på landet.

Danskerne's livskvalitet

– Oplevet livskvalitet over tid

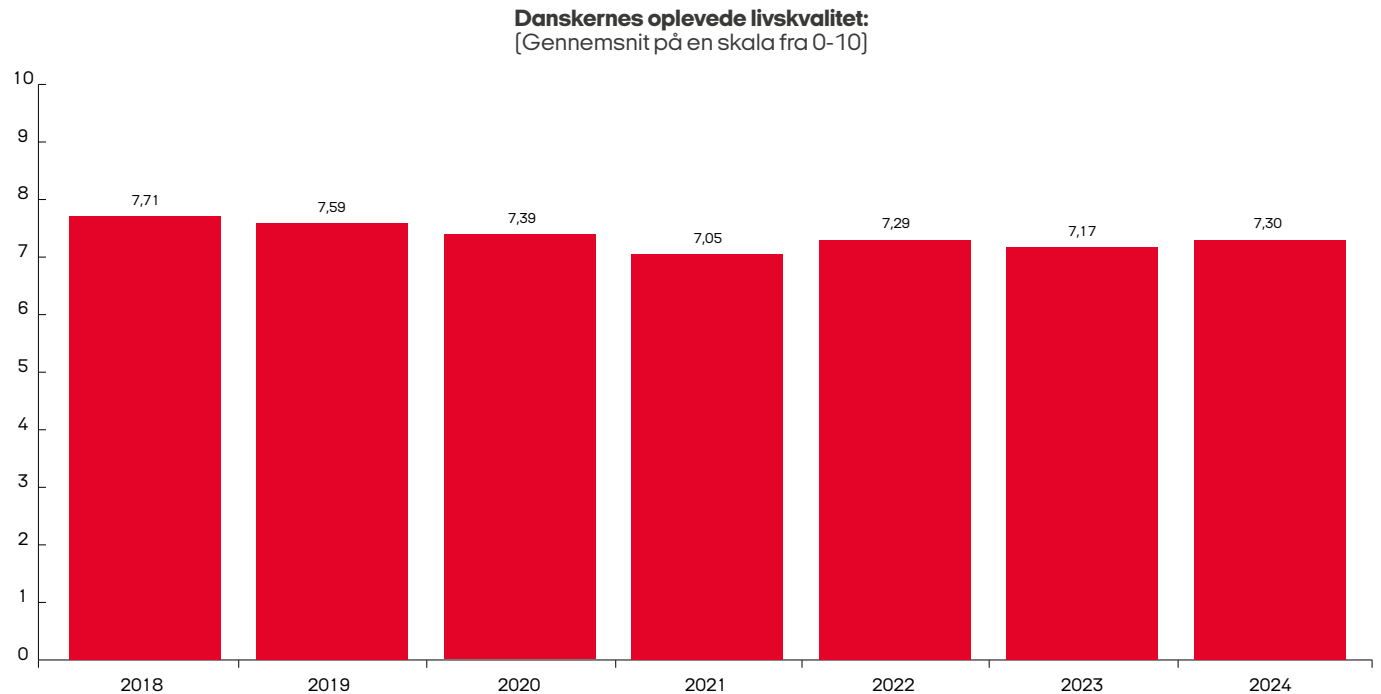
Siden 2018 er der årligt spurgt ind til danskernes oplevede livskvalitet på en skala fra 0 til 10.

Livskvaliteten blandt danskerne havde det højeste niveau i 2018, og fra da af har den været faldende frem til 2023.

I den seneste undersøgelse stiger danskernes oplevede livskvalitet igen og lander på 7,30.

Ser vi bort fra 2021, hvor coronaepidemien formentligt spillede kraftigt ind på det lave gennemsnit på 7,05, så har vi en støt faldende oplevet livskvalitet i Danmark i perioden 2018-2023.

Med dette års måling kan det se ud til, at den negative tendens kan være brudt, men det må de kommende år vise.

Danskernes livskvalitet

– Danskernes oplevede livskvalitet, fordelt på køn og alder

Med udgangspunkt i baggrundsvariablene køn og alder fremgår det, at kvinders oplevede livskvalitet er en anelse højere end mænds.

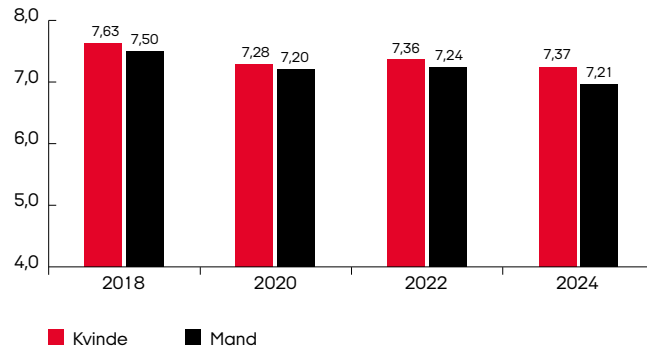
Selvom udviklingen har fulgt samme takt for både mænd og kvinder, så er faldet i livskvalitet fra 2018 til 2024 lidt større for mænd end for kvinder.

Vi ser tydeligt en øget oplevet livskvalitet i takt med stigende alder.

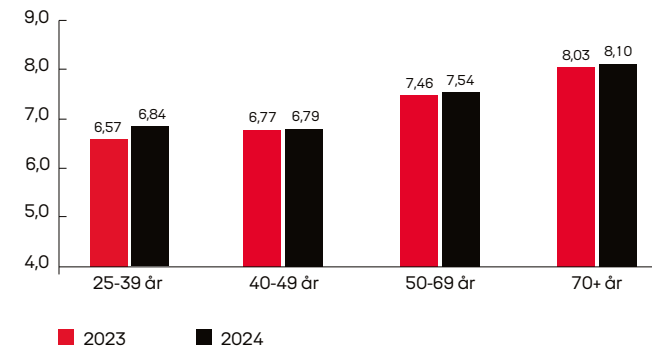
Således oplever den ældre del af befolkningen en højere livskvalitet end den yngre del.

Det er dog blandt de yngre, at den største stigning i livskvalitet er sket fra 2023 til 2024.

Danskernes oplevede livskvalitet, fordelt på køn.
[Gennemsnit på en skala fra 0-10]

Danskernes oplevede livskvalitet, fordelt på alder.
[Gennemsnit på en skala fra 0-10]

Danskernes livskvalitet

– Livskvalitet krydset med økonomi og civilstand

Ser vi på danskernes oplevede livskvalitet og deres civilstand, er der markant forskel på, om man bor sammen med en kæreste/ægtefælle, eller om man bor hver for sig.

Til gengæld er forskellen mellem ikke at have en kæreste/ægtefælle og at være i forhold uden at bo sammen relativt lille.

Danskerne livskvalitet

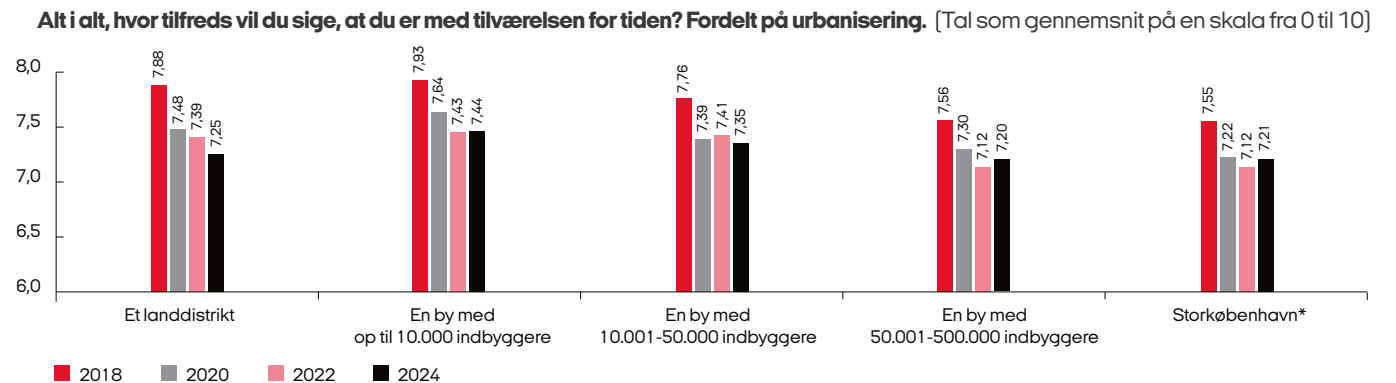
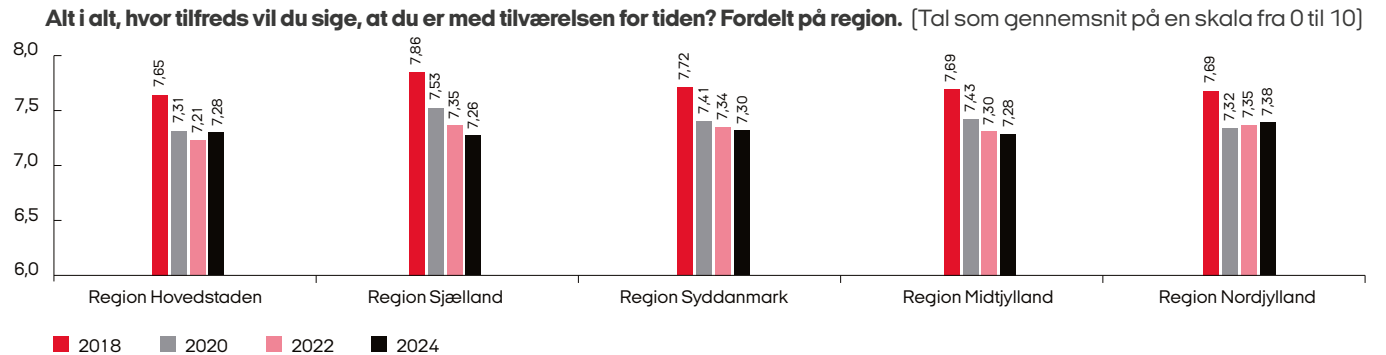
- Danskerne livskvalitet fordelt geografisk

Ser vi på ændringen i livskvalitet, er der forskel på udviklingen i regionerne.

Størst fremgang er der sket i Region Hovedstaden, der ikke længere har den laveste oplevede livskvalitet.

Lavest er den oplevede livskvalitet i Region Sjælland og højest i Region Nordjylland, men forskellen er beskedent.

Tages der udgangspunkt i urbaniseringsgraden i stedet for regioner, finder vi, at livskvaliteten er højest på landet og i byer med op til 50.000 indbyggere, mens den er lavere i de store byer og i hovedstadsområdet.

Kapitel 2

Boligens betydning

Boligens betydning – resumé

Dette kapitel beskriver danskernes syn på deres boliger.

Kapitlet viser, hvad boligen betyder for danskerne, boligens betydning for den oplevede livskvalitet, og hvad der specifikt optager boligejerne.

Kapitlet viser bl.a.:

- Boligens betydning for den oplevede livskvalitet er generelt høj, men har siden 2020 været aftagende.
- De, der har boet længst tid i deres bolig, samt boligejeren er der dem, der især tillægger boligen betydning for deres oplevede livskvalitet.
- Samlet svarer 57,6% af danskerne, at de er tilfredse med deres bolig. En marginal stigning i forhold til forrige undersøgelse.
- Boligformerne tillægges forskellige fordele. Ejere kan godt lide fornemmelsen af at eje deres bolig, mens lejere ser den største fordel i at være fritaget for vedligeholdelse.
- Der er en sammenhæng mellem boligens størrelse, og hvorvidt danskerne er tilfredse med deres bolig. Jo større boligen er, desto større er tilfredsheden. Det gælder både blandt beboere i huse og beboere i etageejendomme.
- Beboere i ejerboliger vurderer i højere grad end beboere i andre boligformer, at den plads, de har til rådighed, passer fint med deres behov.
- Generel vedligeholdelse fortsætter med at være det, der optager de danske boligejere mest. Og det er især de ældre boligejere der er optaget af vedligehold.
- De yngre boligejere, er i højere grad optaget af større til- og ombygninger, boligens arkitektur samt boliglån og boligøkonomi.
- Boligens bæredygtighed optager de yngste og de ældste boligejere lige meget.

Boligens betydning

– Boligens betydning for oplevet livskvalitet, fordelt over tid, antal år i boligen og ejerforhold

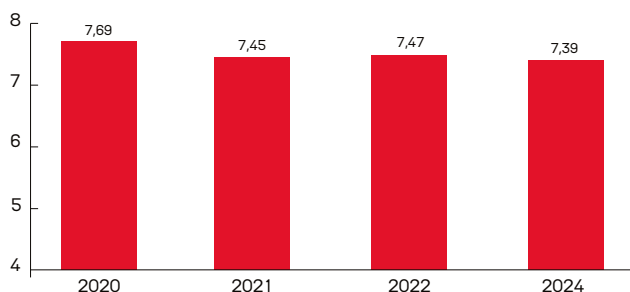
Boligens betydning for den oplevede livskvalitet er generelt høj, men har været stigende over perioden, hvor der er spurgt ind til dette forhold (i 2023 indgik spørgsmålet ikke).

Det er i højere grad blandt boligejerne, at man finder dem, der vurderer, at deres bolig har stor betydning for deres oplevede livskvalitet, og i mindre grad blandt lejerne.

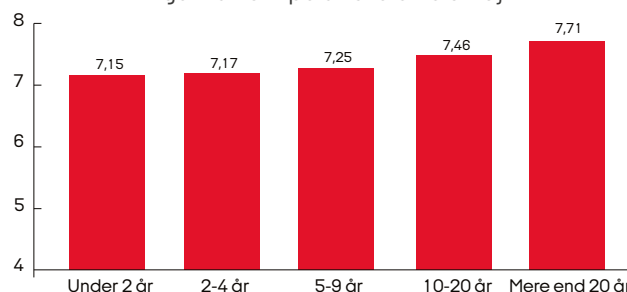
Der er en sammenhæng mellem, hvor lang tid man har boet i sin nuværende bolig, og hvor stor betydning boligen vurderes at have for den oplevede livskvalitet.

De, der har boet længst tid i deres bolig, oplever den højeste livskvalitet gennem deres bolig.

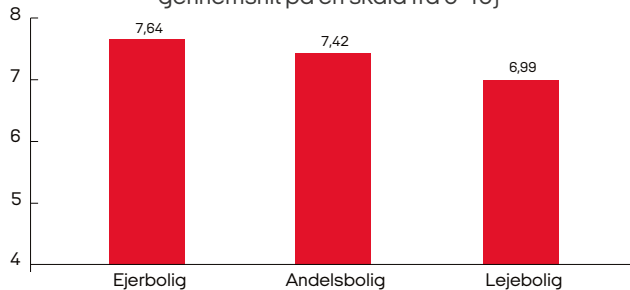
Hvor stor betydning vurderer du, din bolig har for din oplevede livskvalitet? [Fordelt over år, gennemsnit på en skala fra 0-10]

Hvor stor betydning vurderer du, din bolig har for din oplevede livskvalitet? [Fordelt på antal år i nuværende bolig, gennemsnit på en skala fra 0-10]

Hvor stor betydning vurderer du, din bolig har for din oplevede livskvalitet? [Fordelt på ejerform, gennemsnit på en skala fra 0-10]

Boligens betydning

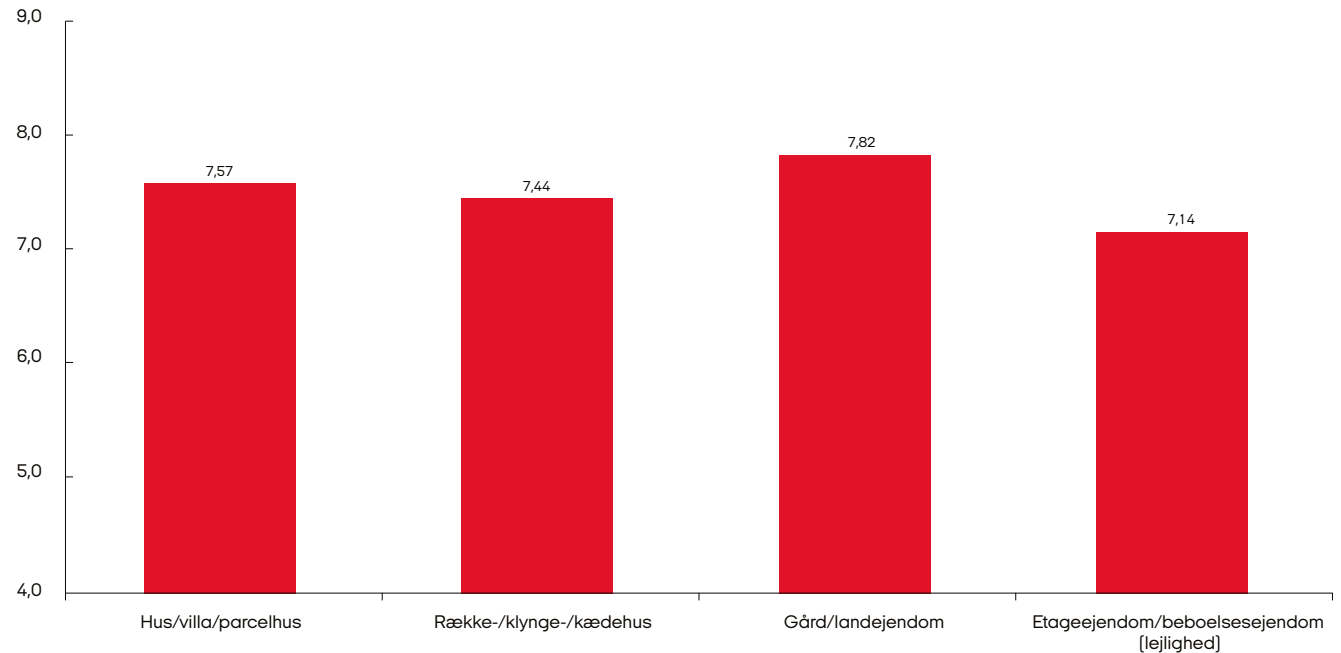
– Boligens betydning for oplevet livskvalitet, fordelt på boligtype

Beboere i hus, villa eller parcelhus samt de, der bor på en landejendom, vurderer i højere grad end andre, at deres bolig bidrager til deres oplevede livskvalitet.

Beboere i etageejendomme er dem, der i mindst grad vurderer, at deres bolig har betydning for deres oplevede livskvalitet.

Et mønster, der går igen gennem årene.

Hvor stor betydning vurderer du, din bolig har for din oplevede livskvalitet? [Fordelt på boligtype, gennemsnit på en skala fra 0-10]

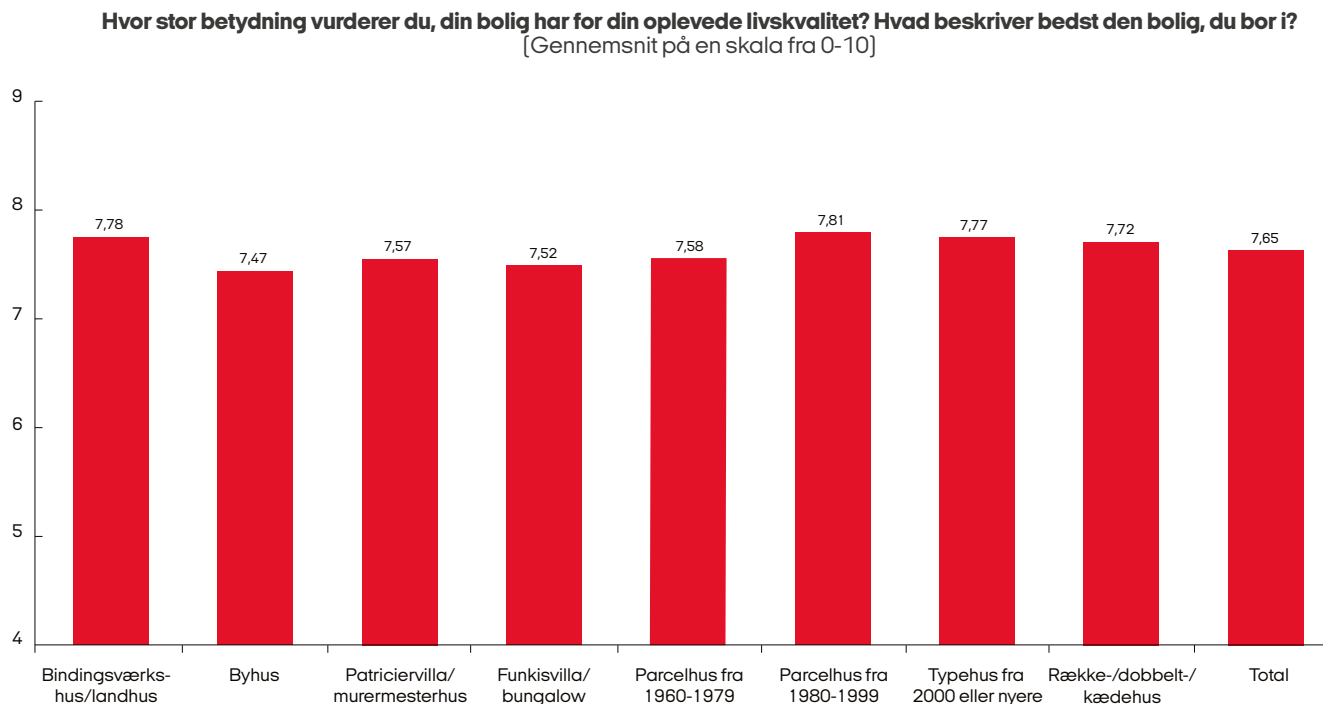
Boligens betydning

– Boligens betydning for oplevet livskvalitet, fordelt på hustype

Generelt vurderer boligejerne, at deres bolig har stor betydning for deres oplevede livskvalitet.

Især de, der bor i de nyere parcelhuse [1980-1999], nyere typehuse samt de, der bor i bindingsværkshuse/landhuse, vurderer, at deres bolig har stor betydning for deres oplevede livskvalitet.

De, der bor i byhuse, oplever i lidt mindre grad end andre, at deres bolig har betydning for deres oplevede livskvalitet.

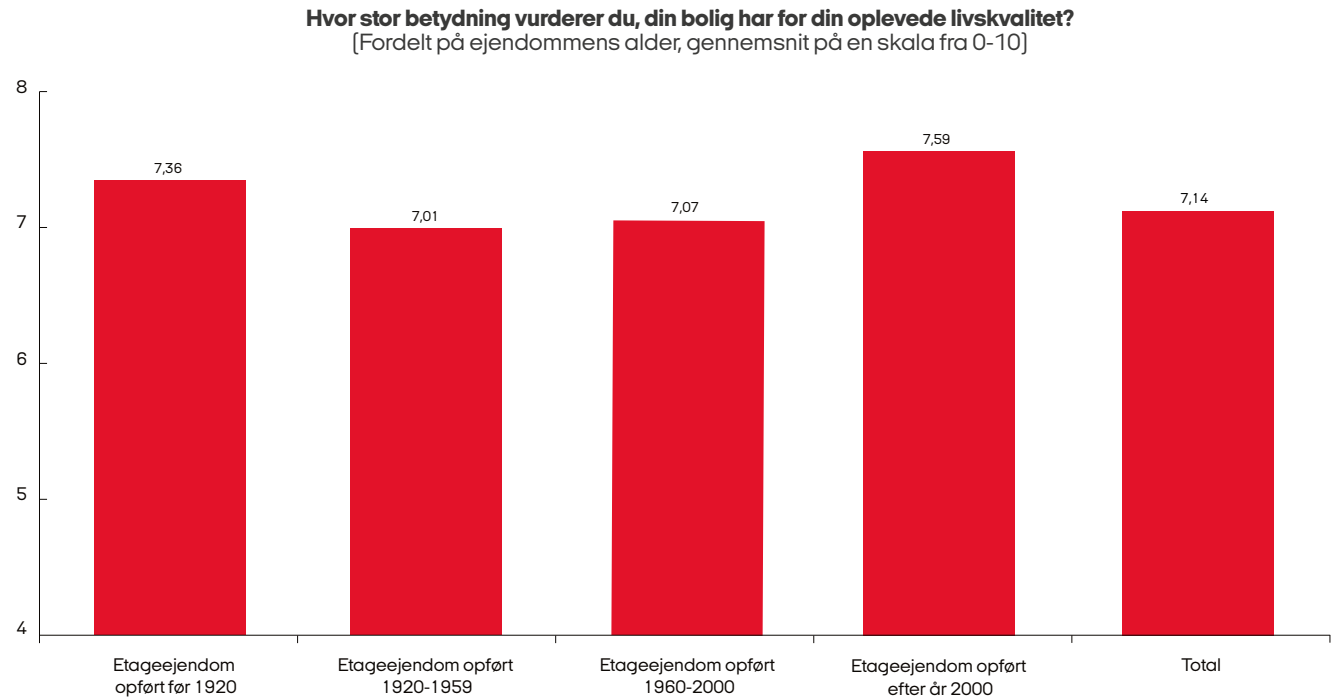
Boligens betydning

– Boligens betydning for oplevet livskvalitet, fordelt på etageejendommens alder

Som det ses af de foregående sider, er det blandt dem, der bor i etageejendomme, at boligens betydning for den oplevede livskvalitet er lavest.

Svarene afhænger af alderen på etageejendommene.

De, der bor i de ældste, og især de, der bor i de nyeste etageejendomme, vurderer i højere grad end andre, at boligen har betydning for den oplevede livskvalitet.

Boligens betydning

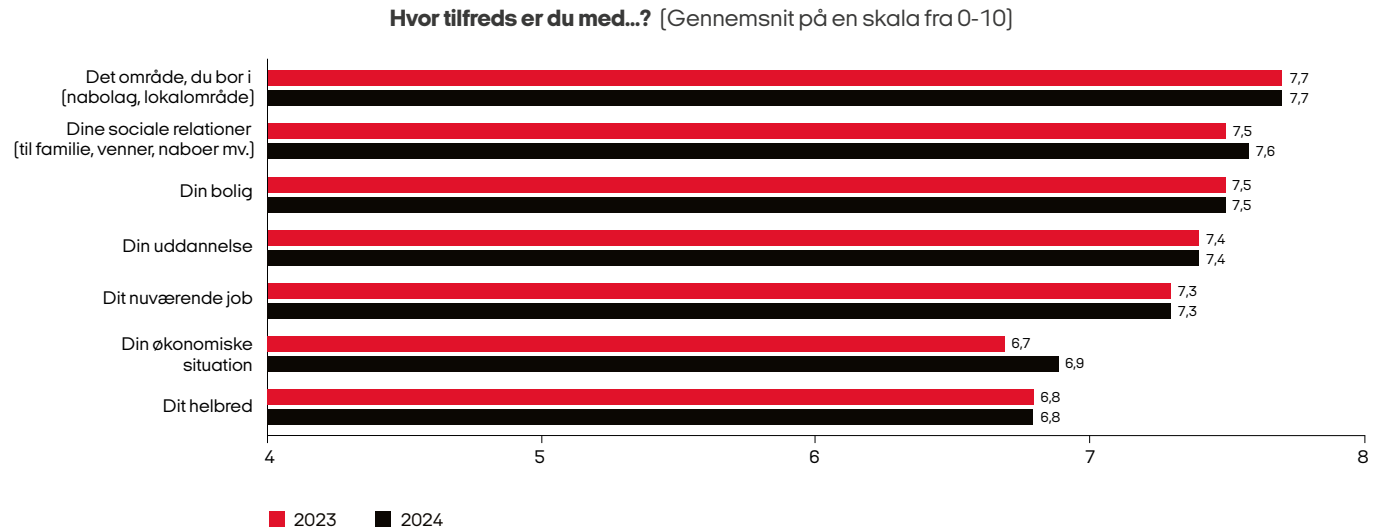
- Tilfredshed med boligen, sammenholdt med andre områder

Kun for danskernes økonomiske situation ses en stigning i 2024-tallene.

Niveauet for tilfredsheden med boligen og de sociale relationer øges marginalt i forhold til for et år siden.

Danskerne rangerer den generelle tilfredshed med boligen under niveauet for de sociale relationer til familie, venner mv. samt tilfredsheden med nabolag og lokalområde.

Tilfredsheden med boligen er højere end danskernes tilfredshed med deres helbred, deres økonomiske situation samt job og uddannelse.

Boligens betydning

– Tilfredshed med boligen, fordelt på antal år i boligen og ejerforhold

Alt i alt svarer 57,6% af danskerne, at de er tilfredse med deres bolig. Sidste år var det 55,7%.

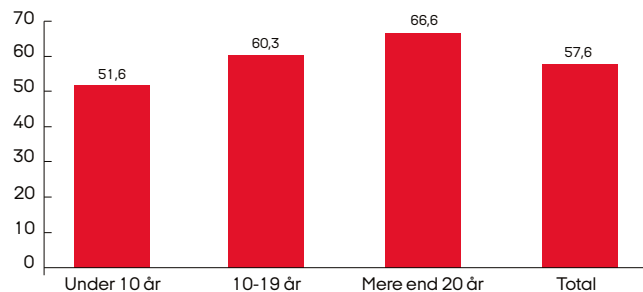
Det er blandt dem, der har boet i længst tid i deres nuværende bolig, der er størst tilfredshed med deres bolig.

Således svarer 66,6% af dem, der har boet i deres bolig i mere end 20 år, "meget tilfreds".

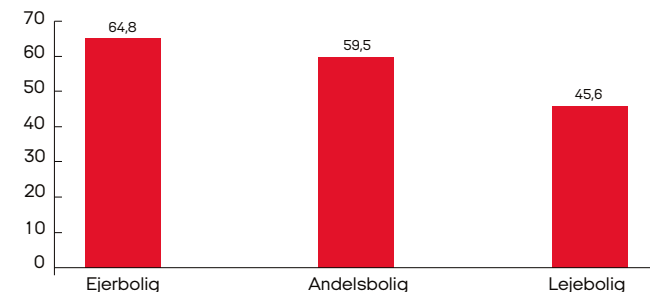
En opsplitning på ejerform viser, at det især er blandt boligejerne, man finder dem, der er mest tilfredse med deres bolig.

Tilfredsheden er lavest blandt dem, der bor i lejebolig.

Hvor tilfreds er du med din bolig? Andel, der svarer "meget tilfreds" fordelt på antal år i nuværende bolig. [Tal i pct.]

Hvor tilfreds er du med din bolig? Andel, der svarer "meget tilfreds" fordelt på ejerforhold. [Tal i pct.]

Boligens betydning

– Primære fordele ved boligform

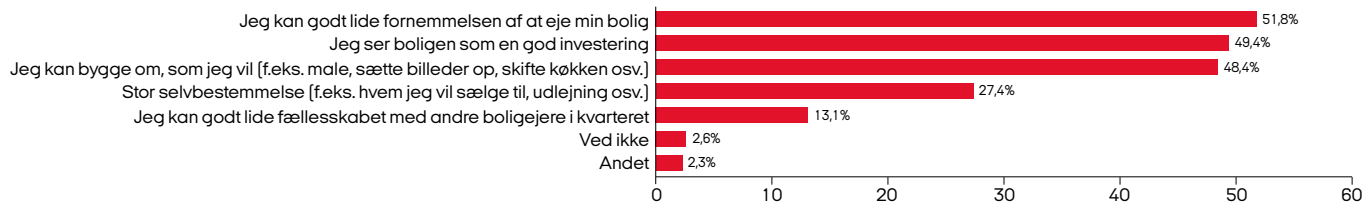
Blandt boligejerne er der især tre fordele ved at være ejer: en rar fornemmelse forbundet med at være ejer, en god investering samt frihed til at forme sin bolig.

For andelsejerne er det primært den lavere pris sammenholdt med en ejerbolig, der fremhæves.

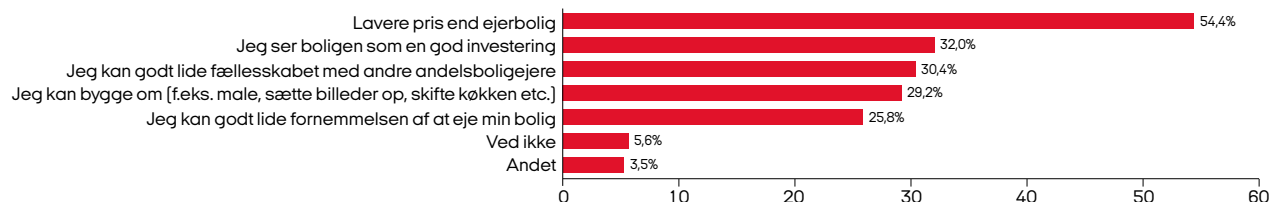
For lejerne er det især de manglende forpligtelser i forbindelse med vedligeholdelse, der anses som en fordel.

Derefter følger den frihed, en lejebolig giver i form af øget fleksibilitet samt uafhængighed af boliglån og bankgodkendelse.

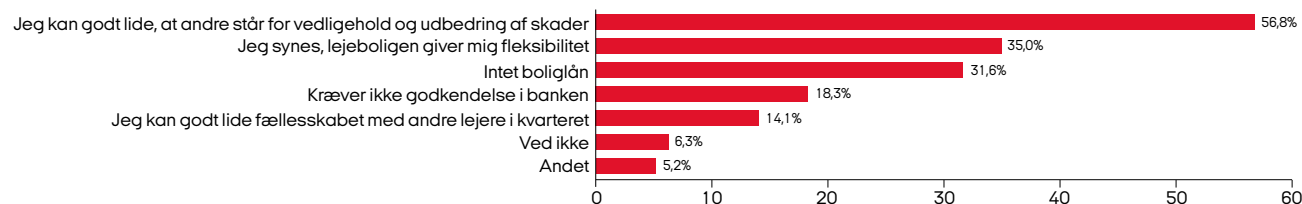
Hvad oplever du er de primære fordele ved at eje en ejerbolig? [Tal i pct.]

Hvad oplever du er de primære fordele ved at eje en andelsbolig? [Tal i pct.]

Hvad oplever du er de primære fordele ved at leje din bolig? [Tal i pct.]

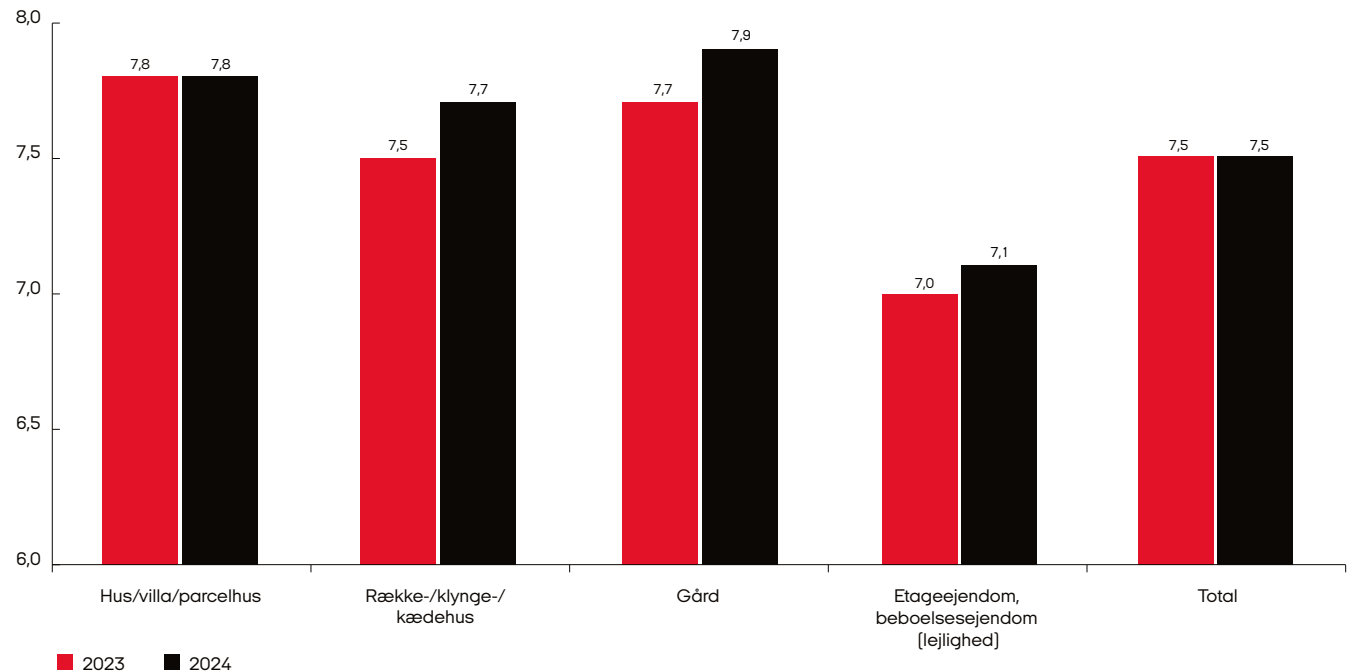
Boligens betydning

– Tilfredshed med boligen, fordelt på boligtype

Beboere på en landejendom samt de, der bor i rækkehus, svarer i højere grad, at de er tilfredse med deres bolig.

Beboere i etageejendom er fortsat dem, der i mindst grad er tilfredse med deres bolig.

Hvor tilfreds er du med din bolig? Fordelt på boligtype. [Gennemsnit på en skala fra 0-10]

Boligens betydning

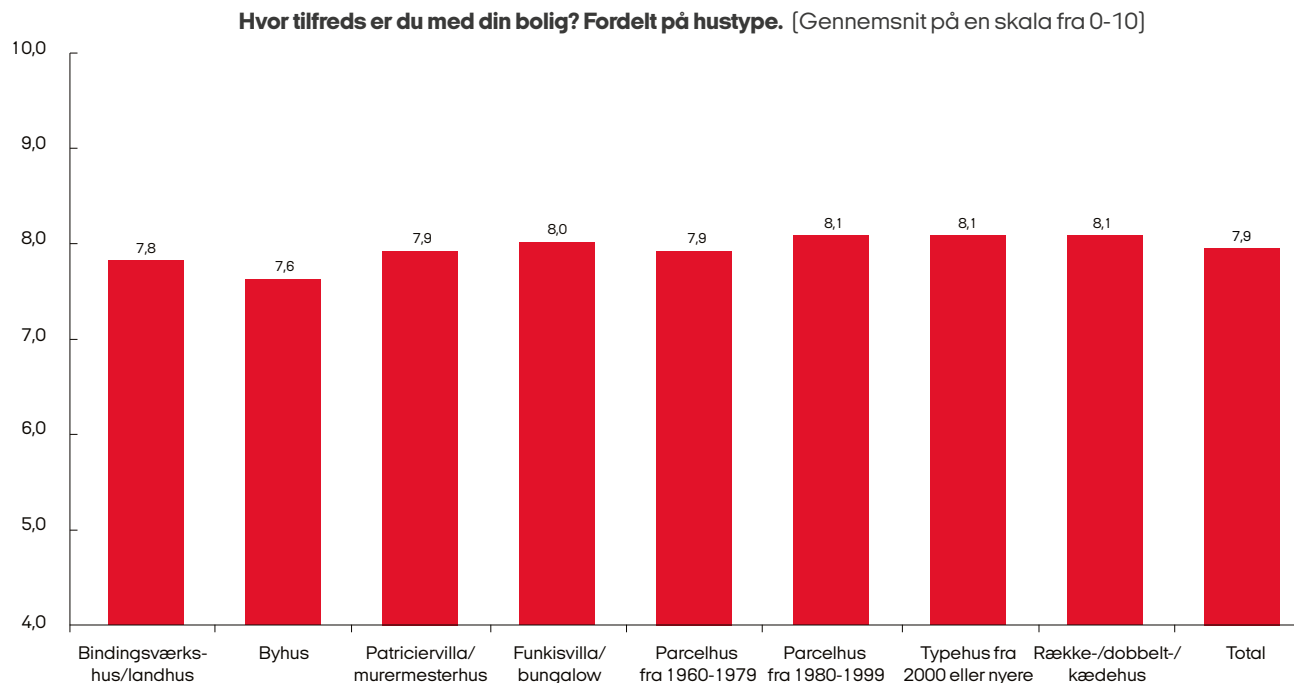
– Tilfredshed med boligen, fordelt på hustype

Set på tværs af hustyper er tilfredsheden med boligen generelt høj.

Især de, der bor i nyere parcelhuse, samt de, der bor i række-/klyngehuse, oplever høj tilfredshed med boligen.

De, der bor i byhus, er i mindre grad end andre tilfredse med deres bolig.

Dette har været et typisk svarmønster gennem årene.

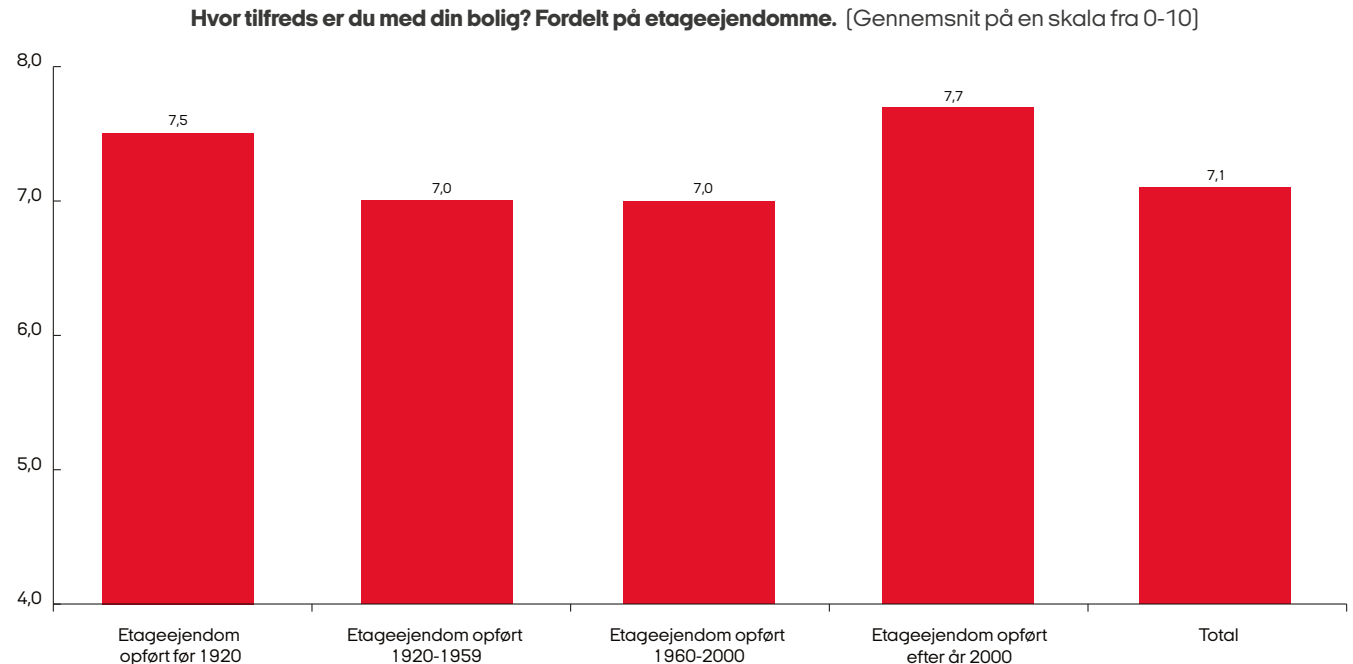
Boligens betydning

– Tilfredshed med boligen, fordelt på etageejendomme ud fra ejendommens alder

Vi har på de foregående sider set, at de, der bor i etageejendom, også er dem, der i mindst grad er tilfredse med deres bolig.

Igen i år viser undersøgelsen, at der er forskel på svarene, afhængig af hvor gamle ejendommene er.

Blandt dem, der bor i de ældste etageejendomme opført før 1920, og især blandt dem, der bor i de nyere etageejendomme opført efter år 2000, finder man i højere grad beboere, der er tilfredse med deres bolig.

Boligens betydning

– Boligens størrelse

Undersøgelsen viser en sammenhæng mellem boligens størrelse og tilfredshed med boligen.

Jo større boligen er, desto større er tilfredsheden.

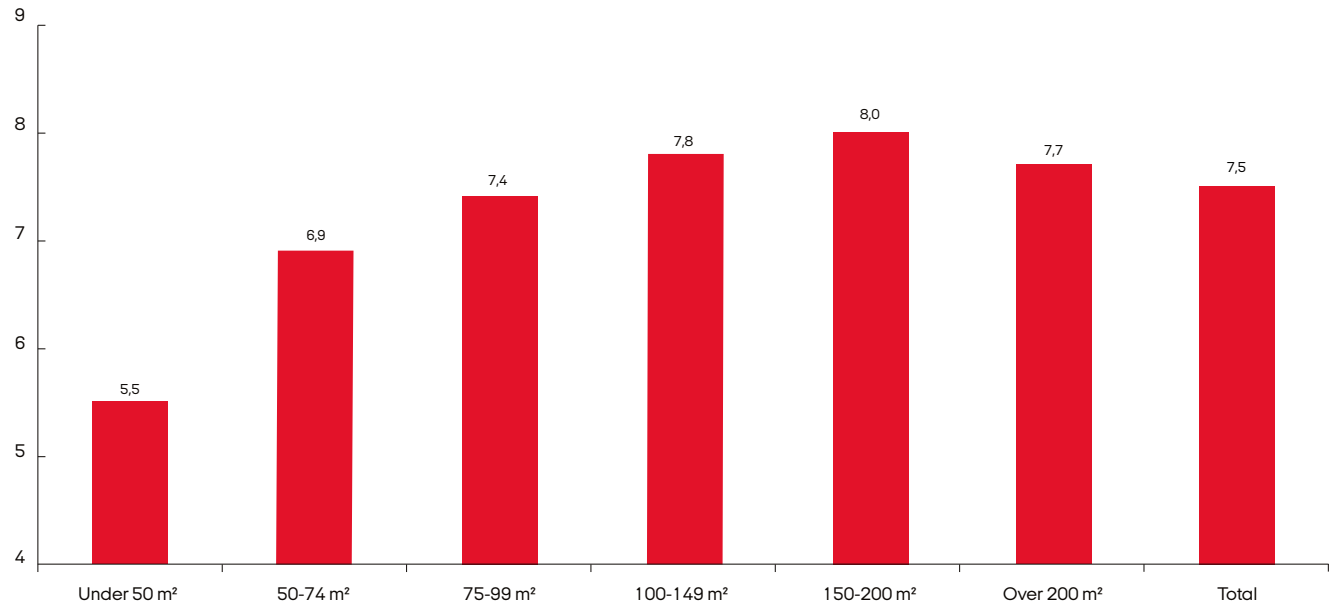
Denne tendens går igen i de tidligere undersøgelser.

Ændringen i tilfredsheden er størst, når man går fra boliger under 50 m² og op til boliger på 50-74 m².

Tilfredsheden øges konsekvent frem til boliger på op til 200 m².

Derefter falder tilfredsheden marginalt for boliger på 200 m² eller mere.

Sammenhæng mellem boligens størrelse og tilfredsheden med boligen. [Gennemsnit på en skala fra 0-10]

Boligens betydning

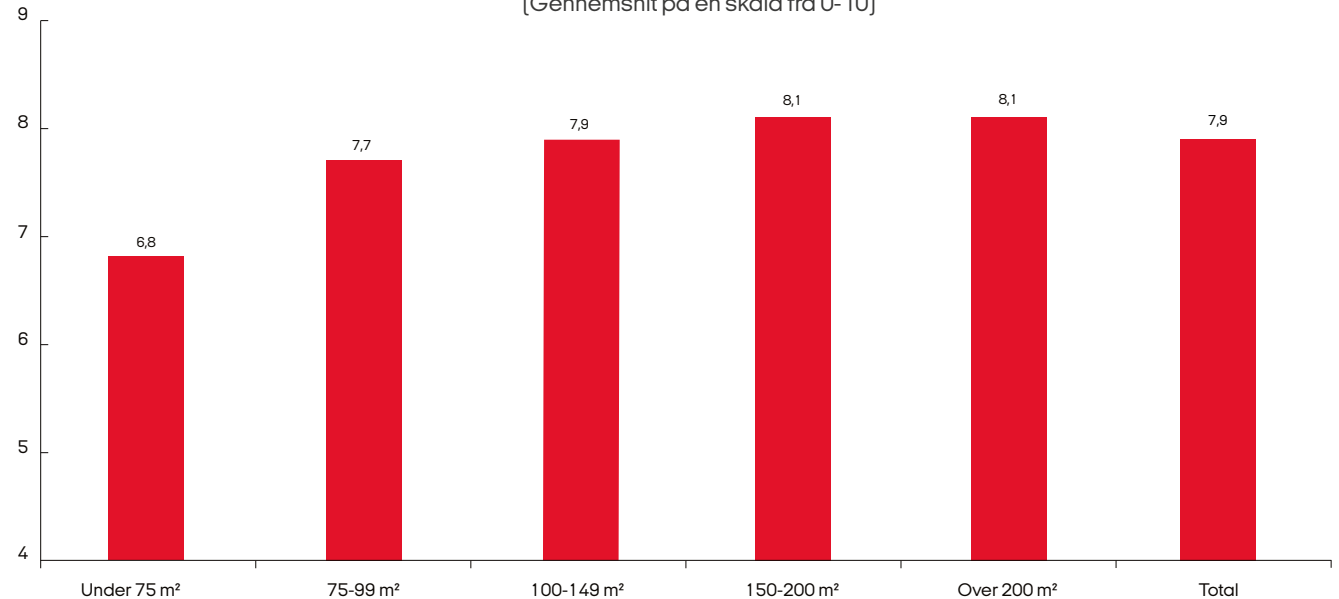
– Tilfredshed med boligen, fordelt på boligens størrelse i hus, villa, række-/klyngehus eller landejendom

Ser man på dem der bor i hus, villa, række-/klyngehus eller landejendom, viser undersøgelsen ligeledes sammenhæng mellem boligens størrelse og tilfredsheden med boligen.

Desto større boligen er, desto større er den oplevede tilfredshed med boligen.

Det er blandt dem, der bor i huse under 100 m², og især under 75 m², at tilfredsheden med boligen er mindst.

Sammenhæng mellem boligens størrelse og tilfredsheden med boligen.
Fordelt på boligens størrelse blandt boligejere, der bor i hus, villa mv.
[Gennemsnit på en skala fra 0-10]

Boligens betydning

- Tilfredshed med boligen, fordelt på boligens størrelse i etageejendomme

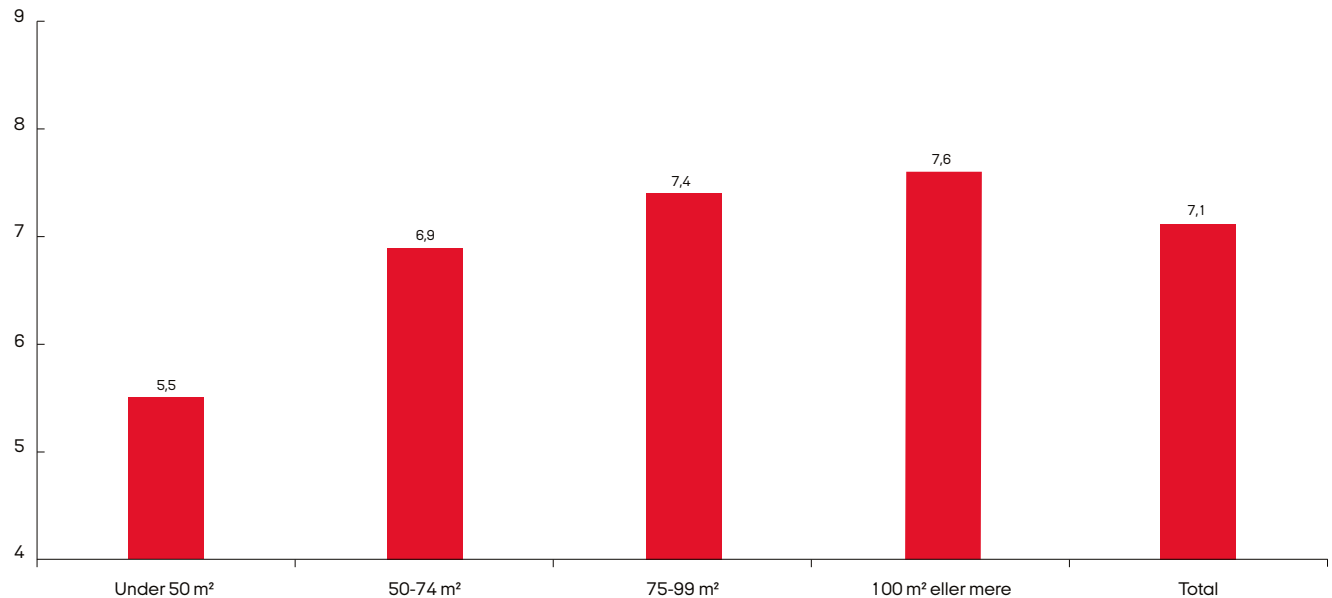
Blandt dem, der bor i etageejendom, findes samme sammenhæng som vi så på forrige side: desto større bolig, desto større tilfredshed.

Især blandt dem, der bor i de helt små boliger, er tilfredsheden lille.

Derefter stiger niveauet, når man bevæger sig op i boliger, der er 50 m² eller mere.

Obs: af hensyn til stikprøvestørrelse er lejligheder på 100 m² eller mere samlet i én gruppe.

Sammenhæng mellem boligens størrelse og tilfredsheden med boligen.
Fordelt på boligens størrelse blandt personer, der bor i etageejendom. [Gennemsnit på en skala fra 0-10]

Boligens betydning

– For meget eller for lidt plads fordelt på ejerforhold samt boligens størrelse

Beboere i ejerboliger vurderer i højere grad end beboere i andelsboliger og lejeboliger, at de har for meget plads, i forhold til hvad de har brug for.

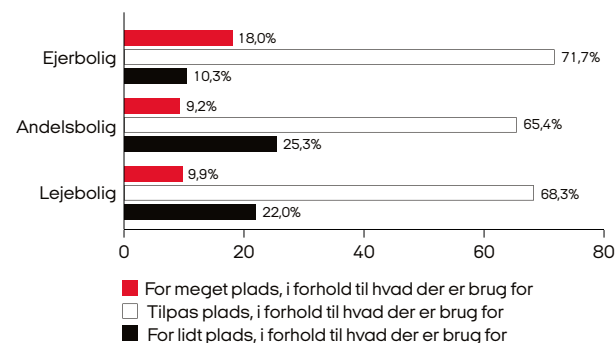
Ejerne er samtidig den største gruppe, der vurderer, at den plads de har til rådighed passer fint med deres behov.

Især beboerne i andelsboliger har ikke plads nok i forhold til deres behov.

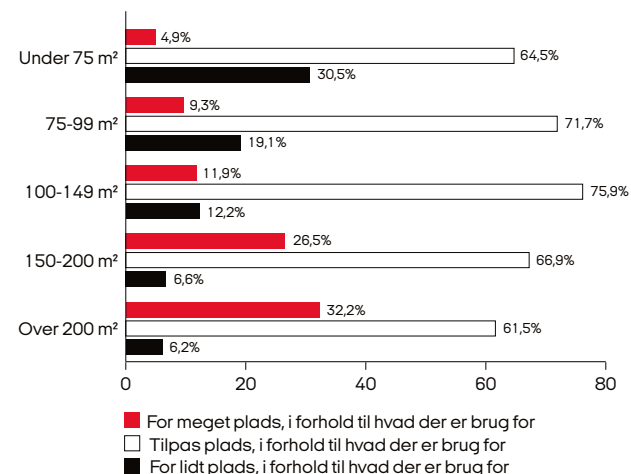
Beboerne i boliger, der er mellem 100-149 m² har tilpas plads i forhold til deres behov.

I boliger, der er mere end 150 m², øges andelen, der svarer, at de har for meget plads i forhold til deres behov. I boliger under 75 m² har ca. hver tredje for lidt plads.

Når du betragter hverdagen i din bolig, synes du så, du har for meget eller for lidt plads? [Fordelt på ejerforhold, tal i pct.]

Når du betragter hverdagen i din bolig, synes du så, du har for meget eller for lidt plads? [Fordelt på boligens størrelse, tal i pct.]

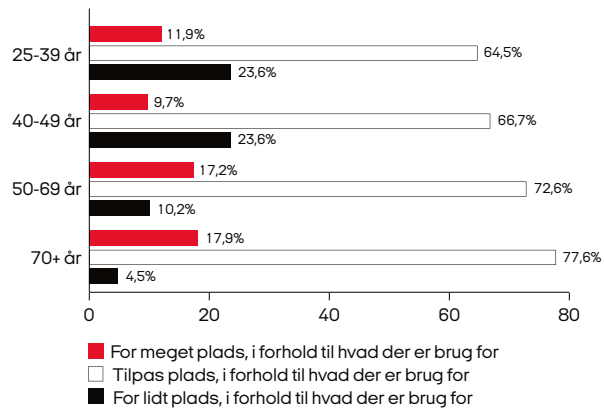
Boligens betydning

– For meget eller for lidt plads fordelt på beboernes alder

Generelt er der en overvægt af de unge, der har for lidt plads, og omvendt blandt de ældre, der har for meget plads.

I takt med alderen øges andelen, der vurderer, at de har tilpas med plads i deres bolig i forhold til deres behov.

Når du betragter hverdagen i din bolig, synes du så, du har for meget eller for lidt plads? [Fordelt på alder, tal i pct.]

Boligens betydning

– Det optager boligejerne over tid

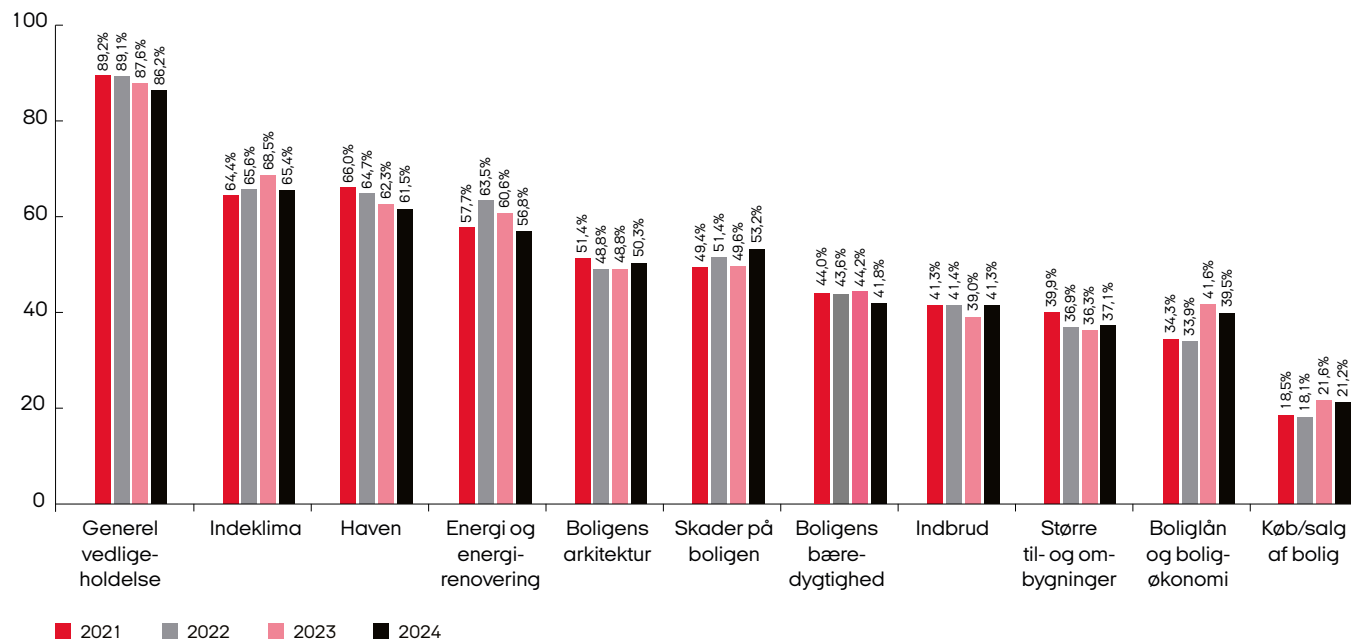
Generel vedligeholdelse er fortsat det, der optager de danske boligejere mest. Sådan har det været siden 2012, hvor undersøgelsen blev gennemført første gang. Derefter følger indeklima, som efter et par år med stigende betydning falder i den seneste undersøgelse.

Haven er stadig noget, der optager boligejerne, men betydningen er svagt faldende over årene. Energi og energirenovering falder en anelse i forhold til de to foregående år. I forbindelse med energikrisen så vi sidste år en stigning inden for boliglån og boligøkonomi. Niveaulet fastholdes i den seneste undersøgelse fra 2024. Indbrud optager boligejeren på stort set samme niveau som sidste år. Boligens bæredygtighed optager mindre nu end i de foregående år. Køb og salg af bolig er det, der optager boligejerne mindst.

Undersøgelsen er en conjointanalyse, hvor emnerne er tilføjet en trade-off-dimension. Modellen bag ved tallene udvikler en intervalbaseret præferenceskala for de indgående emnekombinationer, hvor respondenterne skal forholde sig til, hvilke af de viste emner vedkommende mest interesserer sig for. Det giver information om, hvilke emner der generelt optager folk mest, samt hvor meget eller lidt interessant det er i forhold til alternative.

Hvad optager den danske boligejer? [Tal i pct.]

Skalaen 0-100 udtrykker vigtighedsværdien for hvert af de nævnte emner (et emnes relative betydning sammenlignet med de øvrige emner)

Boligens betydning

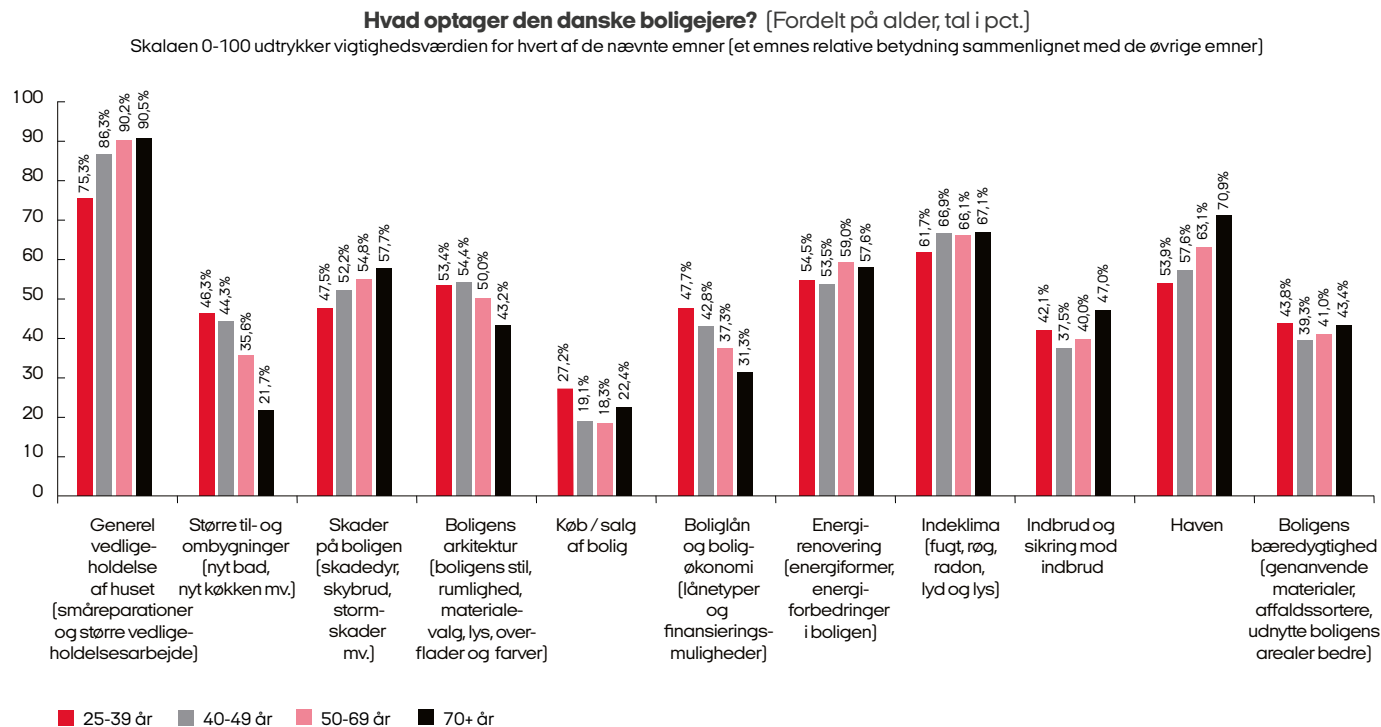
– Det, der optager boligejerne, fordelt på alder

De ældre boligejere er mere optaget af generel vedligeholdelse af huset samt skader på boligen, end de yngre boligejere er.

De ældre boligejere er også mere optaget af haven samt indbrud og sikring mod indbrud, end de yngre boligejere er.

De yngre boligejere er i højere grad optaget af større til- og ombygninger, boligens arkitektur samt boliglån og boligøkonomi.

Boligens bæredygtighed optager de yngste og de ældste boligejere lige meget.

Kapitel 3

Det bekymrer danskerne

Det bekymrer danskerne – resumé

Kapitlet omhandler de emner, der bekymrer danskerne generelt og specifikt, for hhv. boligejere og lejere.

Det er ikke helt de samme bekymringer, og der er således også stillet lidt forskellige spørgsmål til ejere og lejere, da lejerne f.eks. ikke har samme direkte forpligtelser og ansvar – og dermed potentielt bekymringer – i forhold til vedligehold og skader, som boligejerne har.

Kapitlet viser bl.a.:

- Stigende energipriser og -afgifter er fortsat det område, der bekymrer danskerne mest. Bekymringen toppede i 2022 og er siden da blevet mindre og mindre.
- Bekymringen for stigende energipriser går på tværs af ejerform, beboernes alder og geografi.
- Bekymringen for fejlbehæftede ejendomsvurderinger øges.
- Stigende skatter og afgifter bekymrer boligejerne mere og mere.
- Stigende energipriser, stigende husleje samt dårligt naboskab bekymrer mere blandt lejere i almennyttig boligforening end blandt lejere i privat udlejning.
- Dårligt naboskab har bekymret mindre gennem de foregående år, men øges i den seneste undersøgelse.

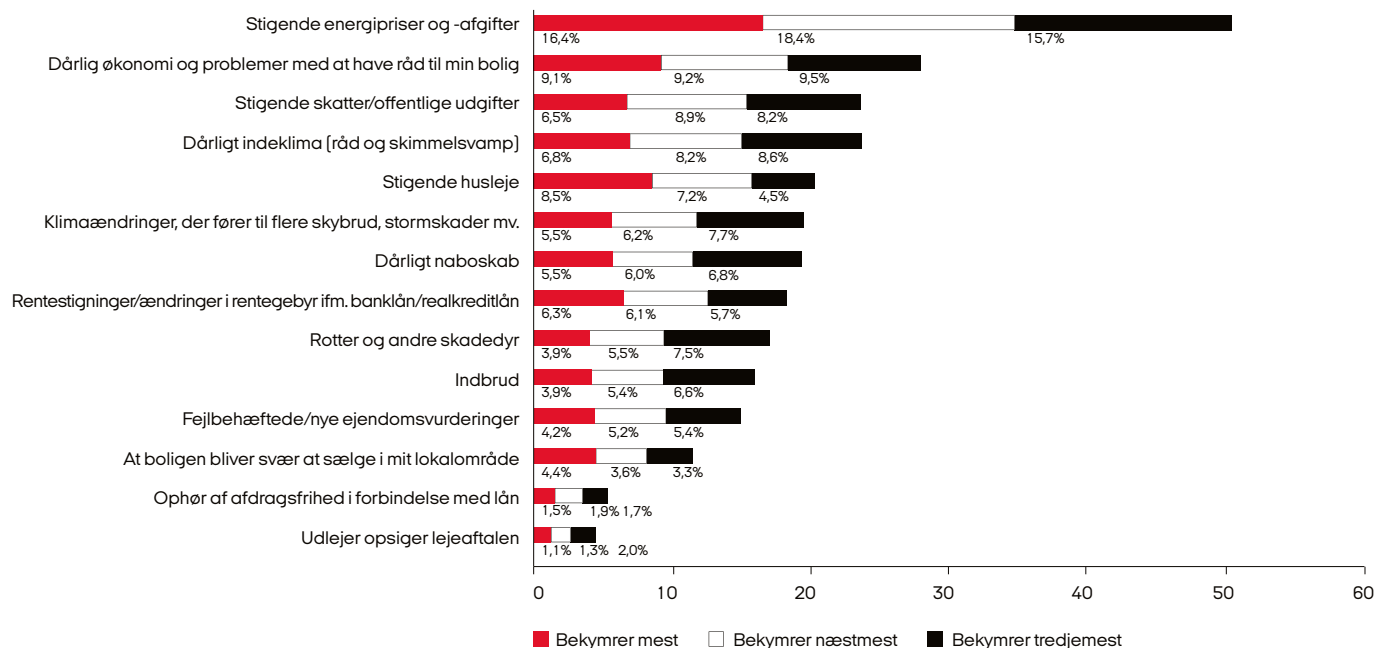
Det bekymrer danskerne

Stigende energipriser og -afgifter er det område, der bekymrer danskerne mest.

Derefter sker et niveauskift til de øvrige bekymringsområder.

Dårlig økonomi og problemer med at have råd til egen bolig er det, der bekymrer næstmest – efterfulgt af stigende skatter og udgifter til det offentlige.

Hvad bekymrer dig? [Prioriter tre svar, tal i pct.]

Det bekymrer danskerne

– Det, der bekymrer allermost, fordelt over tid

Danskerne er fortsat bekymrede for stigende energipriser og -afgifter. Men andelen, der er meget bekymrede, falder i forhold til resultatet fra de to foregående år.

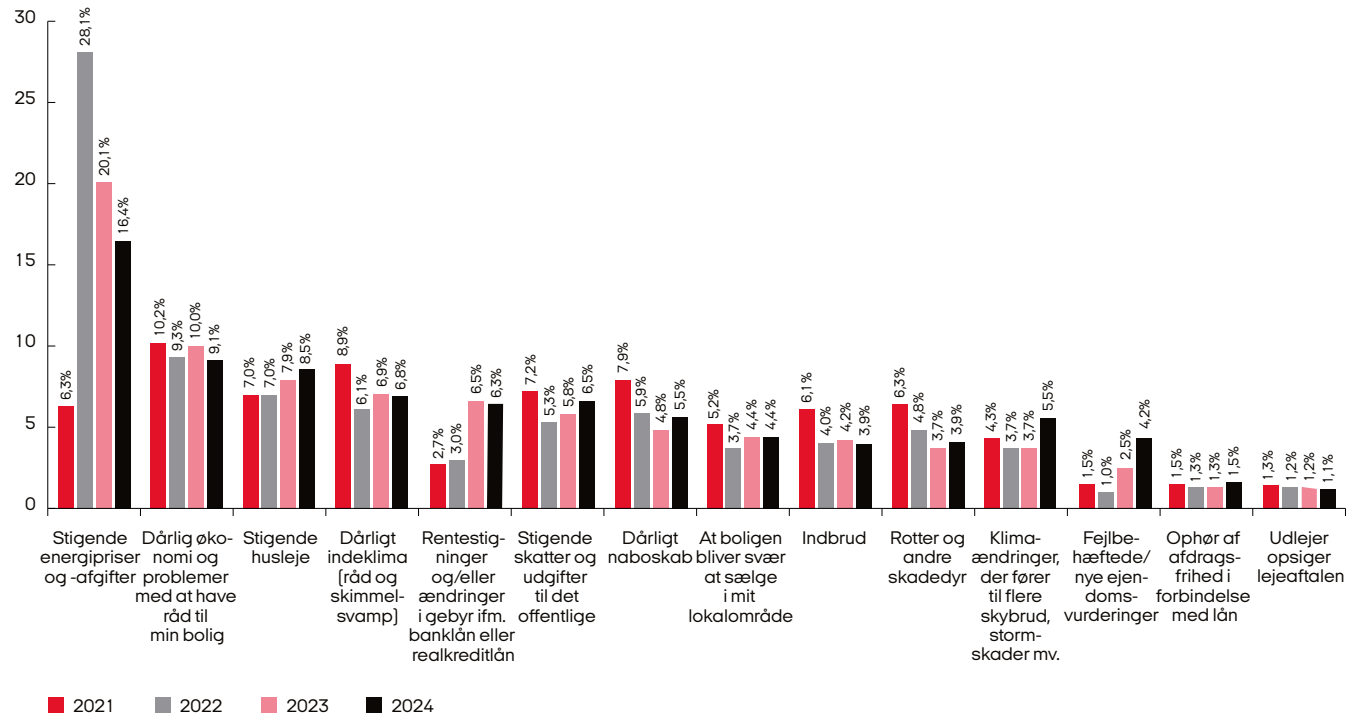
Der er i år en større stigning i andelen, der er meget bekymret for fejlbehæftede ejendoms-vurderinger.

Bekymringen for rentestigninger og ændringer i banklån fastholder niveauet fra sidste år, hvor denne bekymring blev fordoblet.

Dårligt naboskab har bekymret mindre gennem de foregående år, men øges i den seneste undersøgelse.

Bekymringen for indbrud har generelt været faldende siden 2021-undersøgelsen.

Hvad bekymrer danskerne mest? [Alle danskere, kun et svar, tal i pct.]

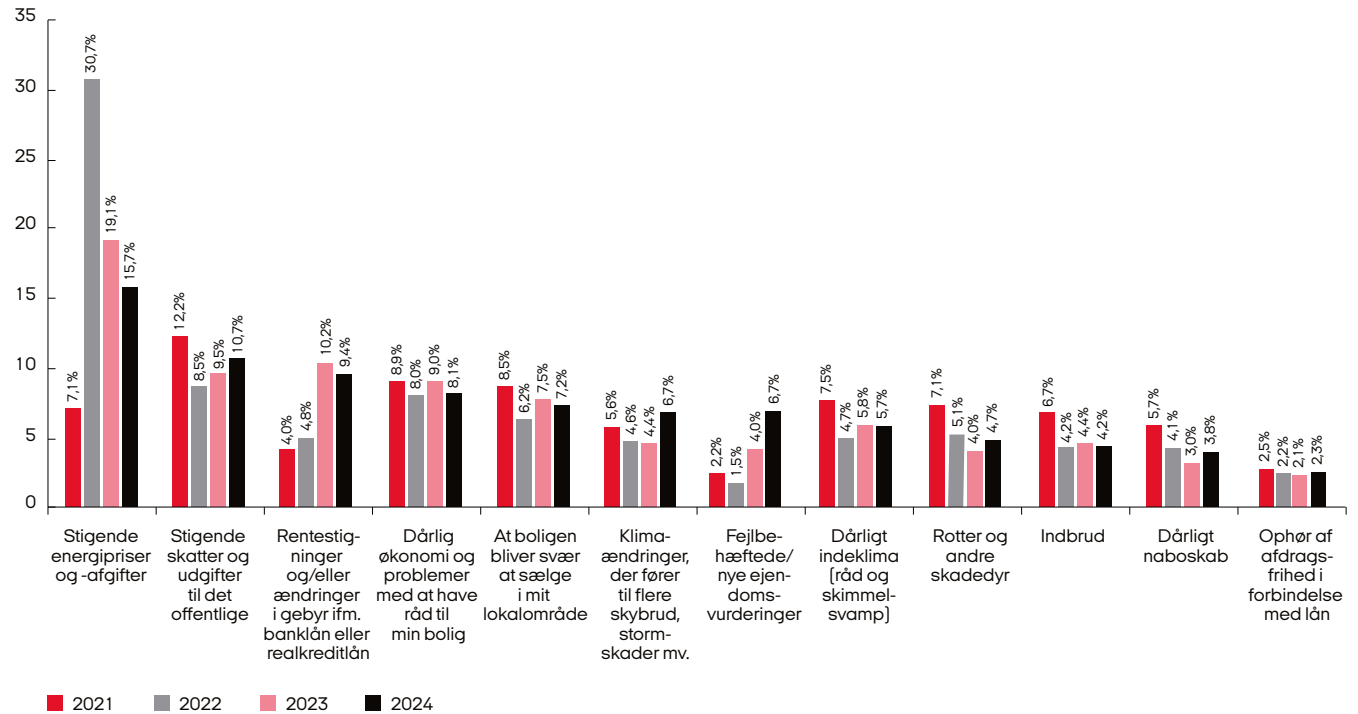
Det bekymrer boligejerne

Bekymringen for stigende energipriser bekymrer fortsat boligejerne mere end noget andet, men bekymringen er aftagende.

Derefter følger bekymringen for stigende skatter og udgifter, som typisk har været den største bekymring, når man ser tilbage i tiden til før energikrisen. Rentestigninger har udgjort en stigende bekymring frem til sidste år. I 2024-undersøgelsen falder bekymringen. Det er det emne, der bekymrer boligejerne tredjemest.

Fejlbehæftede ejendomsvurderinger har over de seneste år udgjort en større og større bekymring for boligejerne. Bekymringen for dårligt naboskab stiger i år efter et fald i de foregående år. Det samme gælder for bekymringen for rotter og skadedyr, som også øges i år efter et fald de foregående år. Bekymringen for indbrud ligger på samme niveau som i de to foregående år.

Hvad bekymrer dig mest som boligejer? [Boligejere, kun ét svar, tal i pct.]

Det bekymrer boligejerne

– Fordelt på regioner

Uanset hvor i landet man befinder sig, er stigende energipriser og afgifter det, der bekymrer mest.

Sådan var det også i 2023.

Inden for alle regioner er det, udover energipriserne, bekymringer om økonomi, der topper.

I Region Syddanmark og Region Nordjylland bekymrer boligejerne sig om, hvorvidt deres bolig bliver svær at sælge.

Hvad bekymrer mest – fordelt på region? [Kun ét svar, tal i pct.]

Region Nordjylland

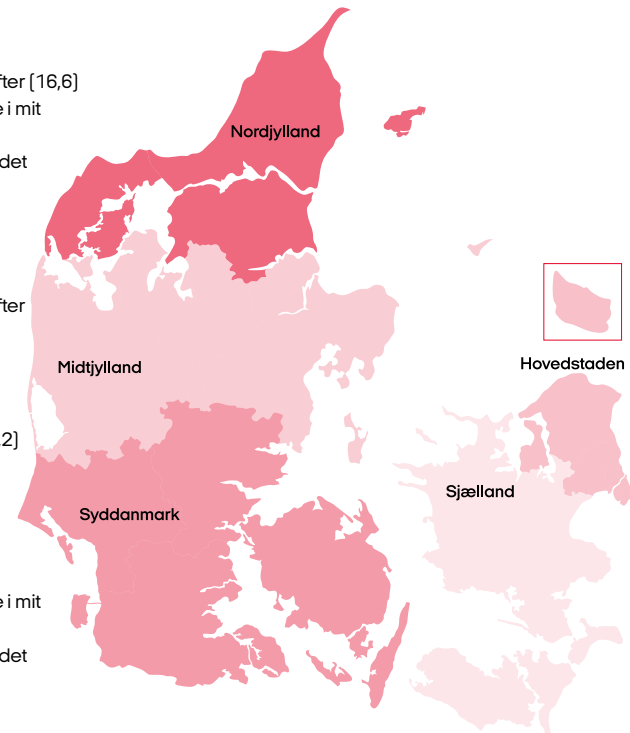
1. Stigende energipriser og -afgifter [16,6]
2. At boligen bliver svær at sælge i mit lokalområde [10,2]
3. Stigende skatter og udgifter til det offentlige [9,5]

Region Midtjylland

1. Stigende energipriser og -afgifter [15,3]
2. Stigende skatter og udgifter til det offentlige [10,6]
3. Dårlig økonomi og problemer med at have råd til min bolig [9,2]

Region Syddanmark

1. Stigende energipriser og -afgifter [16,2]
2. At boligen bliver svær at sælge i mit lokalområde [9,4]
3. Stigende skatter og udgifter til det offentlige [8,8]

Region Hovedstaden

1. Stigende energipriser og -afgifter [12,5]
2. Rentestigninger og/eller ændringer i gebyr ifm. banklån eller realkreditlån [11,9]
3. Stigende skatter og udgifter til det offentlige [11,4]

Region Sjælland

1. Stigende energipriser og -afgifter [20,5]
2. Stigende skatter og udgifter til det offentlige [12,8]
3. Dårlig økonomi og problemer med at have råd til min bolig [8,2]

Det bekymrer boligejerne

– Fordelt på urbaniseringsgrad

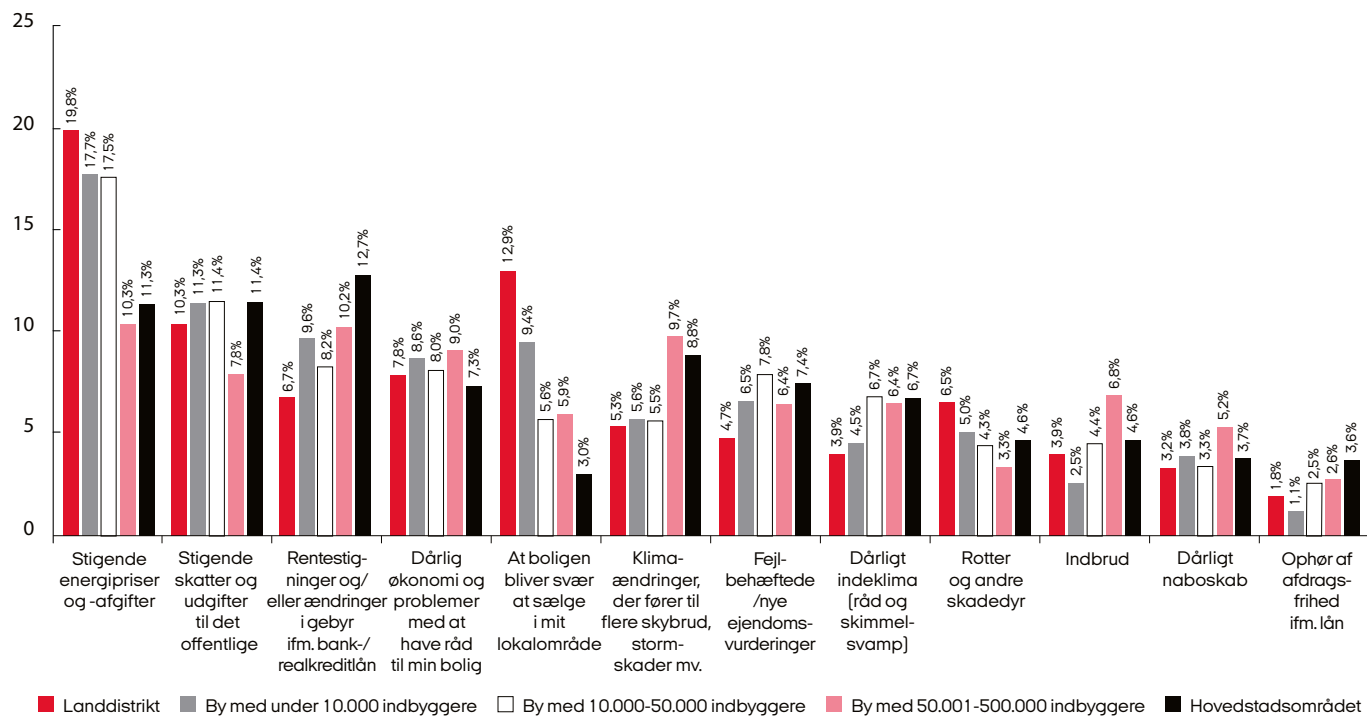
Boligejere i landdistrikterne og i de mindre byer er i højere grad bekymret for de stigende energipriser og -afgifter.

Det er også i landdistrikterne, at man finder dem, der er bekymret for, at boligen bliver svær at sælge.

Omvendt er beboerne i landområderne ikke så bekymrede for rentestigninger, dårligt indeklima samt fejlbehæftede ejendoms-vurderinger som resten af befolkningen.

De, der bor i hovedstadsområdet, er i højere grad bekymret for rentestigninger samt ophør af afdragsfrihed.

Det bekymrer boligejerne mest – fordelt på urbaniseringsgrad. [Kun ét svar, tal i pct.]

Det bekymrer boligejerne

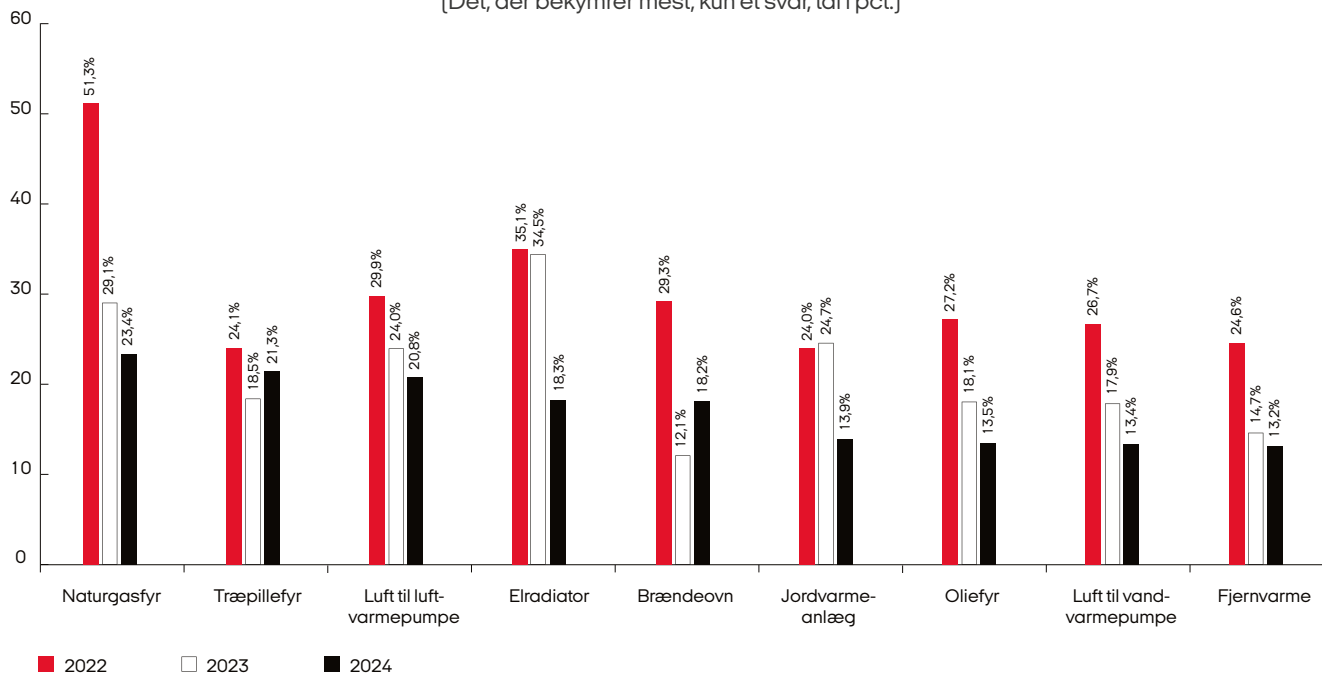
– Fordelt på primær opvarmningsform af boligen

I undersøgelsen fra 2022 var det især dem, der havde naturgas som primær opvarmning, der var bekymrede for de stigende energipriser. Denne andel falder i de efterfølgende år, men det er fortsat dem med naturgas, der er mest bekymret for stigende energipriser.

Set på tværs af de forskellige opvarmningsformer er det generelle billede, at bekymringen for stigende energipriser er faldet i forhold til for et år siden, dog ikke for dem, der har træpillefyr og brændeovn som primær opvarmningsform.

Generelt falder bekymringen for stigende energipriser for de boligejere, der har adgang til varmepumper og fjernvarme.

Det bekymrer boligejerne mest. Bekymring for stigende energipriser, fordelt på primær opvarmningsform af boligen over år.
[Det, der bekymrer mest, kun ét svar, tal i pct.]

Det bekymrer boligejerne

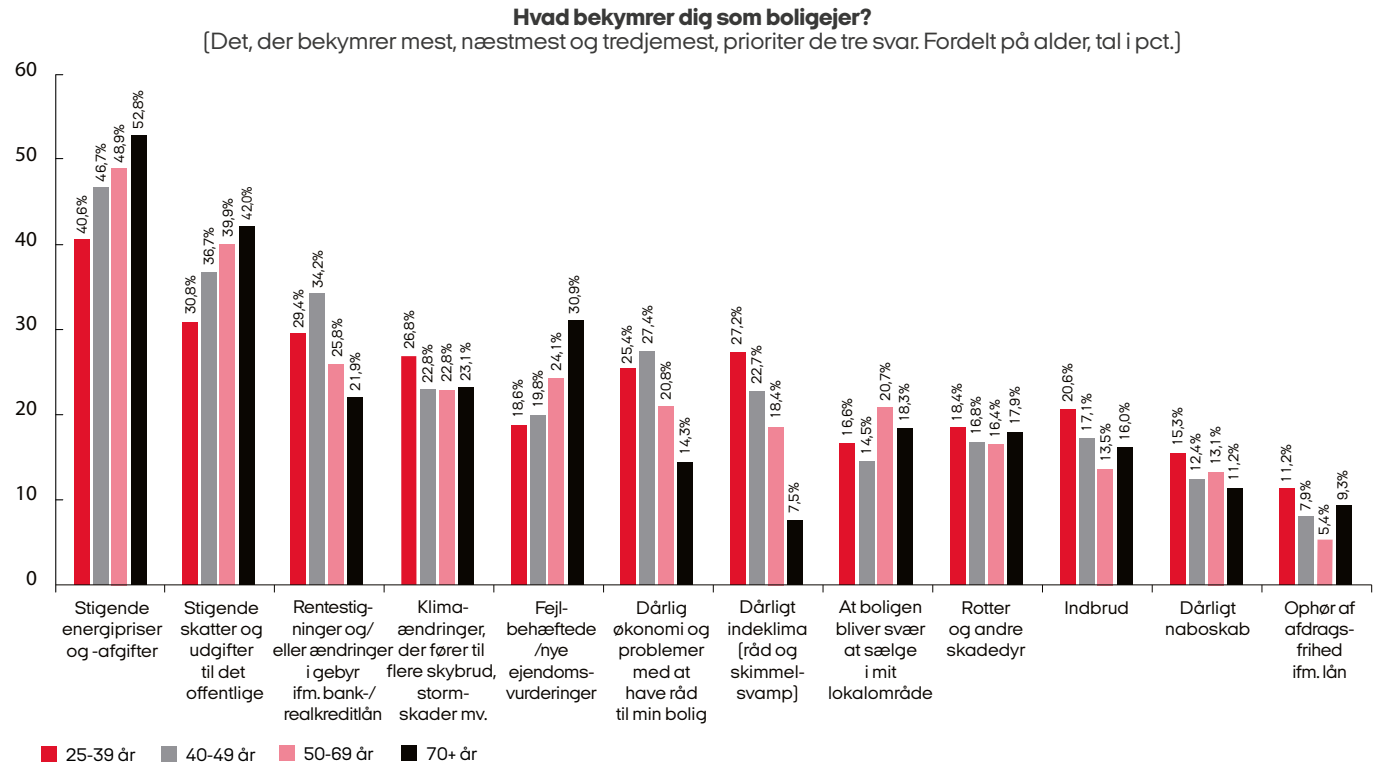
– Fordelt på beboernes alder

Bekymringen for stigende energipriser finder vi blandt alle aldersgrupper.

De ældre boligejere er mere bekymret for stigende skatter og fejlbehæftede/nye ejendomsvurderinger.

De yngre boligejere er mere bekymret for dårlig økonomi og dermed problemer med at have råd til egen bolig, dårligt indeklima, indbrud samt dårligt naboskab.

Generelt er de yngre boligejere mere bekymrede end de ældre, således er der 17,2% af boligejerne mellem 25-39 år, der svarer ingen bekymring. Det tilsvarende tal for boligejerne over 70 år er 32%.

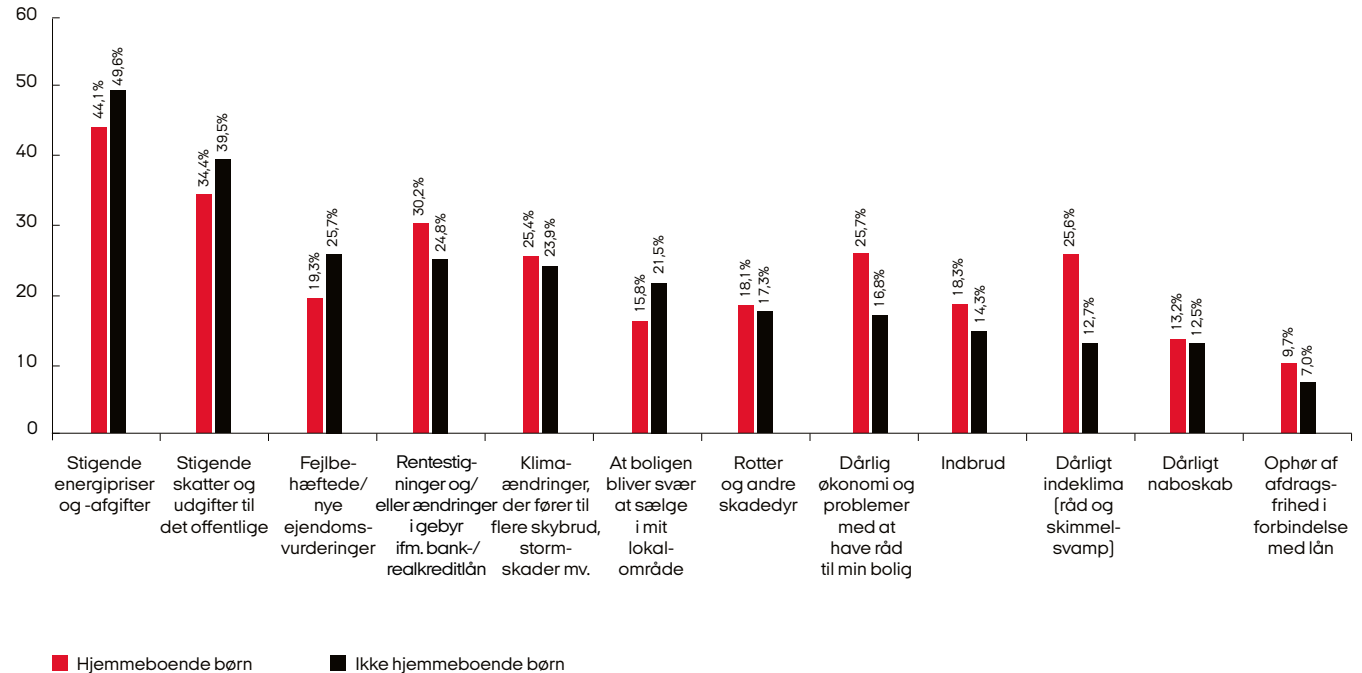
Det bekymrer boligejerne

– Børnefamilier

Husstande med hjemmeboende børn er i modsætning til dem uden hjemmeboende børn i højere grad bekymret for dårligt indeklima, men også for rentestigninger samt dårlig økonomi og problemer med at have råd til deres bolig.

Husstande uden hjemmeboende børn retter i højere grad bekymringen mod stigende energipriser, stigende skatter, at det kan blive svært at sælge deres bolig samt fejlbehæftede ejendomsvurderinger.

Hvad bekymrer dig som boligejer? [Det, der bekymrer mest, næstmest og tredjemest, prioriter de tre svar. Fordelt på, om der er børn i husstanden, tal i pct.]

Det bekymrer boligejerne

– Boligejere, over tid

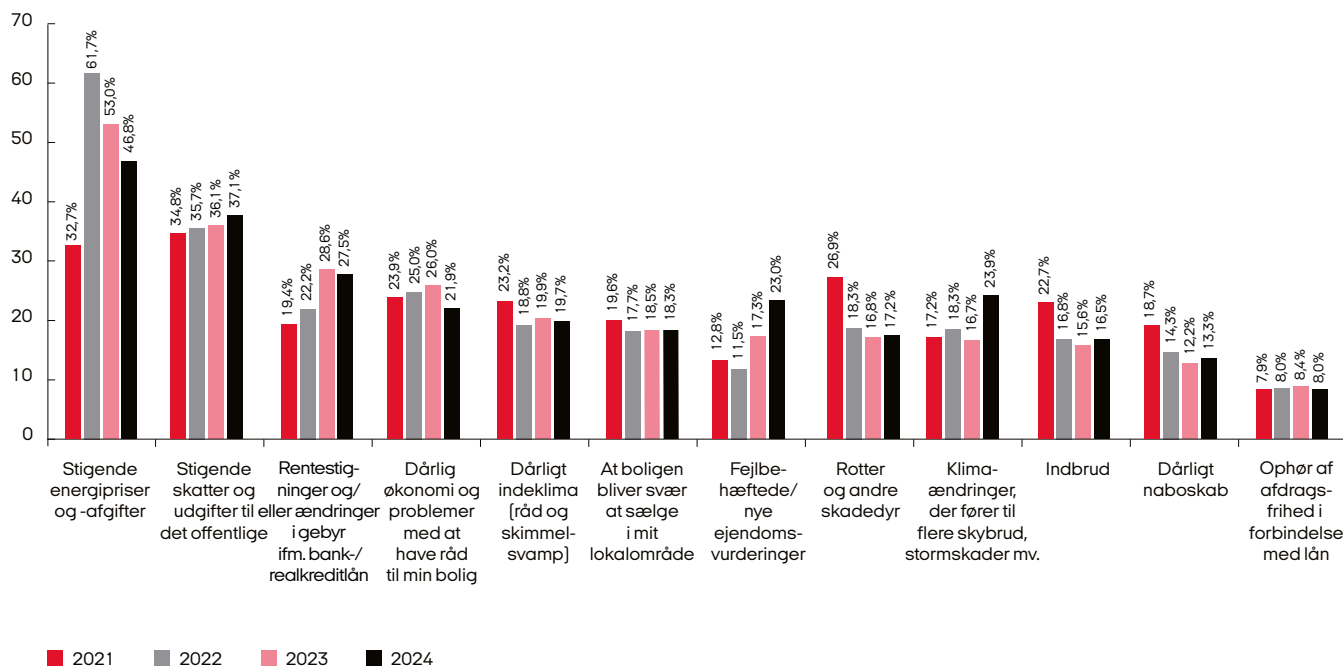
Siden 2022 har stigende energipriser været det, der bekymrer boligejerne mest. Det er det også i år, men bekymringen er aftagende.

Derefter følger bekymringen for stigende skatter og afgifter, som før 2022 var det, der bekymrede boligejerne mest. Bekymringen for skatter og afgifter er stigende over årene.

Bekymringen for dårlig økonomi har været jævnt stigende frem til 2024, hvor andelen falder marginalt. Det samme gør sig gældende for bekymringen for rentestigninger.

Boligejernes bekymring for fejlbehæftede ejendomsvurderinger øges over de seneste år.

Hvad bekymrer dig som boligejer? [Det, der bekymrer mest, næstmest og tredjemest, prioriter de tre svar, tal i pct.]

Det bekymrer andelsboligejerne

– Andelsboligejere, over tid

Andelsboligejerne er i lighed med boligejerne bekymrede for stigende energipriser, men bekymringen er lavere i år end i de to foregående undersøgelser.

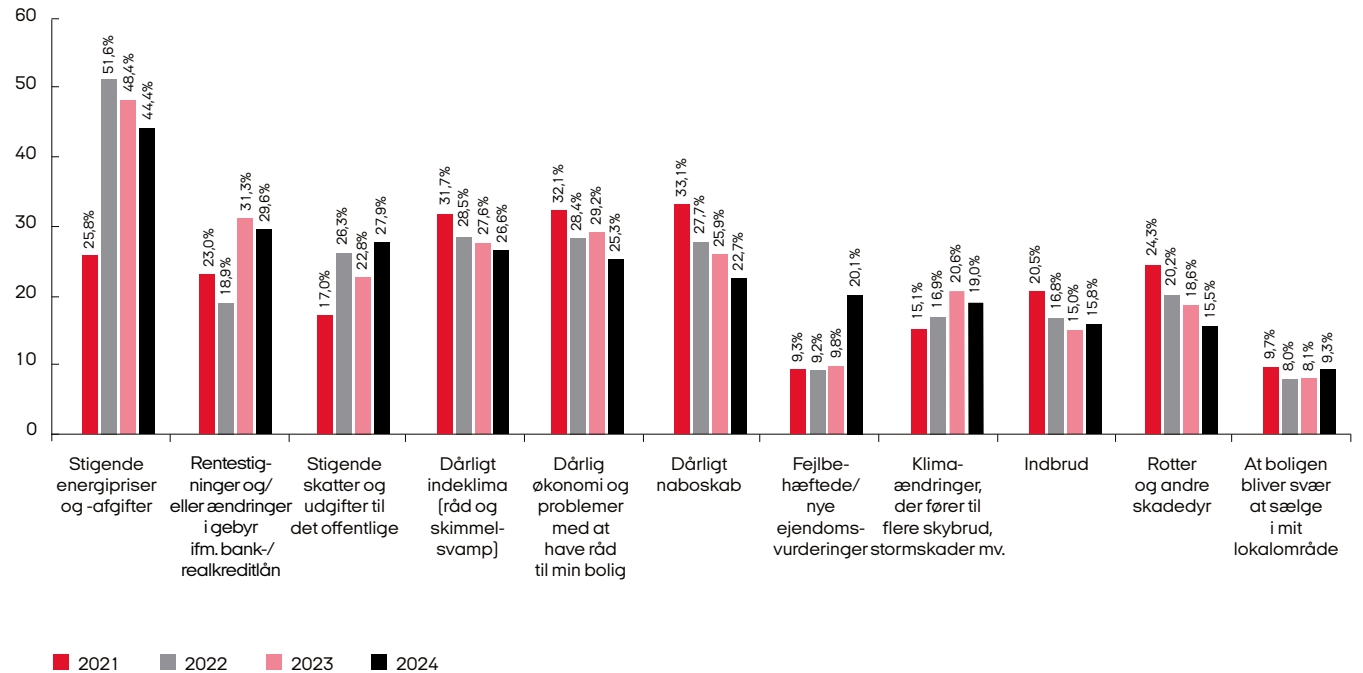
Derefter følger bekymringen for rentestigninger, som falder en anelse i forhold til sidste år.

Bekymringen for dårligt indeklima falder generelt. Det samme gør sig gældende for bekymringen for dårligt naboskab samt for rotter og skadedyr.

Fejlbehæftede ejendomsvurderinger fylder dobbelt så meget i år som for et år siden.

Bekymringen for klimaændringer har været jævnt stigende over årene, men falder i den seneste undersøgelse.

Hvad bekymrer dig som andelsboligejer [Det, der bekymrer mest, næstmest og tredjemest, prioriter de tre svar, tal i pct.]

Det bekymrer lejerne

– Lejere, over tid

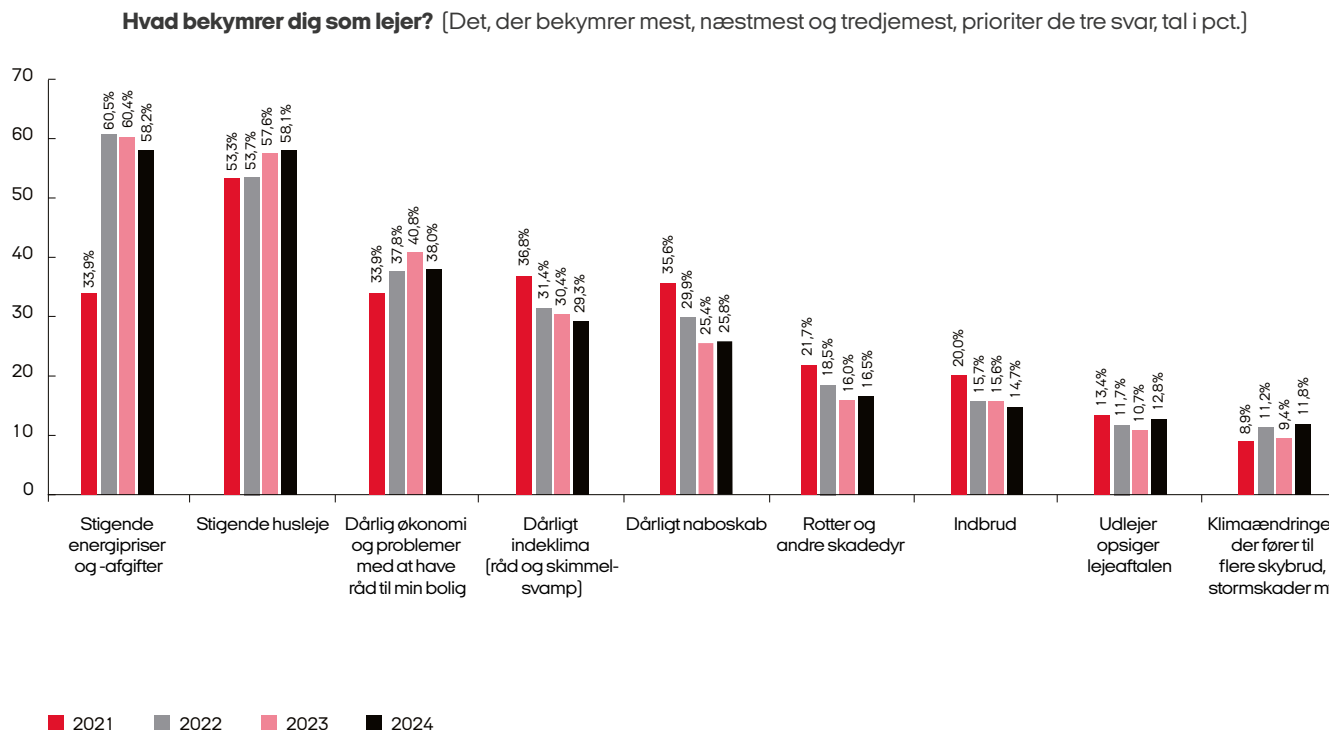
Stigende husleje har historisk set været det, der bekymrede lejerne mest.

Men med stigende energipriser i fokus siden 2022 er huslejen rykket ned på andenpladsen over lejernes bekymringer.

Bekymringen for stigende husleje er dog stigende over årene.

Bekymringen for de stigende energipriser, der bekymrer lejerne mest, er i år en anelse lavere end sidste år.

Dårligt indeklima og indbrud er forhold, der bekymrer lejerne mindre og mindre.

Det bekymrer lejerne

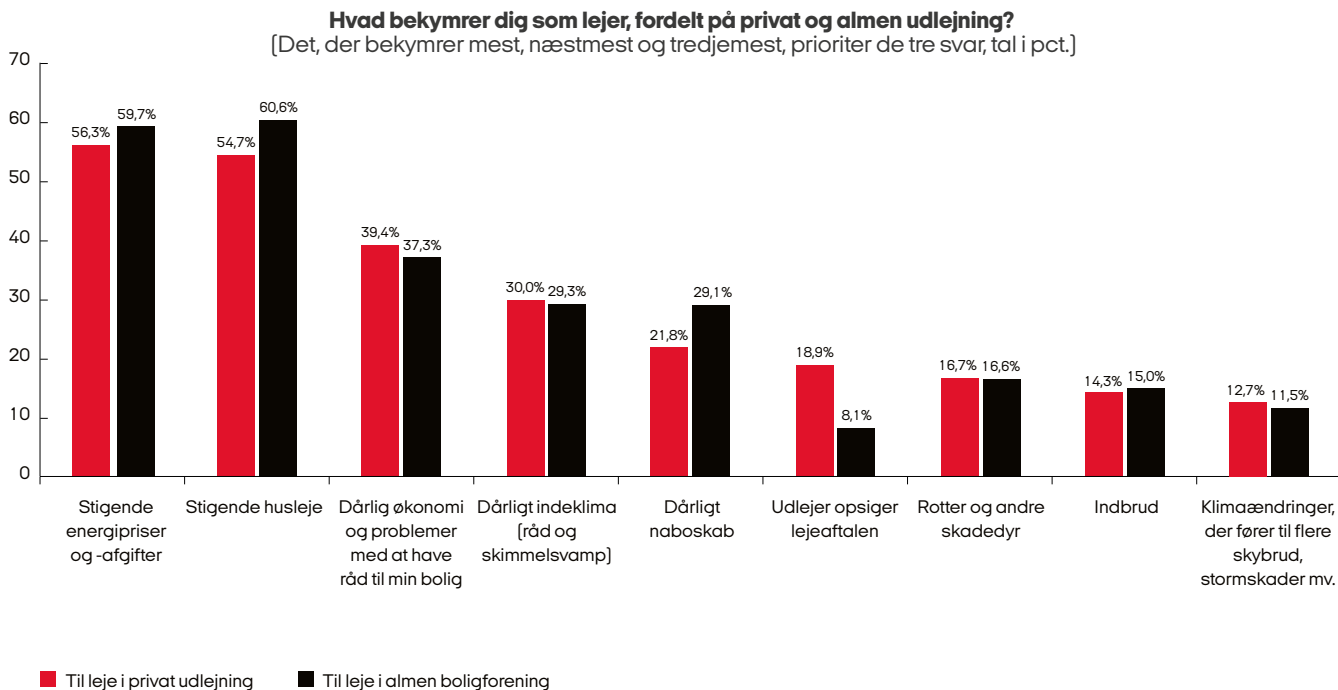
– Fordelt på privat og almen udlejning

Stigende energipriser er det, der bekymrer mest blandt lejerne i privat udlejning.

Blandt lejerne i almennyttig boligudlejning er det stigende husleje, der topper.

Dårligt naboskab er en større bekymring blandt lejerne i almennyttige boligforeninger end blandt lejerne i privat udlejning.

Omvendt er der ca. dobbelt så mange lejere i privat udlejning som i almennyttig boligforening, der er bekymrede for, at udlejer opsiger lejeaftalen.

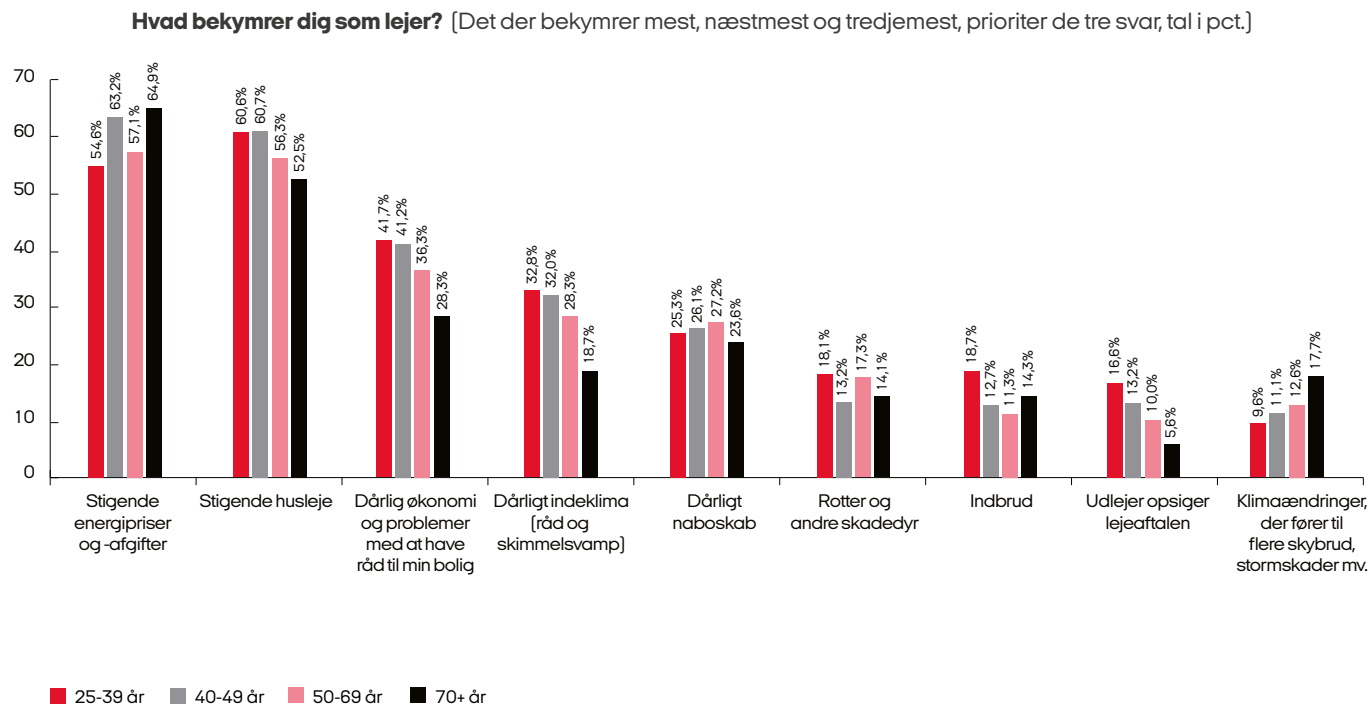
Det bekymrer lejerne

– Fordelt på alder

Stigende energipriser er en bekymring, der er mest udbredt blandt de ældste lejere.

Omvendt er de yngre lejere mere bekymret end de ældre lejere for stigende husleje, dårlig økonomi, dårligt indeklima, samt at udlejeren opsiger lejeaftalen.

Bekymringen for klimaændringer fylder mere hos de ældre lejere end blandt de yngre lejere.

Kapitel 4

Tilfredshed med naborelationer

Naborelationer – resumé

Dette kapitel omhandler naborelationer og fællesskaber.

Her er fokus på relationerne mellem beboerne i lokalområderne rundt i Danmark.

Kapitlet undersøger både de aktiviteter, som vi har med naboerne, og danskernes vurdering af kvaliteten af naboskabet.

Endelig sætter kapitlet fokus på forholdet mellem naborelationer og livskvalitet.

Kapitlet viser bl.a.:

- Knap 7 ud af 10 danskere er tilfredse med deres naborelationer, men tilfredsheden er let faldende over tid. Samtidig er der meget stor forskel fra kommune til kommune på tilfredsheden med naboskabet.
- Mere end halvdelen af danskerne omgås slet ikke eller ikke særligt meget deres naboer. Det gælder særligt i de større byer.
- Danskernes fællesskaber med naboerne hænger sammen med, hvordan vi har valgt at bo. F.eks. er der en sammenhæng mellem gode gårdmiljøer og gode naborelationer for folk bosiddende i etageejendomme.
- Der er en tendens til, at naborelationerne er bedst på landet og i de små byer, mens vi i hovedstaden finder de dårligste naborelationer.
- Danskere med gode nabofællesskaber har højere oplevet livskvalitet end danskere med dårlige naborelationer.
- 4 ud af 10 danskere har områder i deres lokalområder, hvor man bevidst undgår at færdes, fordi det er utrygt. Det er særligt udbredt i de større byer og hovedstadsområdet.

Naborelationer

– Tilfredshed med naborelationerne

Knap 70% af danskerne er ret eller meget tilfreds med naboskabet.

Der er en nedadgående tendens, som vi i de foregående år kobede til coronaepidemien.

Men vi kan konstatere i 2024, at nedgangen hos de meget tilfredse er fortsat. Samtidig er der meget stor forskel fra kommune til kommune.

Mens 26,2% af danskerne er "meget tilfredse" med deres naboskab, så har svarer hele 50,1% af respondenterne i Tønder Kommune "meget tilfreds".

De mest tilfredse borgere finder vi ofte i mindre kommuner i Jylland og på Fyn, mens de mindst tilfredse typisk bor på Sjælland og ofte i hovedstadsregionen.

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? [Tal i pct.]

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Meget tilfreds	33,7	31,0	32,7	30,3	29,5	26,4	26,2
Ret tilfreds	40,5	41,5	41,0	39,4	40,5	41,7	42,6
Hverken eller	20,2	22,5	21,7	25,4	21,5	27,2	26,1
Ret utilfreds	4,0	3,7	3,0	3,4	3,5	3,5	3,7
Meget utilfreds	1,6	1,2	1,6	1,5	1,4	1,3	1,3

De 10 kommuner med størst tilfredshed med naboskabet. *
[2022-24. Andel, der svarer "meget tilfreds", tal i pct.]

1.	Tønder	50,1
2.	Jammerbugt	46,9
3.	Langeland	44,8
4.	Assens	39,7
5.	Ringkøbing-Skjern	37,6
6.	Nyborg	37,4
7.	Lejre	37,4
8.	Skanderborg	36,5
9.	Fredensborg	35,7
10.	Aabenraa	35,5

De 10 kommuner med lavest tilfredshed med naboskabet. *
[2022-24. Andel, der svarer "meget tilfreds", tal i pct.]

89.	Nordfyn	21,5
90.	Ringsted	21,3
91.	Vejen	21,1
92.	Herlev	21,0
93.	Frederiksberg	21,0
94.	Hvidovre	20,6
95.	Glostrup	19,3
96.	København	19,1
97.	Ballerup	17,1
98.	Ishøj	14,4

Naborelationer

– Naboskab fordelt på region og alder

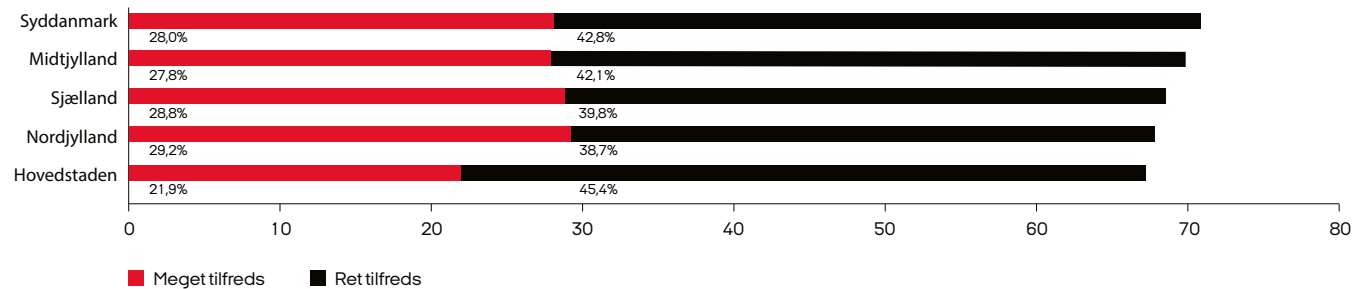
Den største tilfredshed med naboskabet finder vi i Region Syddanmark (70,8% tilfredse), mens den laveste tilfredshed er i Region Hovedstaden (67,3%), som også har den markant laveste andel, der er meget tilfreds [21,9%].

Vi har fundet denne tendens med lavest tilfredshed i Region Hovedstaden i alle år, hvor vi har målt nabotilfredsheden, men forskellen er blevet lidt mindre.

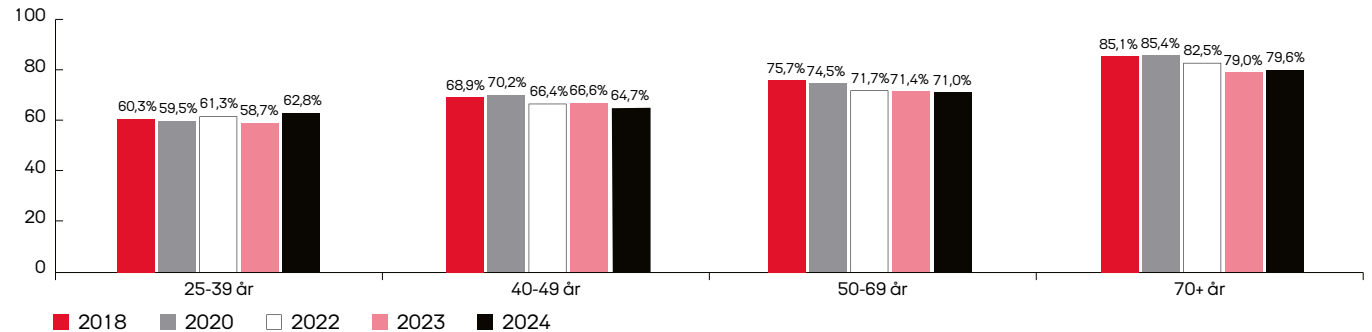
Vi kan endvidere se i krydset med alder, at tilfredsheden med naboskabet stiger med alderen.

Vi kan også se, at dette har været billedet i alle de fem år, hvor vi har indsamlet disse data.

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? [Tal i pct.]

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? [Andel, der svarer "ret tilfreds" eller "meget tilfreds". Tal i pct.]

Naborelationer

– Tilfredshed med naboskab fordelt på ejerform

Ser vi på naboskab fordelt på ejerform, så finder vi den største tilfredshed med naborelationerne hos boligejerne efterfulgt af andelsboligejerne.

Hos boligejerne er 75,6% meget eller ret tilfredse.

Den laveste tilfredshed finder vi hos lejerne, hvor 58,5% af lejerne i den almene boligsektor er meget eller ret tilfreds med deres naboskab.

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? [Tal i pct.]

2024	Bor du i ejer-, andels- eller lejebolig?			
	Ejebolig	Andelsbolig	Til leje i privat udlejning	Til leje i den almene boligsektor
Meget tilfreds	30,5	22,2	20,3	20,0
Ret tilfreds	45,1	45,7	38,6	38,5
Hverken eller	20,7	25,1	35,1	34,6
Ret utilfreds	2,7	5,5	4,4	5,3
Meget utilfreds	1,1	1,5	1,6	1,5

Naborelationer

– Grad af relation til naboerne, over tid

Knap halvdelen af danskerne har en tæt kontakt til naboerne i deres lokalområde.

Krydser vi med urbaniseringsgraden, tegner der sig et billede af lidt tættere naborelationer på landet og i de mindre byer.

Den største andel, der slet ikke omgås naboer, finder vi i de store byer [17,7%] og i hovedstadsområdet [14,2%].

Hvordan er din relation til naboerne? [Kun ét svar, tal i pct.]

	2023	2024
Jeg omgås meget med de fleste af mine naboer	10,7	12,0
Jeg omgås meget med nogle af mine naboer	32,8	35,1
Jeg omgås ikke så meget med mine naboer	42,8	40,4
Jeg omgås slet ikke mine naboer	13,7	12,6

Hvordan er din relation til naboerne? [Tal i pct.]

	Urbanisering				
	Et landdistrikt	En by med under 10.000 indbyggere	En by med 10.000-50.000 indbyggere	En by med 50.001-500.000 indbyggere	Hovedstadsområdet
Jeg omgås meget med de fleste af mine naboer	14,5	14,6	12,2	9,2	10,3
Jeg omgås meget med nogle af mine naboer	37,2	37,4	32,7	32,5	36,6
Jeg omgås ikke så meget med mine naboer	38,6	38,6	43,7	40,6	38,8
Jeg omgås slet ikke mine naboer	9,7	9,4	11,4	17,7	14,2

Naborelationer

– Aktiviteter med naboerne, over tid

Mange danskere har praktiske relationer med deres naboer, herunder at holde øje med hinandens boliger og låne ting af hinanden.

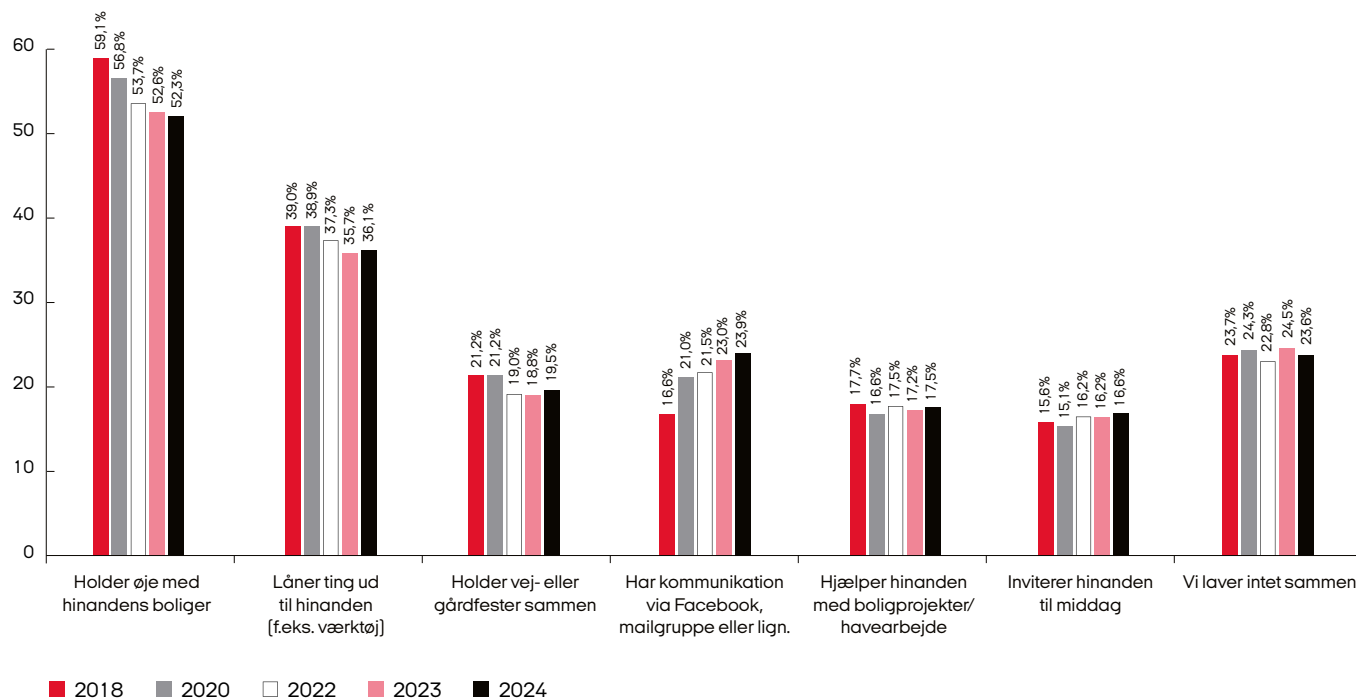
Stadig flere danskere anvender mailgrupper, Facebook og lignende til at kommunikere sammen.

Knap hver femte dansker holder vej- eller gårdfester med naboerne.

Generelt har naboaktiviteterne en let nedadgående tendens.

Det ses dog ikke i årets undersøgelse, hvor andelen, der svarer "vi laver intet sammen" falder en smule fra 24,5% til 23,6%.

Hvilke aktiviteter har du med dine naboer? [Mulighed for flere svar, tal i pct.]

Naborelationer

– Aktiviteter med naboerne fordelt på ejerform

Det er boligejerne, der har flest aktiviteter med deres naboer.

Også andelshaverne har mange aktiviteter med deres naboer, og det er andelshaverne, der oftest hjælper hinanden med bolig- og haveprojekter.

Blandt lejerne finder vi kun en meget lille forskel mellem privat udlejning og almene boliger.

Fælles er, at mere end hver tredje lejer ikke har aktiviteter sammen med deres naboer.

Hvilke aktiviteter har du med dine naboer? [Mulighed for flere svar, tal i pct.]

2024	Bor du i ejer-, andels- eller lejebolig?			
	Ejerbolig	Andelsbolig	Til leje i privat udlejning	Til leje i almen boligforening
Holder øje med hinandens boliger	63,4	46,6	34,9	36,6
Låner ting ud til hinanden [f.eks. mad eller værktøj]	42,7	34,1	27,3	24,9
Har kommunikation via mailgruppe eller Facebook eller lignende	25,7	29,9	18,5	20,6
Holder vej- eller gårdfester sammen	24,4	27,1	9,3	10,8
Hjælper hinanden med boligprojekter og/eller havearbejde	21,0	21,3	10,7	11,5
Inviterer hinanden til middag	20,0	13,7	14,8	9,4
Andet	6,0	9,5	7,6	10,3
Vi laver intet sammen	14,3	21,3	39	38,7

Naborelationer

– Betydning af gårdmiljøer for naboskab

Blandt beboere i etageejendomme ses en sammenhæng mellem aktiviteter med naboerne og kvaliteten af gårdmiljøet.

Mens 54,1% af beboere uden et gårdmiljø rapporterer, at de ingen aktiviteter har med naboerne, gælder det kun 26,0% af beboere med et godt gårdmiljø.

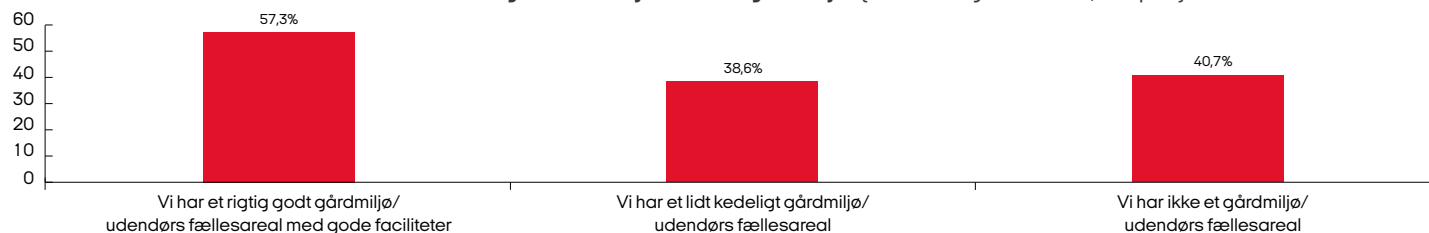
Aktivitetsniveauet mellem naboer er højere med et godt og indbydende gårdmiljø.

Samtidig rapporteres en markant højere boligtilfredshed blandt beboere i etageejendom med et godt gårdmiljø, hvor 57,3% er "meget tilfredse" med deres boligsituation, mens det kun gælder for 38,6% af dem, der har et lidt kedeligt gårdmiljø.

Hvilke aktiviteter har du med dine naboer? Har du et gårdmiljø? [Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	Vi har et rigtig godt gårdmiljø/udendørs fællesareal med gode faciliteter	Vi har et lidt kedeligt gårdmiljø/udendørs fællesareal	Vi har ikke et gårdmiljø/udendørs fællesareal
Holder øje med hinandens boliger	36,8	26,0	23,3
Låner ting ud til hinanden [f.eks mad eller værktøj]	30,0	20,5	17,0
Har kommunikation via mailgruppe eller Facebook eller lign.	26,5	19,6	11,0
Holder vej- eller gårdfester sammen	19,3	7,8	2,8
Inviterer hinanden til middag	18,6	7,4	9,5
Hjælper hinanden med boligprojekter og/eller havearbejde	16,9	8,2	8,0
Holder private fester sammen	12,5	5,2	4,2
Hjælper med at hente og bringe børn	8,1	1,6	1,3
Andet	9,3	11,2	6,8
Vi laver intet sammen	26,0	47,6	54,1

Tilfredshed med boligsituation krydset med gårdmiljø. [Andel meget tilfredse, tal i pct.]

Naborelationer

– Gårdmiljø og altaner

Et godt gårdmiljø hænger også sammen med, hvor mange naboer man taler med.

Blandt dem, der har adgang til et godt gårdmiljø, er der en højere grad af nabokontakt, og kun 14,8% rapporterer, at de ikke taler med nogen naboer, hvilket gælder mere end hver tredje af dem, der ikke har adgang til et rigtig godt gårdmiljø.

Vi finder også, at respondenter bosat i lejligheder med altaner har lidt hyppigere kontakt med naboerne, end dem uden altaner har.

Har du naboer i dit boligområde, som du taler jævnligt med? [Tal i pct.]

	Har du gårdmiljø?		
	Vi har et rigtig godt gårdmiljø/udendørs fællesareal med gode faciliteter	Vi har et lidt kedeligt gårdmiljø/udendørs fællesareal	Vi har ikke et gårdmiljø/udendørs fællesareal
Ja, jeg taler jævnligt med 7 eller flere naboer	9,7	4,1	4,3
Ja, jeg taler jævnligt med 3-6 naboer	30,8	16,5	15,7
Ja, jeg taler jævnligt med 1-2 naboer	44,7	45,9	44,8
Nej, der er ingen, jeg taler med	14,8	33,5	35,2

Har du naboer i dit boligområde, som du jævnligt taler med? [Tal i pct.]

	Har du altan?		
	Ja, har egen altan	Ja, ejendommen har en fælles altan [f.eks tagterrasse eller svalegang]	Nej
Ja, jeg taler jævnligt med 7 eller flere naboer	7,4	9,5	6,0
Ja, jeg taler jævnligt med 3-6 naboer	25,8	22,0	19,0
Ja, jeg taler jævnligt med 1-2 naboer	44,9	42,8	45,9
Nej, der er ingen, jeg taler med	21,8	25,7	29,1

Naborelationer

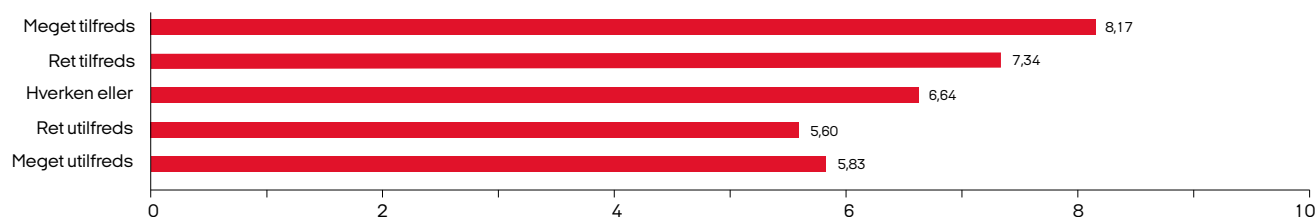
– Naborelationer og livskvalitet

Et godt naboskab og en oplevet tilfredshed med livet hænger tæt sammen. I gruppen, der oplever et rigtig godt naboskab, er den gennemsnitlige tilfredshed med livet 8,17 på en skala fra 0-10. I gruppen, der er ret utilfreds [5,60] eller meget utilfreds [5,83], er den gennemsnitlige tilfredshed med livet markant lavere.

Vi kan ikke ud fra dette fastslå, om det er naboskabet, der skaber en højere livskvalitet, eller om det er folk med høj tilfredshed med livet, der også udvikler de bedste naborelationer. Men der er en stærk korrelation mellem godt naboskab og livskvalitet.

Det understreges af, at der er en markant højere afrapporteret livskvalitet blandt dem, der omgås deres naboer meget [8,06] sammenlignet med dem, der slet ikke ser deres naboer [6,44].

Tilfredshed med naboskab i området krydset med tilfredshed med livet. [Gennemsnit på en skala fra 0-10]

Nabokontakt krydset med tilfredshed med livet. [Gennemsnit på en skala fra 0-10]

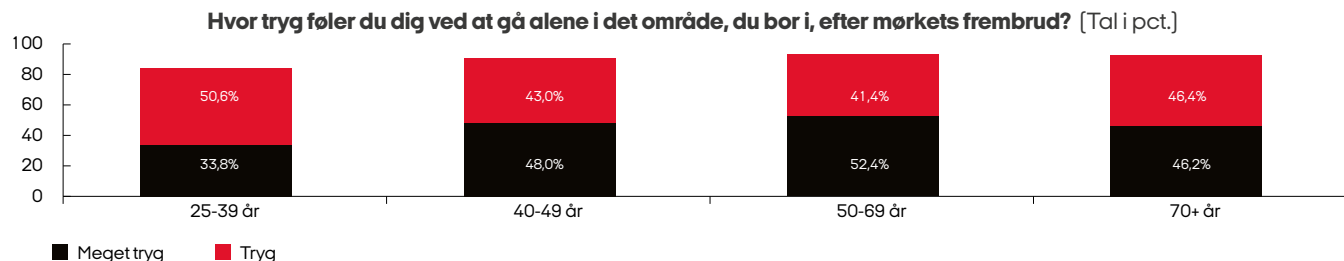
Naborelationer

– Tryghed krydset med alder og kommune

Ni ud af ti danskerne er trygge ved at gå alene efter mørkets frembrud i det område, hvor de bor.

Det er de yngre voksne, der er mindst trygge, mens de 50-69-årige er mest trygge.

Zoomer vi ind på kommuneniveau, ser vi, at det er økommunerne og en række jyske og fynske provinskommuner, der har flest trygge borgere, mens hovedparten af de kommuner med færrest trygge borgere ligger i forstæderne rundt om København.

Tryghed fordelt på kommuner 2023-24.
[Andel, der svarer "meget tryg", kommuner, tal i pct.]

1.	De mindre økommuner [Samsø, Læsø, Fanø og Ærø]	82,3
2.	Langeland	71,9
3.	Bornholm	71,1
4.	Brønderslev	66,6
5.	Rebild	66,5
6.	Jammerbugt	63,3
7.	Tønder	63,3
8.	Ringkøbing-Skjern	62,3
9.	Morsø	60,1
10.	Skanderborg	59,8

Tryghed fordelt på kommuner 2023-24.
[Andel, der svarer "meget tryg", kommuner, tal i pct.]

89.	Hvidovre	35,3
90.	Hillerød	34,5
91.	Rødovre	34,4
92.	Glostrup	34,3
93.	Ringsted	31,9
94.	Tårnby	31,9
95.	Ballerup	30,8
96.	Albertslund	27,9
97.	Ishøj	24,8
98.	Brøndby	23,9

Naborelationer

– Utrygge steder i lokalområdet

6 ud af 10 danskere føler sig trygge ved at gå rundt i hele lokalområdet.

Der er forskel på, hvor de utrygge undlader at færdes, afhængigt af tidspunktet på døgnet.

Om dagen er det særligt visse beboelsesområder eller butikker/restauranter/barer, som nogle danskere undlader at passere.

Om natten er det parker og gangstier, som oftest undgås.

Ser vi på tværs af køn, vælger mænd oftest at undlade at passere bestemte boligområder eller butikker/restauranter/barer, mens kvinder hyppigst undgår parker og gangstier.

Er der steder i dit lokalområde, hvor du undlader at gå? [Tal i pct.]

	Efter mørkets frembrud	Om dagen
Ja, visse parkanlæg/gangstier	13,9	6,4
Ja, nær bestemte beboelsesområder	9,3	14,4
Ja, nær stationsområder	8,7	9,8
Ja, nær bestemte butikker, restauranter eller barer	5,8	12,7
Nej, jeg føler mig tryk i hele lokalområdet	60,4	59,3

Er der steder i dit lokalområde, hvor du undlader at gå? [Tal i pct.]

	Hele døgnet	
	Mand	Kvinde
Ja, visse parkanlæg/gangstier	8,1	12,9
Ja, nær stationsområder	10,5	9,1
Ja, nær bestemte butikker, restauranter eller barer	12,7	7,3
Ja, nær bestemte beboelsesområder	13,9	10,9
Nej, jeg føler mig tryk i hele lokalområdet	56,6	59,5

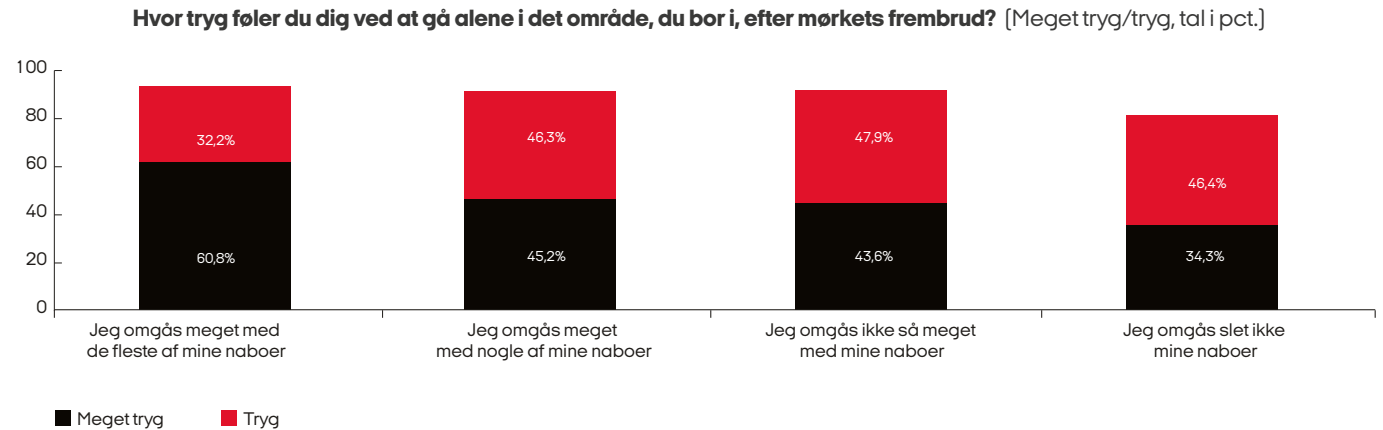
Naborelationer

– Tryghed krydset med relation til naboerne

Der er en sammenhæng mellem tætte naborelationer og tryghed.

Danskere, der omgås deres naboer, er samtidig mere trygge ved at gå alene efter mørkets frembrud.

Ser vi alene på dem, der svarer "meget tryg" ved at bevæge sig efter mørkets frembrud, så er andelen omtrent dobbelt så stor (60,8%) sammenlignet med danskere, der slet ikke omgås deres naboer (34,3%).

Kapitel 5

Oplevelse af lokalområdet

Oplevelse af lokalområdet – resumé

Dette kapitel handler om danskernes forhold til det lokalområde, der omgiver dem.

Her ser vi således på livet i byen, i provinsen og på landet.

Og vi ser på, hvad danskerne efterspørger af kvaliteter i et lokalområde.

Kapitlet viser bl.a.:

- Det er boligpriserne, der er den vigtigste årsag til danskernes valg af bopæl. Herefter kommer nærhed til natur og nærhed til familie og venner.
- Der er betydelige forskelle i danskernes opfattelse af kvaliteten af lokalområdet (HBSC-indekset). Billedet er, at de laveste vurderinger er i bykvarterer med etageejendomme og de højeste er i villakvartererne.
- Danskernes brug af naturen er eksploderet de seneste år. Vi ser dog et lille fald i år. Men der er stor forskel på brugen af naturen, når vi ser på kommuneniveau. De mest ivrige bor i de mindre økommuner, Langeland Kommune og Sorø Kommune.
- Vigtigheden af kulturarven for valg af bopæl svinger også fra kommune til kommune. De kommuner, hvor den største andel peger på kulturarven, er de mindre økommuner, Helsingør Kommune og Dragør Kommune.

Oplevelse af lokalområdet

– Vigtigste årsager til valg af bopæl

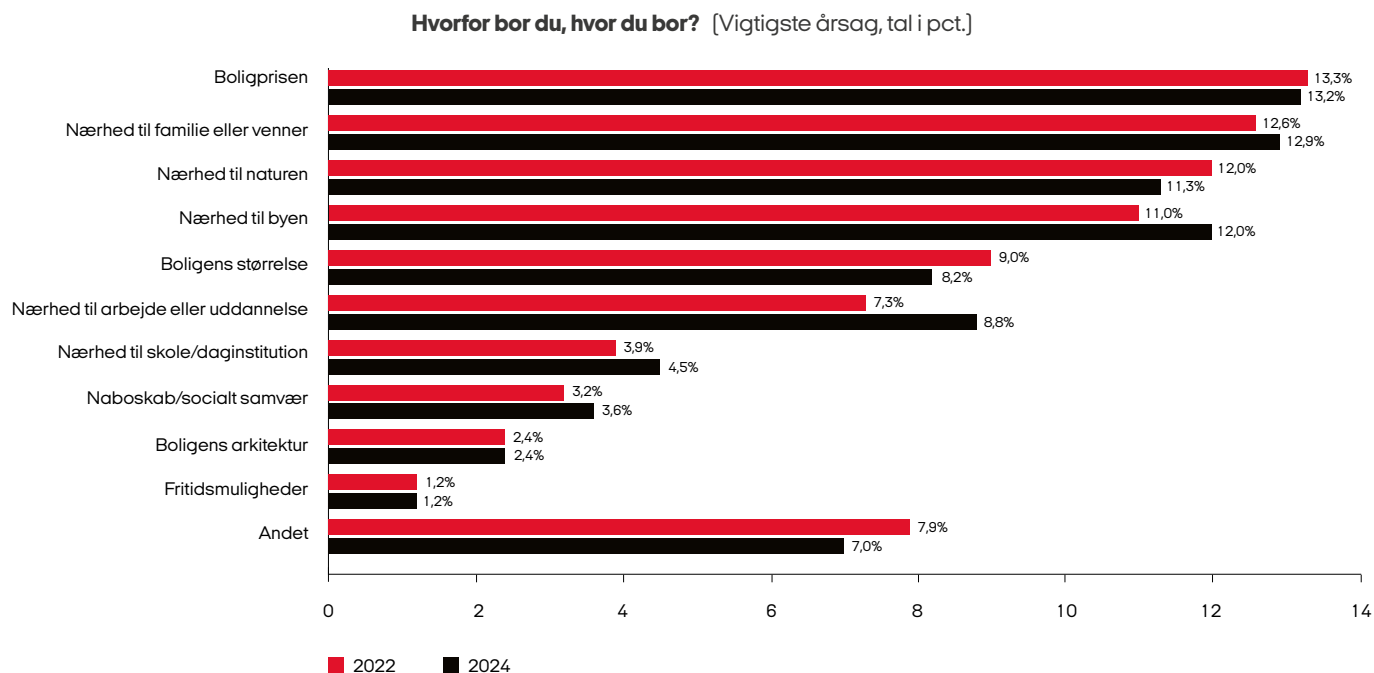
Det er boligpriserne, som er den vigtigste årsag til danskernes valg af bopæl.

Herefter kommer nærhed til familie og venner og nærhed til natur.

Kun 2,4% nævner boligens arkitektur som den vigtigste årsag til valg af bopæl.

Også fritidsmuligheder ligger lavt med kun 1,2% af danskerne, der har det som den vigtigste begrundelse.

Der er forventeligt kun mindre forskydninger fra 2022 til 2024.

Oplevelse af lokalområdet

– Valg af bopæl fordelt på husstandsindkomst

Jo lavere husstandsindtægt, desto højere spiller boligprisen ind på valg af bopæl.

For danskerne med de højeste husstandsindtægter spiller boligprisen en mindre rolle.

Til gengæld er det her, vi finder den største andel (12,4%), der prioriterer nærhed til arbejde, og den største andel (6,4%), der angiver boligens arkitektur som vigtigste årsag.

Prioriteter som nærhed til by og natur, fritidsmuligheder og godt naboskab hænger tilsyneladende ikke sammen med husstandsindtægten.

Hvad er den vigtigste årsag til, at du bor der, hvor du bor? [Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	Husstandsindkomst			
	Indtil 399.999 kr.	400.000 kr. – 699.999 kr.	700.000 kr. – 999.999 kr.	1.000.000 kr. eller derover
Nærhed til byen	12,6	11,3	12,0	13,8
Nærhed til naturen	9,2	11,8	11,2	12,8
Nærhed til arbejde eller uddannelse	6,8	9,4	11,6	12,0
Nærhed til familie eller venner	13,5	11,7	15,5	10,4
Boligens størrelse	7,3	8,8	7,4	9,2
Boligprisen	16,5	13,9	11,5	6,9
Boligens arkitektur	1,3	2,1	2,4	6,4
Nærhed til skole/daginstitution	2,2	4,7	7,2	5,6
Jeg kommer herfra	9,5	9,4	8,0	5,6
Naboskab/socialt samvær	3,7	3,7	3,2	3,8
Fritidsmuligheder	1,3	1,5	1,0	1,5
Har ikke mulighed for at fraflytte	4,0	2,5	1,7	1,0
Andet	8,4	6,4	5,4	6,3

Oplevelse af lokalområdet

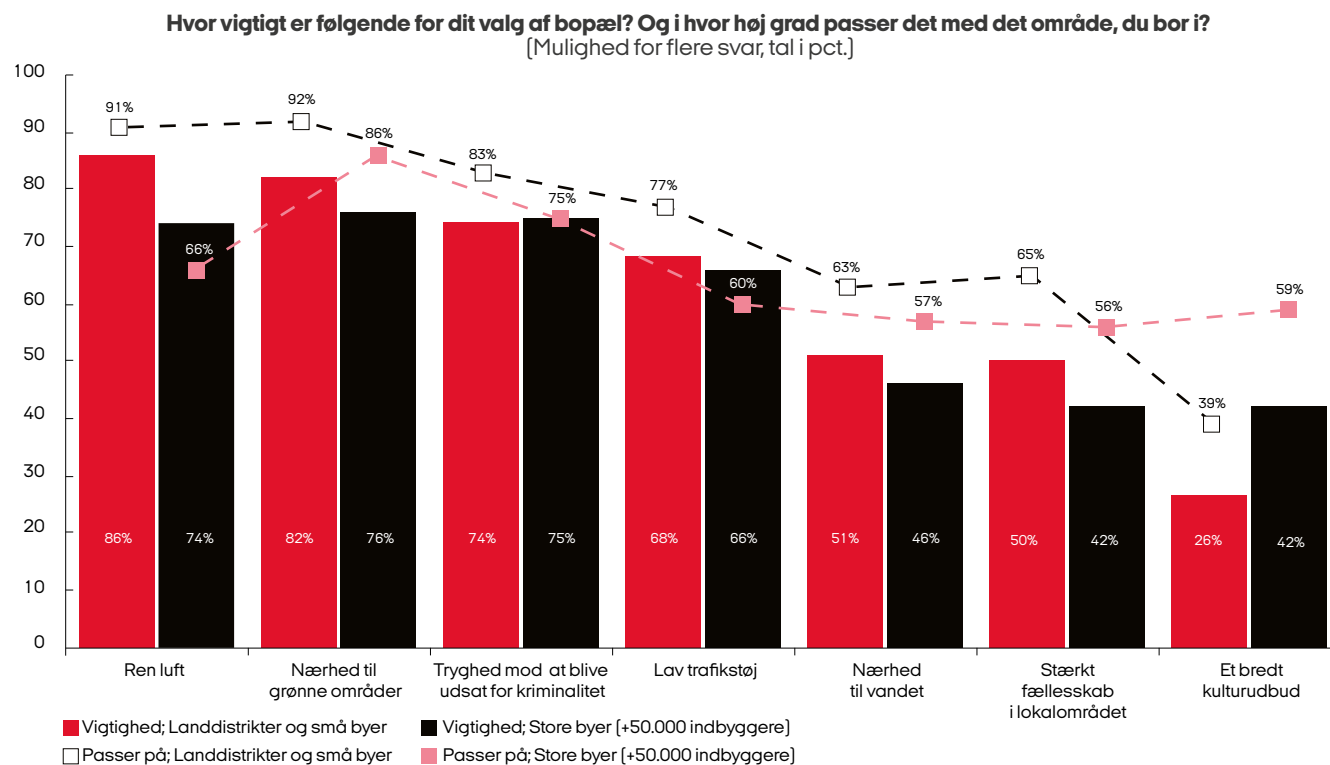
– Hvad er vigtigt, og lever lokalområdet op til det?

Ren luft og nærhed til grønne områder er vigtigt for danskerne, når de vælger bopæl.

Af figuren ses, i hvilket omfang lokalområdet lever op til dette.

Her fremgår det, at det halter i de store byer og hovedstadsområdet med hensyn til både ren luft og trafikstøj i forhold til danskernes prioriteter.

Generelt set vurderes lokalområderne dog at leve nogenlunde op til de krav, vi stiller.

Oplevelse af lokalområdet

– Oplevelse af boligområdets kvalitet fordelt på kommune

Med udgangspunkt i HBSC Neighbourhood Coherence Scale kan vi lave et indeks, der går fra 0-10, hvor 10 er mest positive vurdering af boligområdets kvalitet. Indekset viser, at der er betydelige forskelle mellem kommunerne i borgernes opfattelse af både kvaliteten af de rekreative områder og af den adfærd, der udvises mellem borgerne i området. Billedet er tydeligt, at de laveste vurderinger er i storbyerne og særligt i hovedstadsområdet, mens en række mindre kommuner og særligt økommunerne scorer højt.

Det er vigtigt at understrege, at respondenterne har forholdt sig til deres eget boligområde og ikke kommunen som helhed. Internt i kommunen kan der være betydelige forskelle mellem boligområderne.

Note: The HBSC Neighbourhood Coherence Scale (HBSC-NCS) er en internationalt valideret metode for måling af "sense of belonging" i et boligområde. Altså, et mål for at høre til i lokalområdet. HBSC-NCS måler tre typer af karakteristika ved nabolaget (mellemmenneskelige ressourcer, tilgængelighed af rekreative områder og tryghed) gennem seks spørgsmål.

Top 15 "HBSC boligområde-indeks".
[2023-24. Tal i pct.]

1.	De små økommuner (Læsø, Samsø, Ærø og Fanø)	8,76
2.	Rebild	8,33
3.	Brønderslev	8,11
4.	Skanderborg	8,06
5.	Jammerbugt	8,03
6.	Ringkøbing-Skjern	8,03
7.	Hørsholm	8,02
8.	Favrskov	8,02
9.	Syddjurs	8,01
10.	Skive	7,96
11.	Tønder	7,95
12.	Assens	7,95
13.	Solrød	7,92
14.	Odder	7,90
15.	Bornholm	7,88

Bund 15 "HBSC boligområde-indeks".
[2023-24. Tal i pct.]

84.	Nordfyn	7,24
85.	Glostrup	7,23
86.	Århus	7,19
87.	Albertslund	7,16
88.	Randers	7,14
89.	Ringsted	7,13
90.	Hvidovre	7,08
91.	Brøndby	7,07
92.	Struer	7,07
93.	Høje-Taastrup	7,03
94.	København	6,95
95.	Kalundborg	6,94
96.	Ishøj	6,89
97.	Frederiksberg	6,84
98.	Rødovre	6,83

Oplevelse af lokalområdet

– Oplevelse af boligområdets kvalitet

Ser vi respondenternes svar på de seks spørgsmål, der indgår i HBSC-indekset for vurdering af lokalområdet, fordelt på boligtype, så er det i parcelhusområder og på landet, at vi finder den mest positive vurdering.

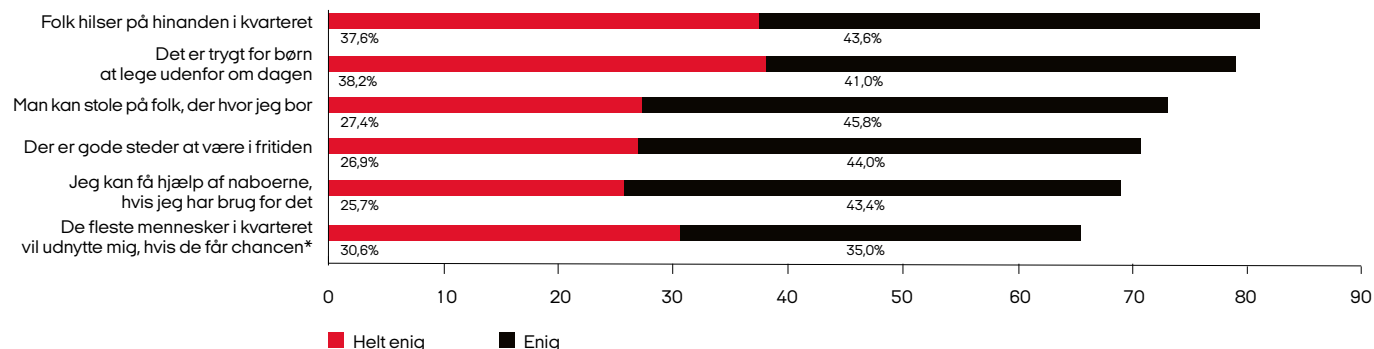
Det gælder i mindre grad for områder med etagebyggeri. Her er det særligt oplevelsen af at kunne stole på og få hjælp fra naboerne, der ligger lavt.

Note: The HBSC Neighbourhood Coherence Scale (HBSC-NCS) er en internationalt valideret metode for måling af "sense of belonging" i et boligområde. Altså et mål for at høre til i lokalområdet. HBSC-NCS måler tre typer af karakteristika ved nabolaget [mellemmenneskelige ressourcer, tilgængelighed af rekreative områder og tryghed] gennem seks spørgsmål.

Vurdering af lokalområde fordelt på boligtype. [Enig/meget enig, tal i pct.]

	Villa / Parcelhus	Gård/landejendom	Række-/klyngehus	Etageejendom (lejlighed)
Folk hilser på hinanden i kvarteret	89,1	86,0	86,4	69,0
Det er trygt for børn at lege udenfor om dagen	84,1	87,9	87,2	71,3
Man kan stole på folk, der hvor jeg bor	82,9	79,9	75,1	59,8
Jeg kan få hjælp af naboerne, hvis jeg har brug for det	76,2	77,6	75,0	56,9
Der er gode steder at være i fritiden	75,9	77,0	71,1	64,0
De fleste mennesker i kvarteret vil udnytte mig, hvis de får chancen*	72,2	62,9	66,6	58,3
Snit	80,1	78,6	76,9	63,2

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn ? [Kun et svar, tal i pct.]

Base: Fuld, n = 7.108

*Note: andel uenig/helt uenig

Oplevelse af lokalområdet

– Tilknytning til bopælskommune

Danskerne bosat i Region Nordjylland oplever den største gennemsnitlige tilknytning til den kommune, de bor i (på en skala fra 0-10, hvor 10 er meget stor tilknytning).

Men det er i kommunerne Dragør, Hørsholm, Odder og Ærø, at vi på kommuneniveau finder den største oplevede tilknytning.

I bunden ligger Lolland, Solrød, Greve og Glostrup.

Hvor tæt knyttet føler du dig til den kommune, som du bor i? [2023-24, gennemsnit på en skala fra 0-10]

Region Nordjylland

Score [6,74]

Top: Jammerbugt [7,16]
Thisted [7,07]
Rebild [7,00]

Bund: Morsø [6,44]
Mariagerfjord [6,29]
Vesthimmerlands [6,25]

Region Midtjylland

Score [6,57]

Top: Samsø [7,19]
Syddjurs [7,00]
Favrskov [6,86]

Bund: Struer [6,19]
Århus [6,18]
Randers [6,13]

Region Syddanmark

Score [6,60]

Top: Ærø [7,58]
Sønderborg [7,18]
Tønder [7,12]

Bund: Faaborg-Midtfyn [6,27]
Fredericia [6,09]
Vejen [6,06]

Region Hovedstaden

Score [6,68]

Top: Hørsholm [7,41]
Dragør [7,35]
Helsingør [7,21]

Bund: Gladsaxe [6,13]
Glostrup [6,13]
Hillerød [6,12]

Region Sjælland

Score [6,49]

Top: Lejre [6,95]
Guldborgsund [6,93]
Sorø [6,86]

Bund: Slagelse [6,05]
Lolland [5,82]
Greve [5,79]

Oplevelse af lokalområdet

– Naturoplevelser fordelt på region

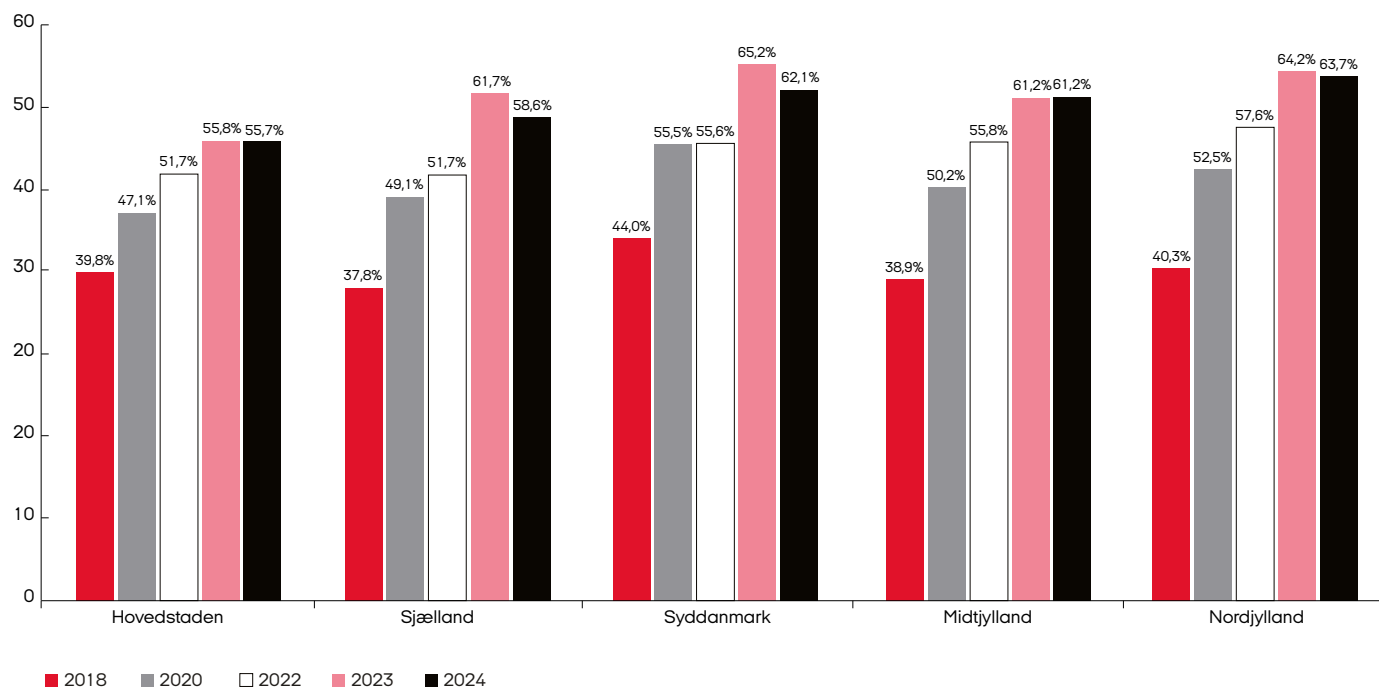
Andelen af danskerne, der tager på naturoplevelse har været stærkt stigende under coronapandemien.

På få år er andelen af danskerne, der tager på en naturoplevelse mindst én gang om ugen steget fra 47% til 60%.

I 2024, hvor corona er kommet endnu mere på afstand, ser vi et meget lille fald fra 60,1% til 59,4%.

[Naturoplevelse forstås i bred forstand og inkluderer brug af bl.a. grønne parker, engområder, strande, åbne landbrugsarealer og skove]

Andel, der tager på naturoplevelse minimum én gang om ugen. [Tal i pct.]

Oplevelse af lokalområdet

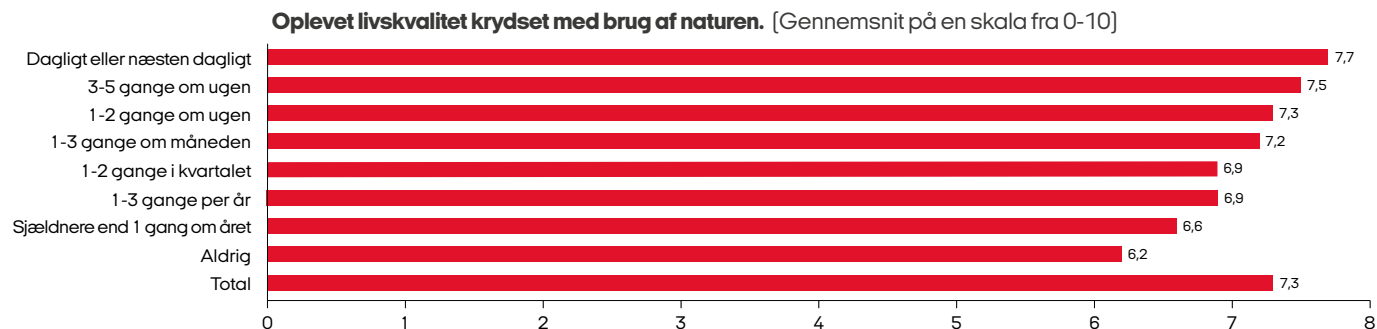
– Livskvalitet og brug af naturen

Mange danskere benytter sig af naturen uden for deres bolig. At dømme efter sammenhængen mellem livskvalitet og brug af naturen er det klogt.

Uden at kunne redegøre for de præcise kausale sammenhænge er det tydeligt, at der er en korrelation mellem livskvalitet og naturoplevelser, hvor de, der har en daglig gang i naturen, oplever en betydelig større livskvalitet end dem, der sjældent eller aldrig bruger naturen.

Samtidig er der stor forskel fra kommune til kommune på, hvor meget borgerne benytter sig af naturen.

Det er i de mindre økommuner samt i Langeland, Sorø, Morsø og Dragør kommuner, at vi finder de mest aktive naturbrugere. De mindst aktive findes omkring hovedstaden.

Andel af befolkningen, der tager på naturoplevelse mindst én gang om ugen. (2023-24. Tal i pct.)

TOP:	Kommune	Andel	BUND:	Kommune	Andel
1.	De små økommuner (Samsø, Læsø, Ærø og Fanø)	90,0	89.	Randers	50,0
2.	Langeland	89,9	90.	Ballerup	49,7
3.	Sorø	82,4	91.	Frederiksberg	48,8
4.	Morsø	81,8	92.	Hvidovre	47,8
5.	Dragør	81,6	93.	Høje-Taastrup	47,5
6.	Bornholm	79,7	94.	Egedal	45,8
7.	Rebild	78,4	95.	Brøndby	44,3
8.	Varde	76,3	96.	Rødovre	40,3
9.	Thisted	75,6	97.	Ringsted	38,7
10.	Fredensborg	75,5	98.	Ishøj	34,8

Oplevelse af lokalområdet

– Bygningsarvens betydning for valg af bopæl

I alt vurderer 28,4% af danskerne, at bygnings- og kulturarven har stor eller meget stor betydning for deres valg af bopæl.

Men ser vi på kommuneniveau, er der meget stor forskel.

Dragør har den største andel, hvor 48,7% af respondenterne vurderer, at bygnings- og kulturarven har stor eller meget stor betydning for deres valg af bopæl, mens den laveste andel findes i Solrød med kun 9,5%

Hvilken betydning har kulturarven for dit valg af det sted, du bor? [Tal i pct.]

	2022	2023	2024
Meget stor	7,2	6,7	7,1
Stor	19,5	18,8	21,3
Lille	25,9	26,5	26,8
Ingen	36,2	36,1	34,0
Ved ikke	11,1	11,9	10,9

Andel af befolkningen, der vurderer, at bygnings- og kulturarven har stor eller meget stor betydning for deres valg af bopæl. [2023-24. Tal i pct.]

TOP:	Kommune	Andel	BUND:	Kommune	Andel
1.	De små økommuner (Samsø, Læsø, Ærø og Fanø)	49,7	89.	Herning	15,8
2.	Helsingør	48,0	90.	Frederiksund	15,7
3.	Dragør	45,9	91.	Struer	15,6
4.	Frederiksberg	44,5	92.	Ishøj	15,2
5.	Sorø	43,9	93.	Solrød	15,1
6.	Langeland	42,1	94.	Kerteminde	15,0
7.	København	40,2	95.	Mariagerfjord	14,9
8.	Gentofte	40,1	96.	Faxe	14,1
9.	Bornholm	39,3	97.	Ringsted	13,9
10.	Varde	36,4	98.	Glostrup	11,4

Oplevelse af lokalområdet

– Boligpræferencer

Spørger vi danskerne hypotetisk om flyttepræferencer, ville 34% foretrække at flytte til en bolig med historie, mens 48 % finder moderne boliger mere attraktivt.

I gruppen, der foretrækker de historiske boliger frem for moderne boliger, begrundes de fleste det med, at de ikke synes om arkitekturen [43%], mens næstflest angiver, at prisen for moderne boligbyggeri er for høj [35%].

*Med "historie" menes bygningsarv og kulturarv f.eks. tidligere industribygninger, som omdannes til boliger, eller en tidligere skole, som nu er bolig, eller huse som er meget gamle eller har været beboet af kendte mennesker.

Hvis du skulle flytte, hvor attraktivt ville det så være for dig at flytte ind i... [Kun ét svar, tal i pct.]

	En bolig med historie*	Et moderne boligbyggeri
Det er meget attraktivt for mig	7	10
Det kunne godt være attraktivt	27	38
Det ville ikke være så attraktivt	16	17
Det er slet ikke attraktivt for mig	23	15
Ønsker ikke at flytte	13	13
Ved ikke	14	7

Hvad skyldes, at du ikke finder moderne boligbyggeri attraktivt? [Tal i pct.]

Det er for dyrt	35
Det er ikke lækkert nok [for billigt]	2
Det er typisk for store boliger	6
Det er typisk for små boliger	8
Beliggenheden er typisk ikke rigtig	21
Jeg bryder mig ikke om arkitekturen i moderne boliger	43
Andet	7

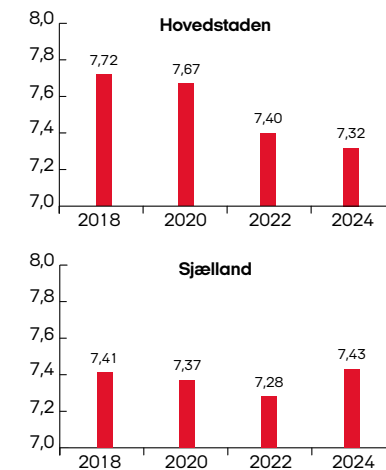
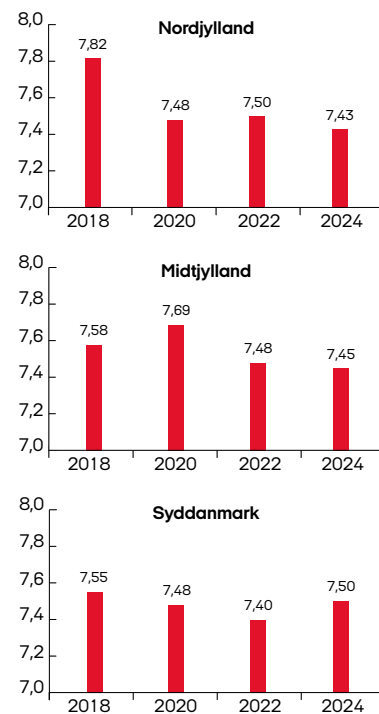
Oplevelse af lokalområdet

– Anbefaling af lokalområde

Danskerne bosat i Region Syddanmark angiver det højeste gennemsnit på spørgsmålet om, i hvilken grad de vil anbefale deres lokalområde [på en skala fra 0 til 10, hvor 10 er i høj grad].

Andelen af danskerne, der ville anbefale deres lokalområde, er faldet i bl.a. Region Nordjylland og Region Hovedstaden.

I hvilken grad vil du anbefale dit lokalområde? [Gennemsnit på en skala fra 0-10]

Kapitel 6

Boligens sundhed og indeklima

Boligens sundhed og indeklima – resumé

Dette kapitel omhandler danskernes oplevelser af boligens indeklima.

Indeklima skal forstås i bred forstand og inkluderer således støj, støv, røg, varme, kulde, fugt, luftkvalitet osv.

Mere end halvdelen af danskerne oplever ét eller flere indeklima-problemer.

Og som kapitlet viser, er der en sammenhæng mellem indeklima og oplevet livskvalitet.

Kapitlet viser bl.a.:

- Træk og kulde, kolde vægge og fugt og skimmelsvamp er de hyppigste indeklimaproblemer.
- Mere end hver anden boligejer oplever indeklimaproblemer.
- Særligt beboere i ældre huse og lejligheder oplever indeklimaproblemer.
- De hyppigste tiltag for et bedre indeklima er udluftning og at undgå at ryge.
- Danskere med indeklimaproblemer vurderer deres livskvalitet lavere end danskere uden indeklimaproblemer.
- Særligt har støjplagede danskere en lavere afrapporteret livskvalitet.

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer over tid

Mere end halvdelen af danskerne angiver ét eller flere indeklimaproblemer.

De mest hyppige er træk, kulde, fugt/skimmelsvamp, kolde vægge og støj.

Som forventet er der kun små forskelle over årene.

Har du problemer med indeklimaet i din nuværende bolig?
[Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Træk og kulde	22,5	22,3	20,6	21,1	20,6	21,1	20,7
Kolde vægge	18,2	17,7	16,6	15,6	16,1	16,9	17,8
Fugt og skimmelsvamp	13,9	13,3	13,1	10,9	12,0	14,9	14,4
Støj	11,2	12,1	10,4	11,2	10,5	10,2	11,1
Dårlig luftkvalitet	5,3	5,8	5,3	6,3	5,9	6,3	7,5
Støv / husstøvmider	5,8	5,4	6,6	5,7	6,1	6,0	5,9
Røg [brændeovn, pejs, mv.]	6,0	5,9	5,5	4,7	3,5	3,5	3,7
Radon fra undergrunden	1,2	1,4	1,8	1,5	1,6	1,8	2,3
Nej, ingen af disse	45,4	44,7	47,3	46,4	46,2	43,2	42,2
Ved ikke	3,6	3,5	4,5	4,2	3,7	4,3	4,1

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer fordelt på boligtype

Markant flere beboere i etageejendomme oplever indeklimaproblemer end i de andre boligtyper.

Det gælder især træk, kulde, kolde vægge samt støj.

Beboere i villa/parcelhus oplever færrest indeklimaproblemer.

Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig? [Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	Hvilken form for bolig bor du i?						
	Villa / parcelhus	Række- / kædehus	Gård / landejendom	Etageejendom / ejerlejlighed	Etageejendom / andelsbolig	Etageejendom: til leje i privat udlejning	Etageejendom: til leje i almen boligforening
Træk og kulde	17,4	19,7	25,9	16,1	26,4	24,9	28,8
Kolde vægge	15,1	15,2	19,8	15,5	24,5	22,3	24,2
Fugt og skimmelsvamp	14,3	14,3	15,4	12,0	15,6	16,8	14,1
Støj	5,0	10,4	10,6	12,2	22,9	19,3	21,5
Varme / for høj temperatur	6,1	9,2	8,6	8,7	5,5	8,0	6,6
Støv / husstøvmider	4,4	6,1	8,5	6,2	10,2	7,3	7,0
Dårlig luftkvalitet	6,2	6,7	7,7	9,3	8,2	11,1	8,9
Dagslys (for lidt)	4,9	4,5	8,3	6,3	7,3	6,2	4,3
Dagslys (for meget)	3,0	3,8	5,2	7,6	3,1	3,7	3,3
Røg [f.eks. fra brændeovn, pejs]	5,0	1,8	10,0	4,1	1,4	1,9	1,9
Radon fra undergrunden	2,7	2,1	6,6	3,8	0,4	0,6	1,0
Andet	1,0	1,0	0,6	0,8	2,2	1,8	3,2
Nej, ingen af disse	47,0	44,6	45,0	37,6	32,2	36,9	33,4
Ved ikke	4,2	2,7	3,4	5,6	2,5	2,6	4,8

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer fordelt på boligens opførelsesår

Danske huse har gennem årene fået forbedret indeklimaet.

52,9% af danskere i nyere boliger opført efter år 2000 oplever ingen indeklimaproblemer, mens det kun gælder for 42,9% af danskere bosat i huse opført før 1930 og for 40,1% i huse opført mellem 1930-1959.

Mens træk, kulde og skimmelsvamp er det største problem for danskere bosat i boliger opført i 1900-tallet eller før, så er for høj temperatur hovedproblemet for nye boliger opført i dette årtusinde.

Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig? [Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	Hvornår er dit hus opført?				
	Før 1930	1930-1959	1960-1979	1980-1999	2000 eller nyere
Træk og kulde	28,6	24,0	17,3	16,5	8,9
Kolde vægge	21,0	23,7	16,0	11,2	6,6
Fugt og skimmelsvamp	17,6	19,4	14,9	11,2	8,1
Støv / husstøvmider	5,7	5,0	4,8	4,8	5,1
Røg (f.eks. fra brændeovn, pejs)	6,1	4,1	4,9	3,9	4,0
Støj	6,1	6,7	4,7	9,0	8,6
Dagslys (for lidt)	4,6	4,5	3,8	7,6	6,0
Varme / for høj temperatur	3,9	4,3	4,9	7,0	16,9
Dårlig luftkvalitet	6,1	5,3	5,4	4,9	11,8
Radon fra undergrunden	1,4	3,3	2,8	3,6	3,4
Dagslys (for meget)	1,2	1,3	2,6	3,1	8,5
Andet	0,7	1,1	0,9	1,1	1,1
Nej, ingen af disse	42,9	40,1	48,2	46,3	52,9
Ved ikke	3,5	3,0	4,9	2,3	2,4

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer i etageejendomme fordelt efter opførelsesår

Særligt beboere i etageejendomme opført mellem 1920-1959 oplever indeklimaudfordringer.

Det er træk, kolde vægge og støj, der udgør de største problemer for beboerne.

For de nyere etageejendomme opført efter år 2000 er det særligt støj, træk og kulde eller for meget varme, der er udfordringen.

Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig? [Tal i pct.]

	Hvad beskriver bedst den bolig, du bor i? [Lejlighed]			
	Etageejendom opført før 1920	Etageejendom opført 1920 -1959	Etageejendom opført 1960 - 2000	Etageejendom opført efter år 2000
Træk og kulde	27,2	31,3	26,2	13,3
Kolde vægge	26,2	33,2	19,8	10,5
Støj	22,0	23,8	19,6	13,4
Fugt og skimmelsvamp	15,6	21,1	14,4	5,9
Støv / husstøvmider	10,6	7,8	6,9	6,3
Dårlig luftkvalitet	8,7	9,8	8,9	11,2
Dagslys (for lidt)	8,4	5,4	5,2	5,4
Varme / for høj temperatur	5,6	4,8	7,0	11,3
Dagslys (for meget)	3,7	2,5	4,0	6,1
Røg [f.eks. fra brændeovn, pejs]	2,0	1,7	2,1	3,5
Radon fra undergrunden	0,7	0,5	1,0	2,4
Andet	2,5	2,1	2,2	2,4
Nej, ingen af disse	35,0	26,4	37,4	44
Ved ikke	1,9	2,7	3,6	2,7

Boligens sundhed og indeklima

– Forbedringer foretaget for bedre indeklima

88,8% af danskerne har aktivt foretaget forbedringer af indeklimaet, primært gennem udluftning og undgået rygning.

30% af danskerne begrænser brug af stearinlys, ligesom hver fjerde dansker har skruet op for hyppigheden af rengøring for at forbedre indeklimaet.

Der er naturligt nok tale om meget små forskelle fra år til år.

Foretager du et eller flere af følgende tiltag for at forbedre indeklimaet i din bolig?

[Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	2022	2023	2024
Lufte oftere ud	57,6	56,4	57,4
Holder mit hjem røgfrit	51,1	51,8	51,6
Opvarmer alle rum i boligen	33,4	39,2	39,8
Begrænser brugen af stearinlys	30,0	29,8	30,0
Gør hyppigere rent	24,9	23,8	25,4
Reparerer fugt- og vandskader hurtigt efter fremkomst	16,7	17,0	17,4
Forbedrer isoleringen af min bolig	10,3	9,2	10,0
Anvender maling og lakker uden organiske opløsningsmidler	9,7	8,8	9,0
Begrænser brugen af brændeovn eller pejs	6,8	6,3	6,9
Nej, ingen af ovenstående	13,4	12,4	11,2

Boligens sundhed og indeklima

– Støjplager

Der er særligt to hovedtyper af støj, der plager mange danskere.

Den hyppigste er støj fra naboernes aktiviteter – både musik, snak og leg og larm fra haveredskaber mv.

Her er det særligt beboere i rækkehuse og etageejendomme, der er plaget af nabostøj.

Trafikstøj plager særligt villa/parcelhusejerne, hvor det udgør det væsentligste støjproblem.

Hvilken støjkilde er du mest generet af? [Kun ét kryds, tal i pct.]

	2022	2023	2024
Støj fra naboer	41,6	39,4	39,4
Støj fra trafik (biler, togtrafik, flytrafik)	36,8	37,3	39,9
Støj fra hjemmet (f.eks. brummen fra køleskab, udsugning osv.)	6,4	9,3	6,8
Støj fra byliv (forbipasserende, musik i gaden eller lign.)	8,0	7,2	6,7
Støj fra industri, fabrikker eller lign.	1,5	1,8	2,7
Støj fra vindmøller	0,9	0,9	0,9
Andet	4,8	4,2	3,6

Hvilken støjkilde er du mest generet af? [Kun ét kryds, tal i pct.]

	Hvilken form for bolig bor du i?		
	Villa / parcelhus	Række- / kædehus	Etageejendom (lejlighed)
Støj fra naboer	9,5	20,6	54,0
Støj fra trafik (biler, togtrafik, flytrafik)	63,3	55,5	29,4
Støj fra byliv (forbipasserende, musik i gaden eller lign.)	5,9	9,3	6,3
Støj fra hjemmet (f.eks. brummen fra køleskab, udsugning osv.)	8,5	6,2	5,3
Støj fra industri, fabrikker eller lign.	6,5	4,3	1,1
Støj fra vindmøller	0,7	1,0	0,5

Boligens sundhed og indeklima

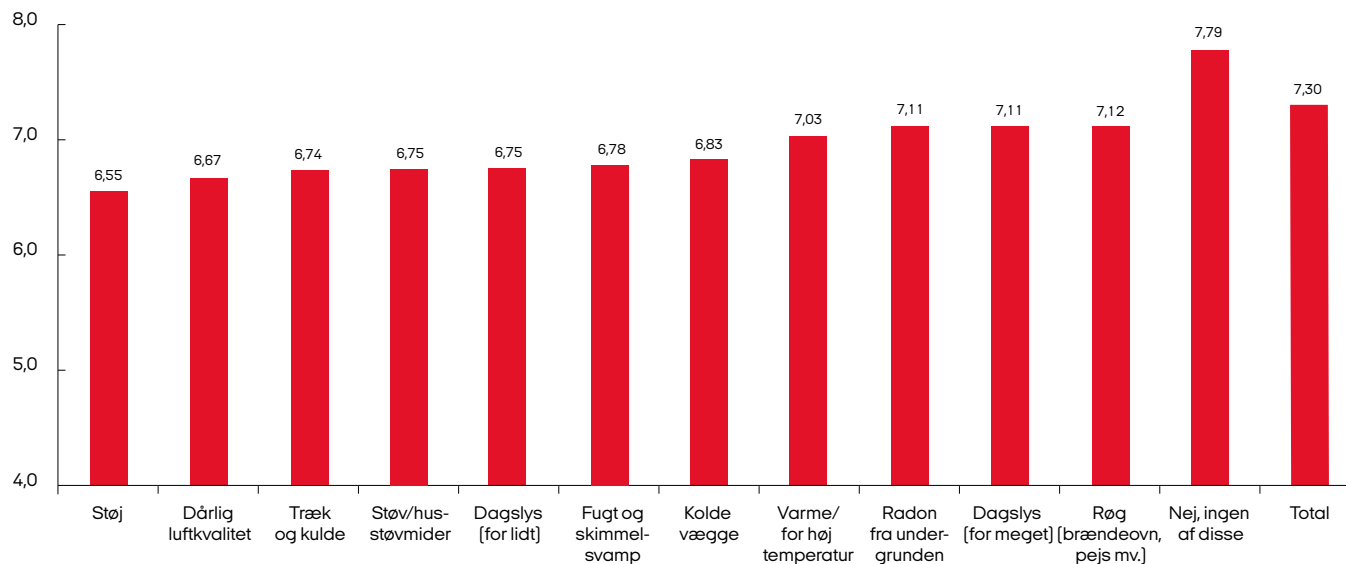
– Indeklima og livskvalitet

Sammenholder vi oplevet livskvalitet (på en skala fra 0-10, hvor 10 er bedst) med indeklima, så er der en tydelig sammenhæng mellem indeklimaproblemer og livskvalitet.

Blandt danskere uden indeklimaproblemer er den gennemsnitlige oplevede livskvalitet 7,79 på en skala fra 0-10.

Blandt dem, der er plaget af støj, er gennemsnittet kun 6,55.

Alt i alt, hvor tilfreds vil du sige, at du er med tilværelsen for tiden, krydset med: Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig?
(Svar som gns. på en skala fra 0-10, hvor 10 er meget tilfreds)

Kapitel 7

Energirenovering

Energirenovering – resumé

Kapitlet omhandler boligejernes interesse for at energirenovere, herunder motiver og barrierer i forbindelse med energirenovering.

Endvidere ses der på, hvilke energiforbedringer der foretages i boligen.

Endelig ser kapitlet på, i hvilken grad danske boligejere har ændret adfærd i deres energiforbrug som følge af energikrisen i 2022.

Kapitlet viser bl.a.:

- Samlet svarer 68,8% af de danske boligejere, at de er meget eller ret interesseret i energiforbedringer i boligen. Det er den største andel set over de seneste fire år.
- 39% overvejer at energirenovere deres bolig. Det er flere end for et år siden, og overvejelserne går især på at skifte til energiruder og skifte yderdør.
- Varmeregningens størrelse er den vigtigste årsag til at energirenovere boligen.
- Fremtidssikring af boligen og bedre komfort er de to forhold, der især motiverer til at energirenovere. Disse to forhold er således igen i top efter sidste år, hvor der især var fokus på økonomien [at man ikke taber penge].
- Men økonomi [at det er for stor en investering at energirenovere] er fortsat den største barriere for at energiforbedre boligen.
- Mere end hver tredje boligejer mangler viden om, hvor meget de sparer på deres energiforbrug ved at energiforbedre deres bolig.
- Ca. hver fjerde boligejer bor i en bolig, der er tilstrækkeligt energiforbedret.
- Som følge af energikrisen i 2022 har ca. 80% ændret adfærd for at spare på strømmen, og 71% for at spare på varmen.
- 17,5% af boligejerne har gennemført energiforbedringer i deres bolig pga. de stigende energipriser.

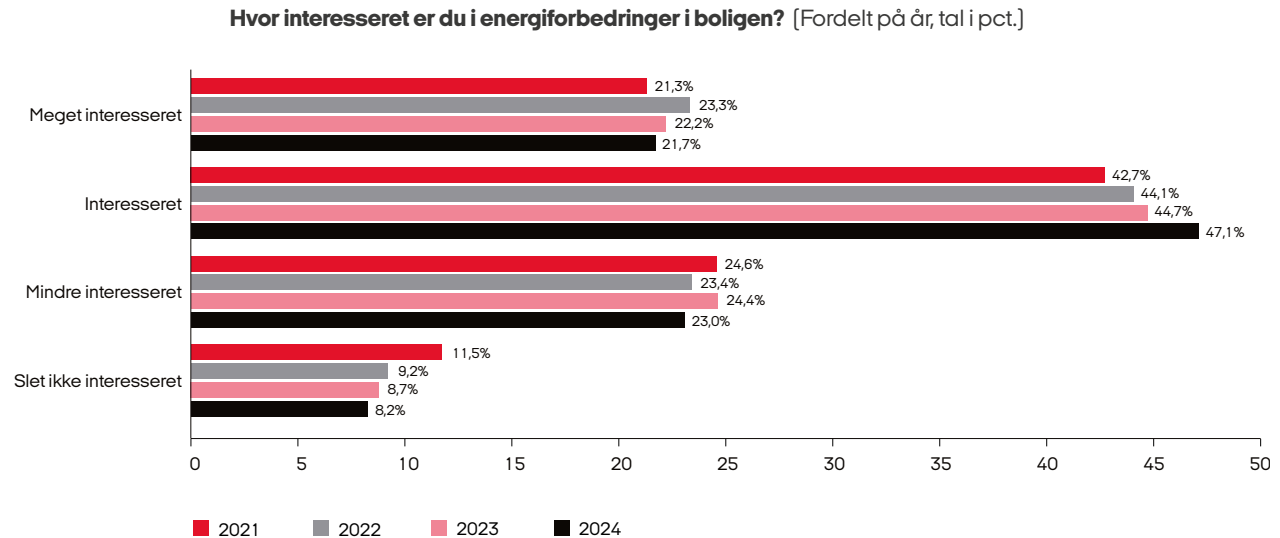
Energirenovering

– Boligejernes interesse for energiforbedringer fordelt på år

Sammenlignet med de foregående undersøgelser er 2024 året med den største andel, der er meget interesseret eller interesseret i at energirenovere deres bolig. Det svarer til 68,8%.

Samtidig er der færre, der svarer, at de slet ikke er interesseret i energiforbedringer i boligen.

Går man et skridt videre og dykker ned i tallene for dem, der er mest bekymret over de stigende energipriser, er der i denne gruppe 72,8%, der er interesseret i at energirenovere boligen. I undersøgelsen fra 2023 var andelen 70,5%.

Energirenovering

– Boligejernes interesse for energiforbedringer fordelt på alder og boligtype

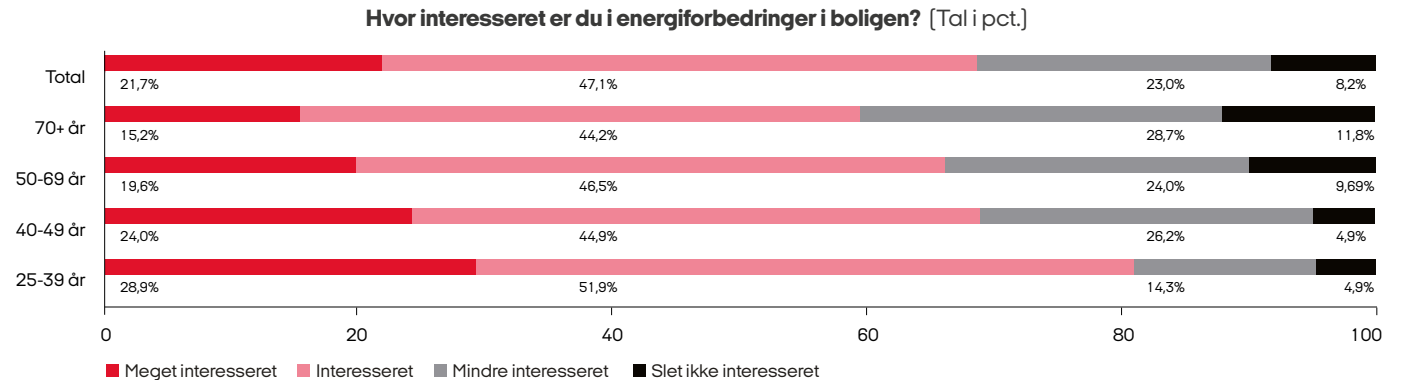
Samlet svarer 68,8% af de danske boligejere, at de er meget eller ret interesseret i energiforbedringer i boligen. I 2023 var den tilsvarende andel 66,9%.

Især i gruppen af de helt unge på 25-39 år er der stor interesse.

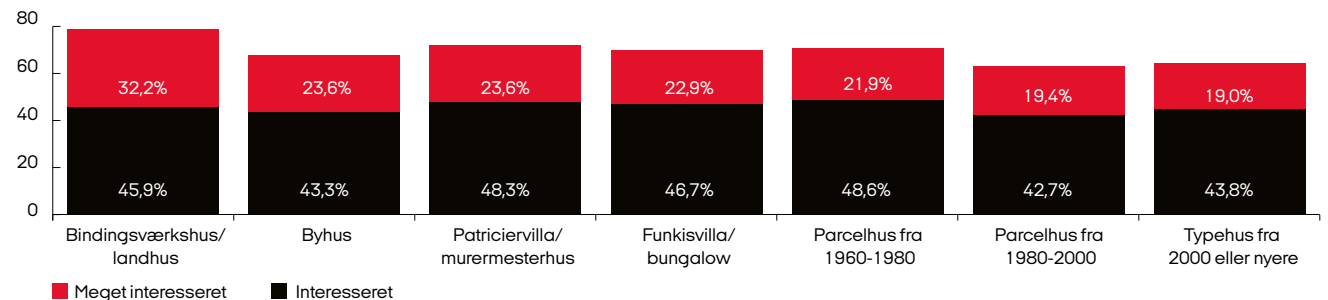
Interessen for at energirenovere falder i takt med boligejernes alder.

Det er især beboere i bindingsværkshuse, der svarer, at de er meget interesseret i at energirenovere.

De, der bor i nyere parcelhuse eller i nye typehuse, er mindst interesseret i at energirenovere.

Hvor interesseret er du i energiforbedringer i boligen? [Dem, der er meget interesseret, fordelt på boligtype. Tal i pct.]

Energirenovering

– Planlagte energiforbedringer det kommende år

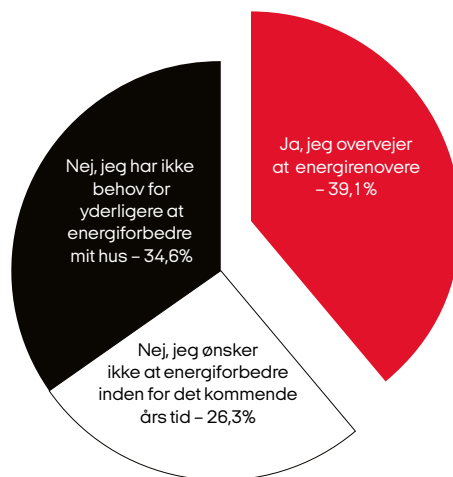
39,1% af boligejerne svarer, at de overvejer at energirenovere deres bolig inden for det kommende år. Til sammenligning var tallet i 2023-undersøgelsen på 38%.

I gruppen, der overvejer at energirenovere, er skift til energivinduer, ny yderdør samt isolering af tag det, som flest boligejere overvejer. De samme overvejelser blev angivet i de foregående undersøgelser.

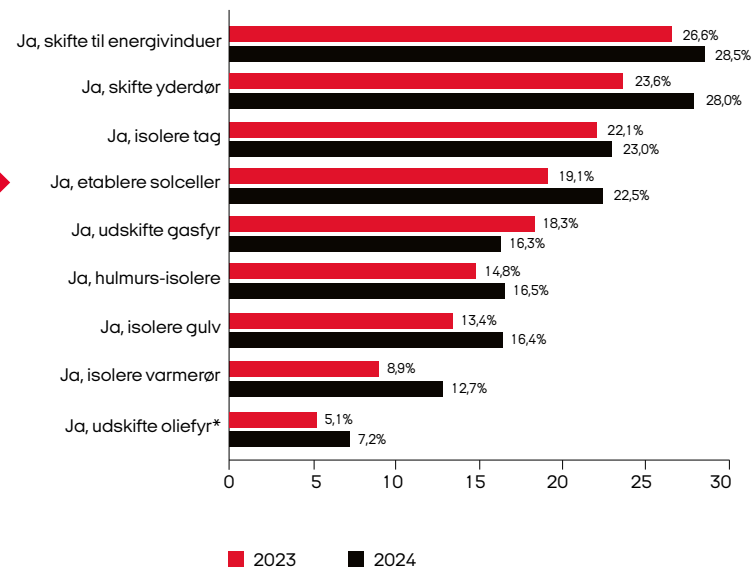
26,3% ønsker ikke at energiforbedre, og 34,6% har ikke et behov.

*) Blandt dem, der har oliefyr som primær opvarmingskilde, og som samtidig overvejer at energirenovere deres bolig, er det 30,2%, der vil udskifte deres oliefyr. Og ligeledes for dem, der i dag har gasfyr som primær opvarmingskilde i deres bolig, er det 39,2%, der overvejer at udskifte deres gasfyr.

Overvejer du at gøre noget for at energiforbedre huset i løbet af det kommende års tid? [Tal i pct.]

Energiforbedringer. Blandt dem, der overvejer at energirenovere. [Tal i pct.]

Energirenovering

– Gennemførte energiforbedringer i boligen

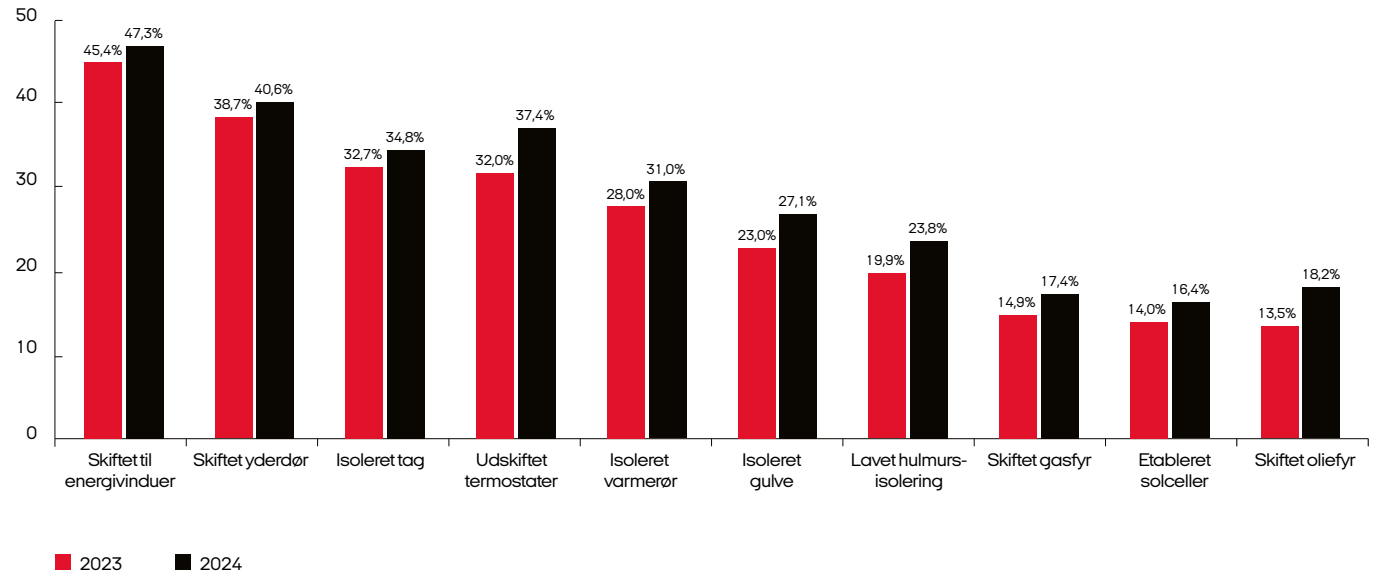
Skift til energivinduer er det, flest boligejere har foretaget. Og andelen er øget.

Derefter følger udskiftning af yderdør og isolering af tag.

Det er de samme tre tiltag, der også ligger højest på planerne for de kommende år, sådan som den foregående side viser.

I 2024 er der generelt flere, der har foretaget ét eller flere af de opremsede tiltag, end der var året før.

Har du foretaget en eller flere af nedenstående energiforbedringer i dit hus? [Tal i pct.]

Energirenovering

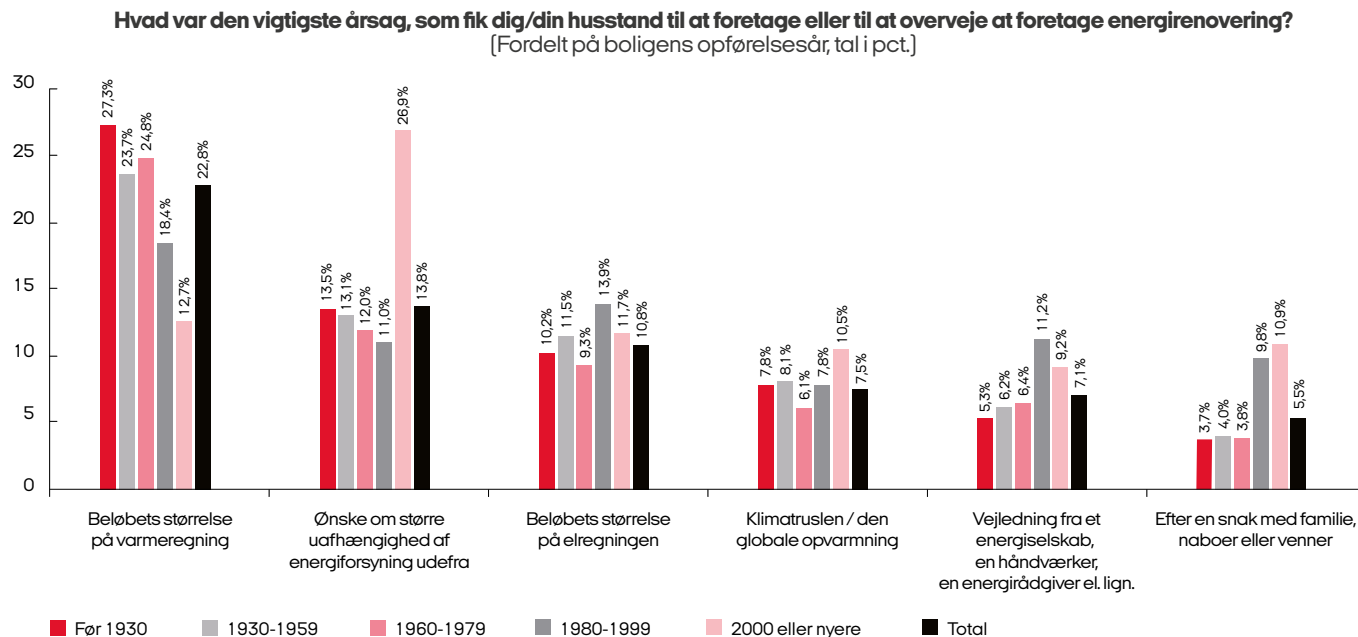
– Vigtigste årsag til at energiforbedre, fordelt på boligens opførelsesår

Varmeregningen er den primære årsag til, at boligejerne går i gang med at foretage eller overveje energirenovering af deres bolig. Og det er især blandt dem, der bor i boliger opført før 1930. Her gælder det for 27,3%.

Derefter følger ønsket om større uafhængighed af ekstern energiforsyning, hvilket især gælder for de boligejere, der bor i de nyeste huse.

Beløbets størrelse på elregningen er den tredjemest vigtige årsag og nævnes af 10,8%.

Klimatruslen og den globale opvarmning fylder mest for dem, der bor i de nyeste boliger.

Energirenovering

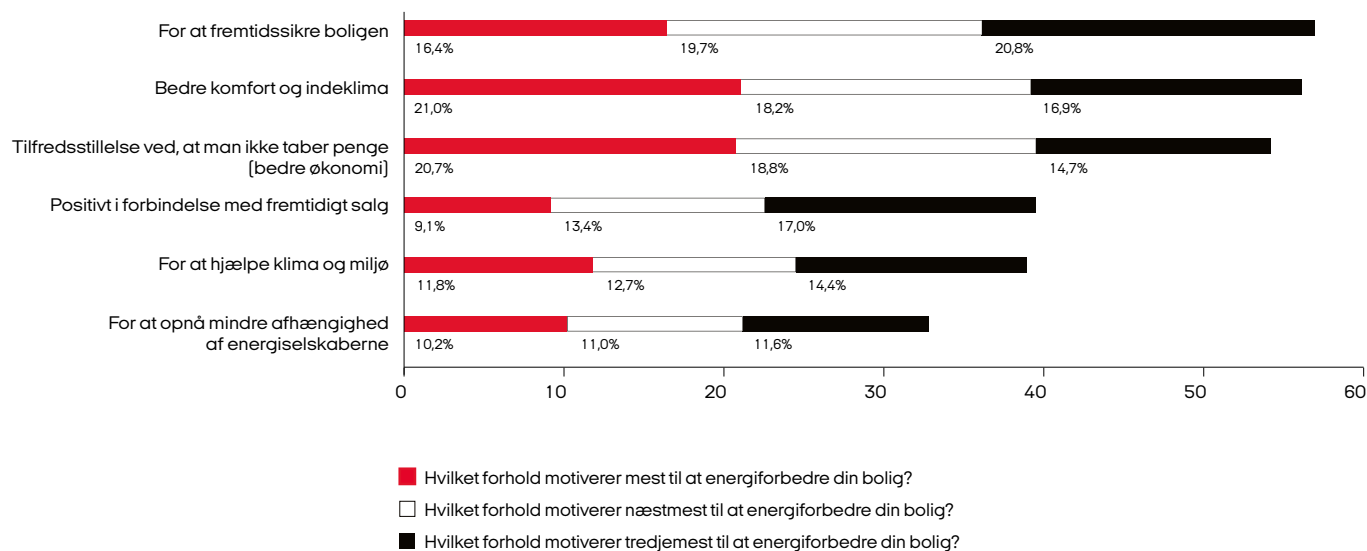
– Motiver for at energiforbedre

Fremtidssikring af boligen og bedre komfort er samlet set de to forhold, som flest nævner.

Sidste år, hvor der især var fokus på økonomien [tilfredsstillelse ved at man ikke taber penge] der var den største motivationsfaktor.

Bedre komfort og indeklima topper som vigtigste motivationsfaktor for at energirenovere.

Hvilke forhold motiverer til at energiforbedre boligen? [Prioriter tre svar, tal i pct.]

Energirenovering

– Barrierer for at energiforbedre fordelt på år

Blandt boligejerne er den økonomiske udfordring ved en energiforbedring den væsentligste barriere for at gå i gang.

Andelen, der ser dette som en barriere, falder marginalt i forhold til undersøgelsen i 2023.

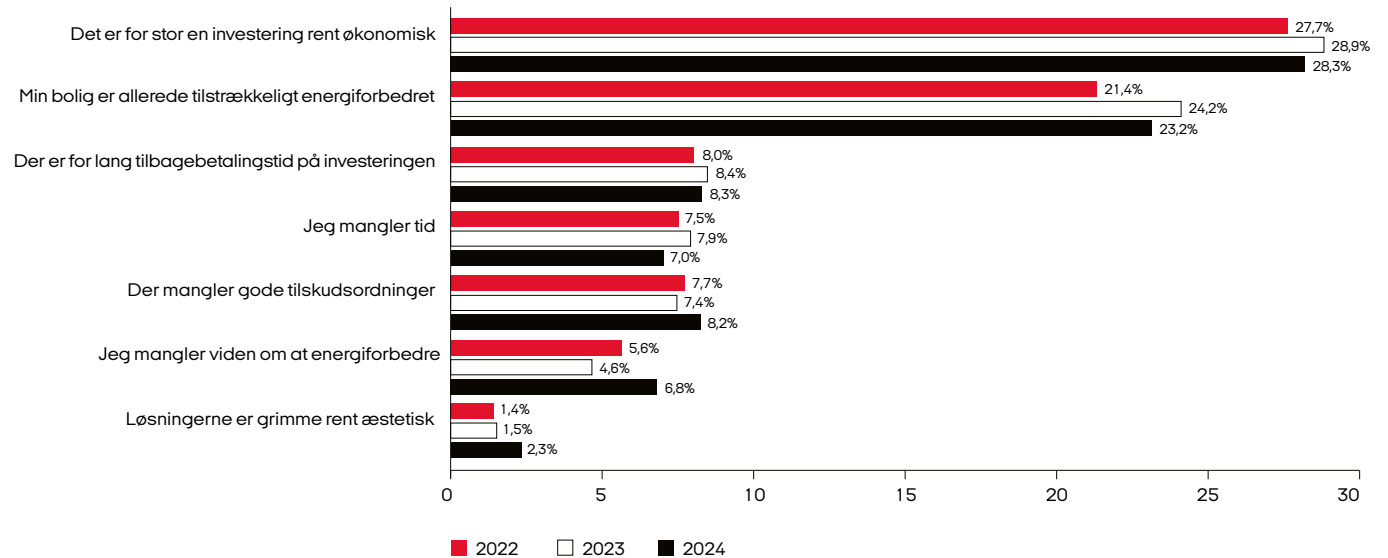
Derefter følger, at boligen allerede er tilstrækkeligt energiforbedret, hvilket 23,2% svarer.

Også denne andel er faldet marginalt i forhold til 2023-undersøgelsen.

I svarfordelingen sker et niveauskift til de øvrige barrierer.

Kun ganske få bliver stoppet af manglende æstetik i de løsninger, der er til rådighed.

Hvad er den største barriere, der forhindrer igangsættelse af at energiforbedre din bolig? [Fordelt på år, tal i pct.]

Energirenovering

– Barrierer for at energiforbedre fordelt på alder

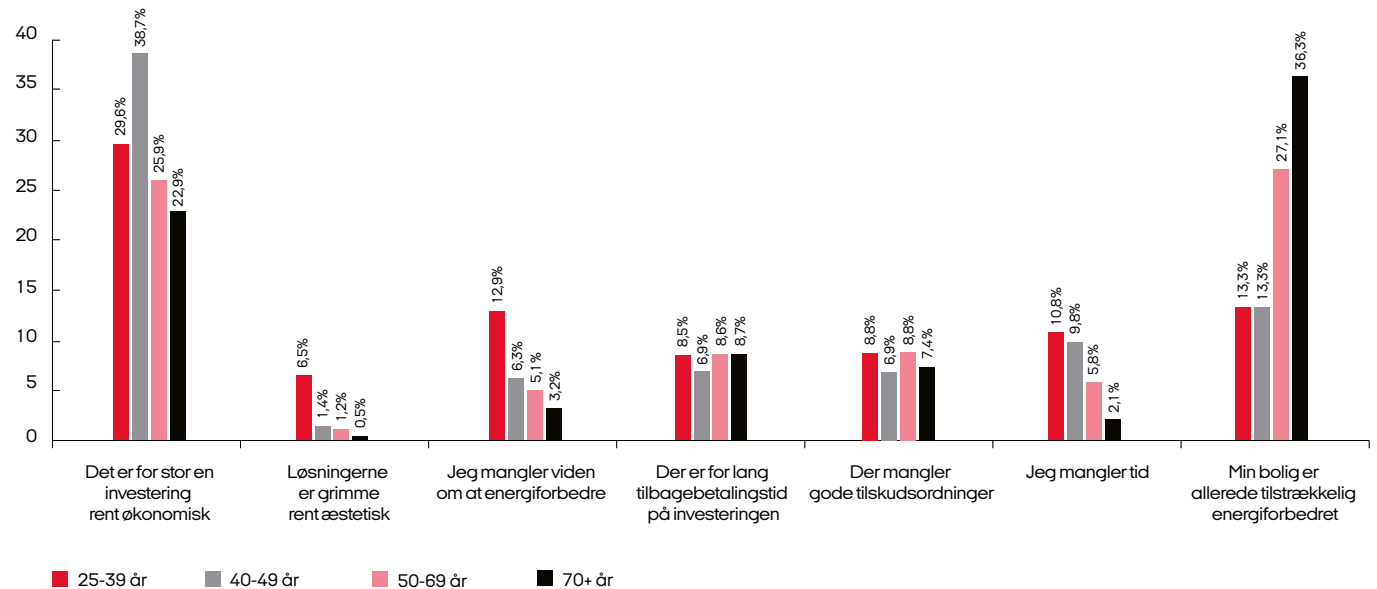
Den økonomiske barriere for at igangsætte energiforbedringer er størst for de yngre boligejere.

I takt med boligejernes alder stiger også andelen, der svarer, at deres bolig er tilstrækkeligt energiforbedret.

Det gælder for 36,3% af dem, der er 70 år eller ældre, og kun 13,3% af de boligejere, der er under 40 år.

Blandt de yngre boligejere finder man især gruppen, der mangler tid og viden om det at energiforbedre.

Hvad er den væsentligste barriere, der forhindrer igangsættelse af at energiforbedre din bolig? (Fordelt på alder, tal i pct.)

Energirenovering

– Ændret adfærd pga. stigende strømpriser

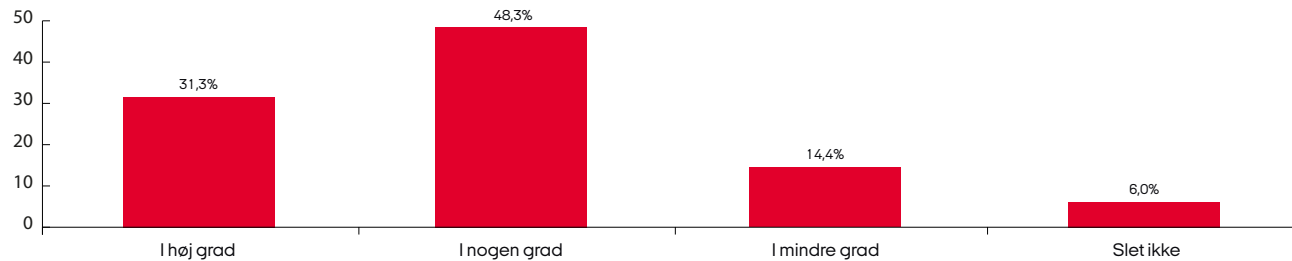
I 2024-undersøgelsen svarer 31,3% af boligejerne, at de stigende strømpriser i 2022 i høj grad har fået dem til at ændre adfærd for at spare på strømmen.

Andelen, der slet ikke har ændret adfærd, er på 6%.

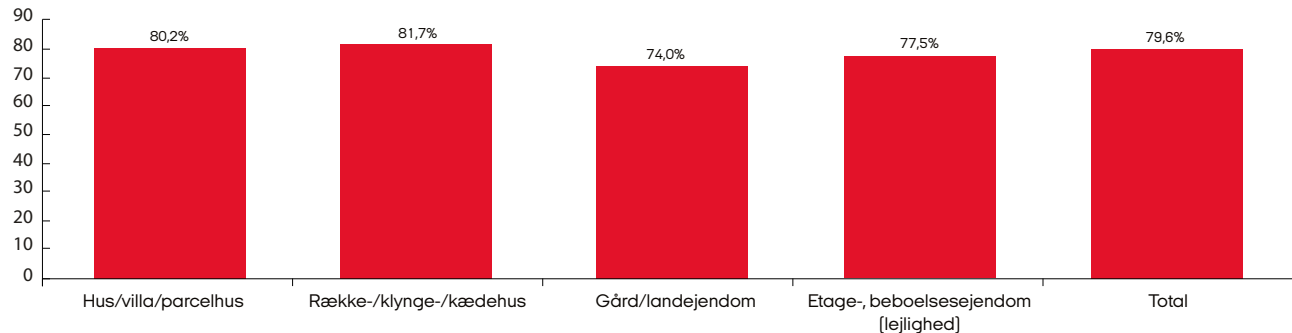
En større andel har ændret adfærd grundet de stigende strømpriser blandt dem, der bor i etageejendom, og dem, der bor i rækkehus.

Blandt beboere i huse og villaer samt beboere i rækkehuse finder man flest, der svarer, at de har ændret adfærd i høj eller i nogen grad.

I hvilken grad har de stigende energipriser i forbindelse med energikrisen i 2022 fået dig til at ændre adfærd for at spare på strømmen i din primære bolig? [Tal i pct.]

Dem, der i høj grad eller nogen grad har ændret adfærd pga. de stigende strømpriser i forbindelse med energikrisen i 2022 [Fordelt på boligform, tal i pct.]

Energirenovering

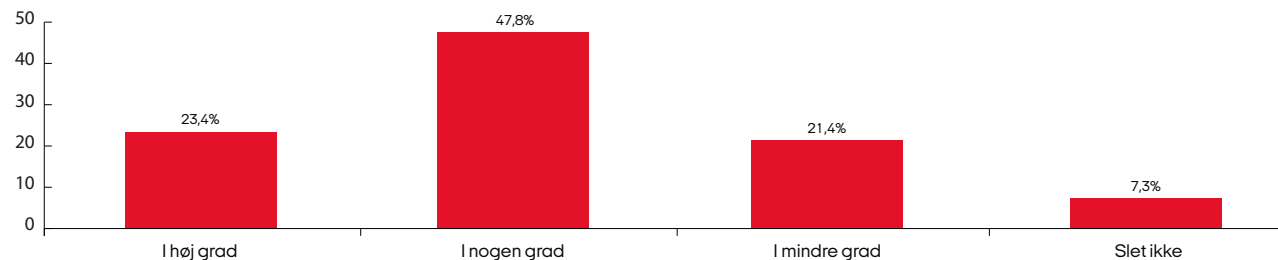
– Ændret adfærd pga. stigende varmepriser

I 2024-undersøgelsen svarer 23,4% af boligejerne, at de stigende varmepriser i 2022 i høj grad har fået dem til at ændre adfærd for at spare på varmen.

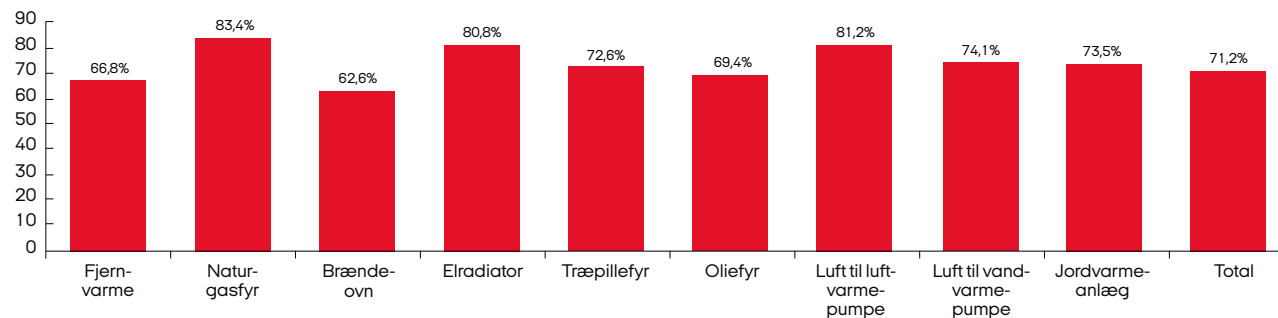
Andelen, der slet ikke har ændret adfærd, er på 7,3%.

Det er især blandt dem med naturgas, elradioatorer og varmepumper, der i høj eller nogen grad har ændret adfærd.

I hvilken grad har de stigende energipriser i forbindelse med energikrisen i 2022 fået dig til at ændre adfærd for at spare på varmen i din primære bolig? [Tal i pct.]

Dem, der i høj grad eller nogen grad har ændret adfærd pga. de stigende varmepriser i forbindelse med energikrisen i 2022? (Fordelt på opvarmningsform, tal i pct.)

Energirenovering

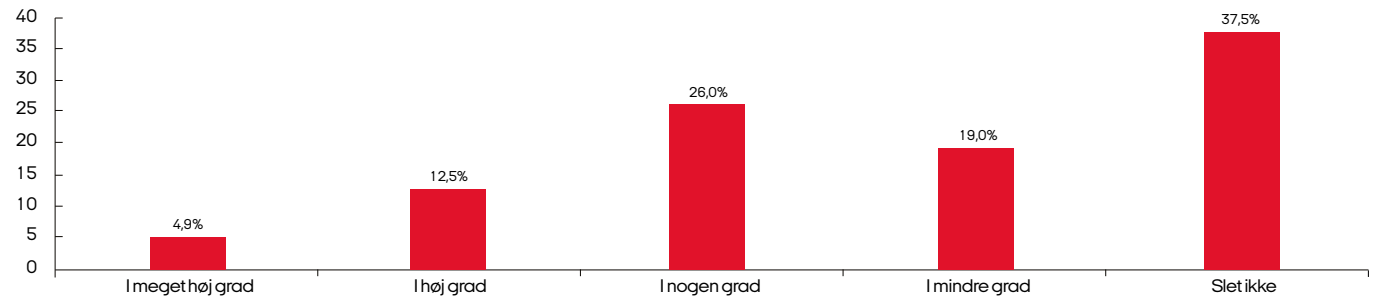
– Gennemført energiforbedringer pga. stigende energipriser

17,5% af boligejerne har i meget høj grad eller i høj grad gennemført energiforbedringer i deres bolig pga. de stigende energipriser.

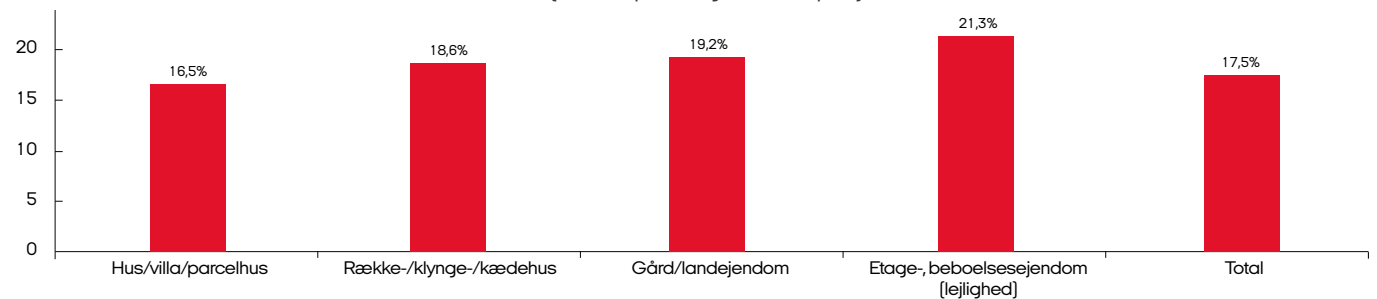
For 37,5% har de stigende energipriser slet ikke haft indflydelse på beslutningen om at gennemføre energiforbedringer i boligen.

Der er især boligejere, der bor i etageejendom, på en landejendom eller i rækkehus, der har gennemført energiforbedringer i forbindelse med energikrisen i 2022.

I hvilken grad har de stigende energipriser i forbindelse med energikrisen i 2022 medvirket til, at du har gennemført energiforbedringer i din bolig? [Tal i pct.]

Dem, der i meget høj grad eller høj grad har gennemført energiforbedringer i deres bolig i forbindelse med energikrisen i 2022. [Fordelt på boligform, tal i pct.]

Kapitel 8

Boligforbedringer

Boligforbedringer – resumé

Kapitlet omhandler vedligeholdelse og større til- og ombygninger.

Blandt andet belyses motiver og barrierer for vedligeholdelse og større til- og ombygninger.

Da lejere har begrænset ansvar for vedligeholdelse af boligen, er det alene boligejerne og andelsboligejerne, der har besvaret spørgsmålene i kapitlet.

Kapitlet viser bl.a.:

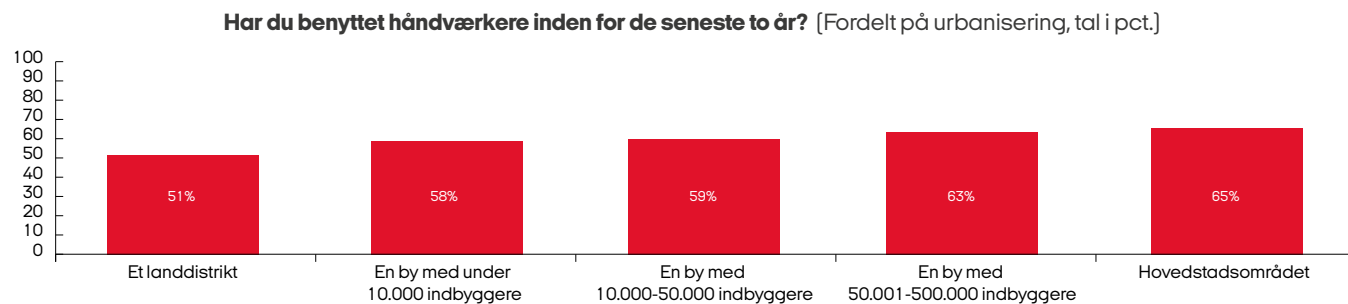
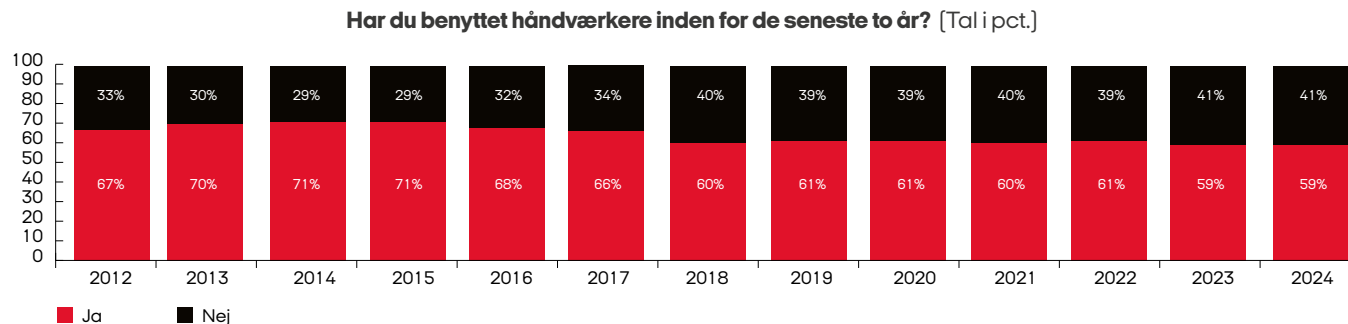
- Ca. 60% af bolig- og andelsejere har benyttet sig af håndværkere. Generelt ligger brugen på et stabilt niveau over de seneste syv år.
- Uanset hvor i landet man bor, er tilfredsheden med håndværkerne generelt høj. Den er allerhøjest i Region Nordjylland og lavest i Region Hovedstaden.
- Hvis boligen er opført før 1980, er der i højere grad foretaget eller påbegyndt udbedringer af småskader. Det større vedligeholdelsesarbejde er især foretaget i boliger opført før 1960.
- Bolig- og andelsejerne motiveres af rettidig omhu i forhold til at vedligeholde, men støder samtidig på den økonomiske barriere.
- For 70,6% af boligejerne er boligens arkitektur vigtig, når der foretages vedligeholdelse af boligen. Det højeste niveau til dato.
- Udskiftning af vinduer er igen i år den større til- og ombygning, som flest har foretaget, efterfulgt af nye gulve.
- I forbindelse med egentlige tilbygninger og etablering af udestue/havestue anvendes der i højere grad bæredygtige byggematerialer.
- Ved udskiftning af vinduer og nye gulve er der færrest, der har tilvalgt bæredygtige byggematerialer.

Boligejernes brug af håndværkere

– Set over tid og fordelt på urbanisering

I perioden fra 2012 til 2017 har i gennemsnit 69% af boligejerne benyttet håndværkere. Andelen falder for perioden fra 2018 og frem til i dag og ligger forholdsvis stabilt på ca. 60%.

En opsplitning på urbanisering viser, at det især er i de større byer og i hovedstadsområdet, at man har benyttet håndværkere inden for de to seneste år.

Boligejernes erfaring med håndværkere

– Fordelt på region

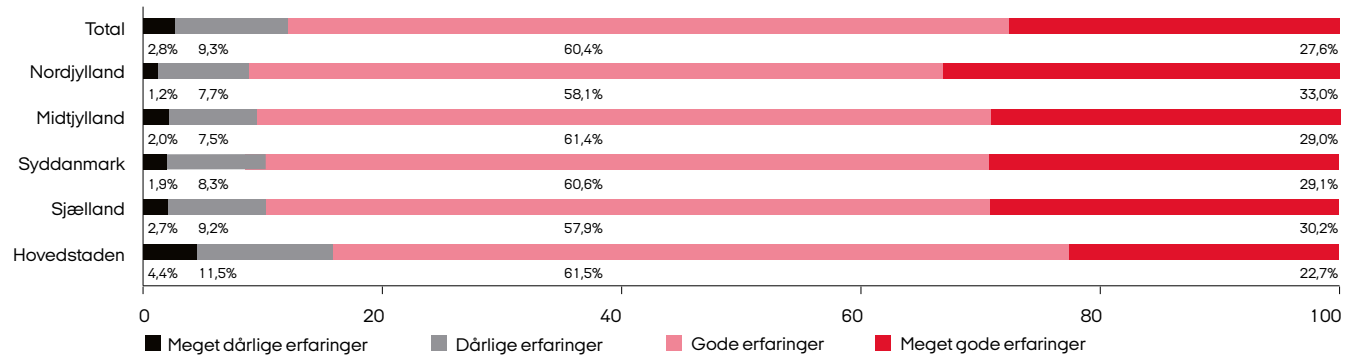
Uanset hvor i landet man bor, er der generelt gode erfaringer med brugen af håndværkere.

Således svarer 88% af de boligejere, der har benyttet håndværkere, at de har gode eller meget gode erfaringer – nøjagtigt samme niveau som vi så for et år siden.

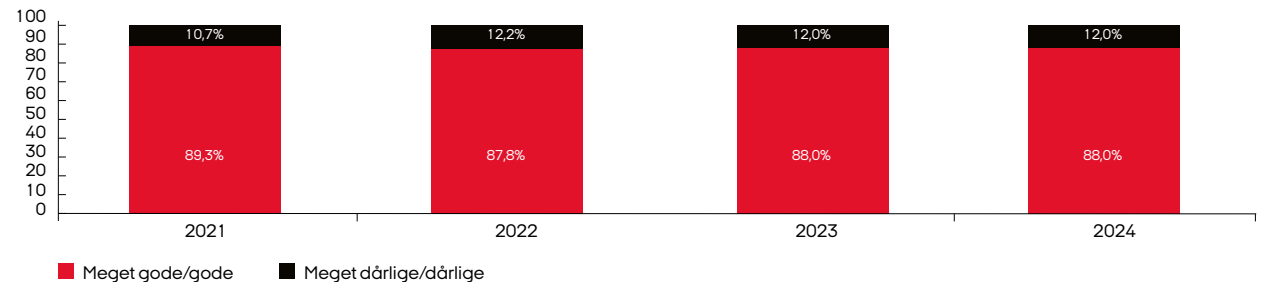
Samtidig viser tallene, at 12% har dårlige eller meget dårlige erfaringer med deres håndværkere.

I Region Hovedstaden er erfaringerne med brug af håndværkere dårligere end i resten af regionerne. Det er et tilbagevendende billede.

Hvor gode erfaringer har du generelt selv med brug af håndværkere? [Fordelt på region, tal i pct.]

Hvor gode erfaringer har du generelt selv med brug af håndværkere? [Fordelt på år, tal i pct.]

Vedligeholdelsesarbejde

– Udbedring af småskader og større vedligeholdelsesarbejde fordelt på boligens opførelsesår

I de boliger, der er opført frem til 1980, er der i højere grad foretaget eller påbegyndt udbedringer af småskader på boligen i det foregående år.

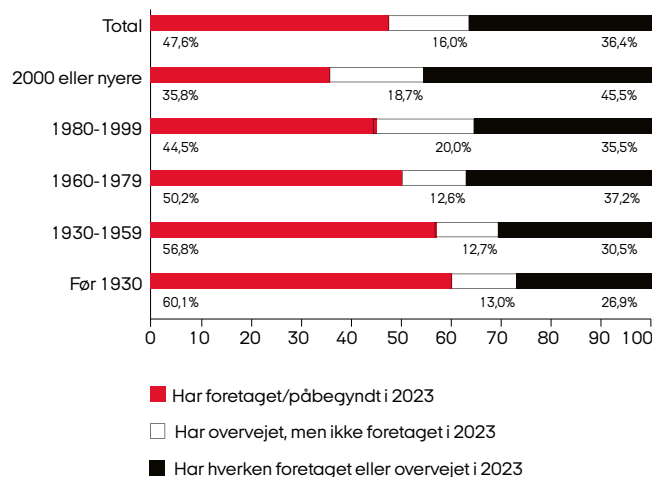
Udførelsen af større vedligeholdelsesarbejde i det forgangne år er især udbredt i boliger opført før 1960.

Uanset om der er tale om småskader eller større vedligeholdelsesarbejde, er det især beboerne i de ældste huse, der har været mest aktive i det forgangne år.

I de nyeste boliger finder man i højere grad dem, der hverken har foretaget eller overvejet at foretage vedligeholdelsesarbejde i deres bolig.

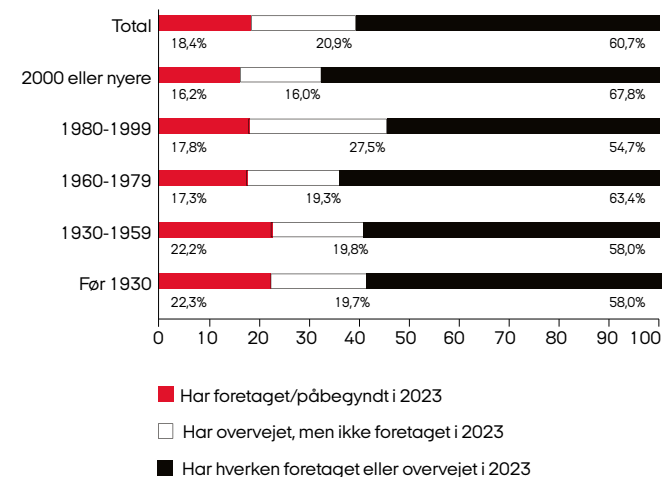
Foretaget/påbegyndt eller overvejet vedligeholdelsesarbejde: småskader.

[Fordelt på boligens opførelsesår, tal i pct.]

Foretaget/påbegyndt eller overvejet vedligeholdelsesarbejde: større vedligeholdelsesarbejde.

[Fordelt på boligens opførelsesår, tal i pct.]

Boligens vedligehold

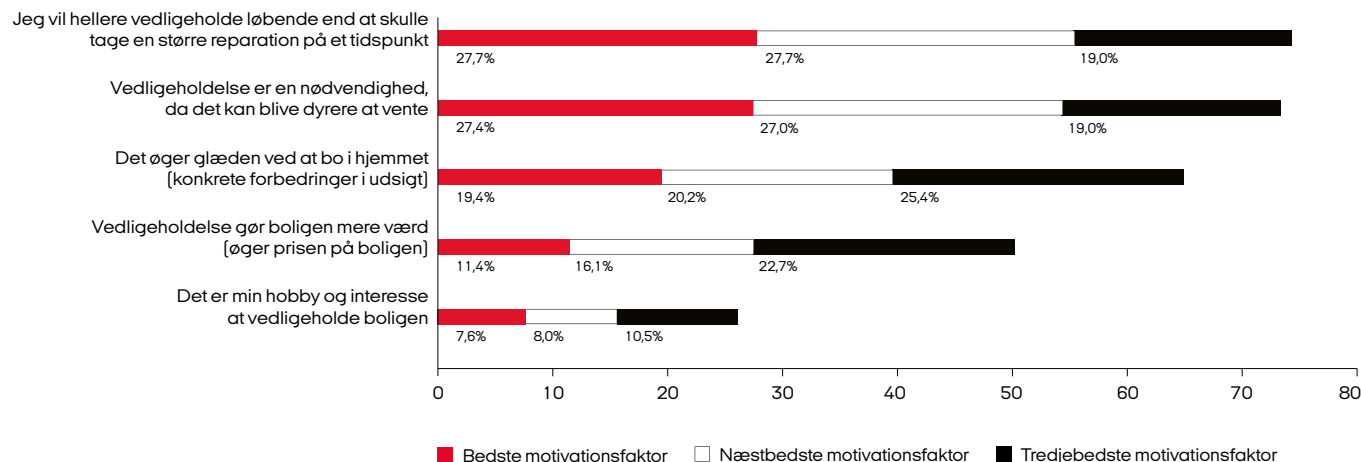
– Bolig- og andelsboligejeres motiver til at vedligeholde

74,4% af beboerne i ejer- eller andelsboliger tager hånd om boligens stand, inden der udvikler sig egentlige problemer, der kan medføre behov for en større reparation.

En næsten lige så stor andel ser vedligeholdelse som en nødvendighed, da det kan blive dyrere at vente.

Færrest er motiveret af vedligeholdelse som en hobby. Det adskiller sig ikke fra tidligere år.

Hvilke forhold motiverer til at få foretaget generel vedligeholdelse i din husstand?
[Prioriter tre svar, tal i pct.]

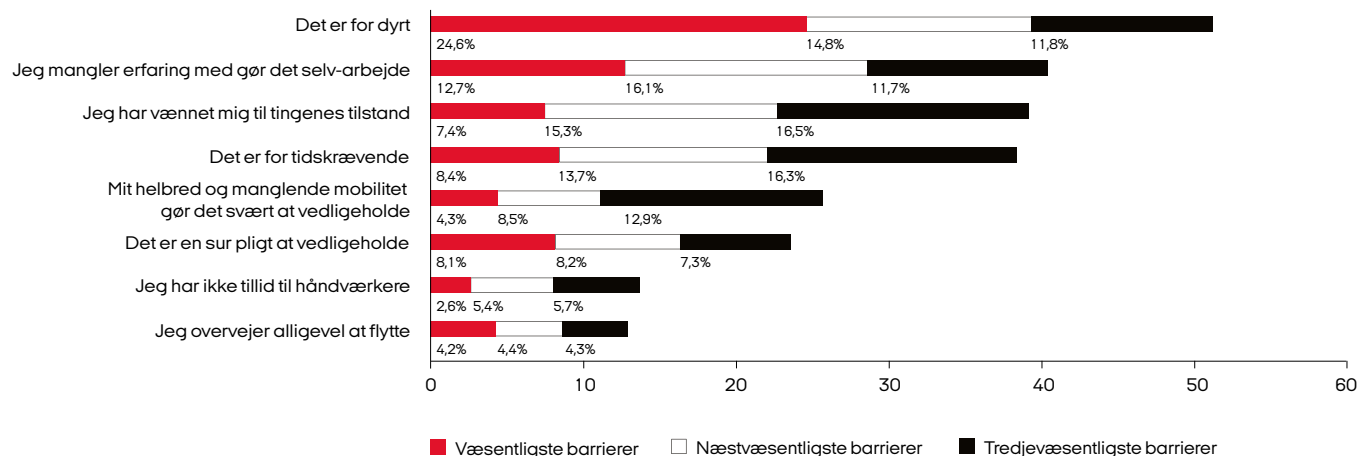
Boligens vedligehold

– Bolig- og andelsboligejeres barrierer mod at vedligeholde

Økonomien vægter højt, når det kommer til at vedligeholde boligen. Således svarer 51,2%, at det er for dyrt. Andelen er faldet i forhold til 2023-undersøgelsen, hvor 53,3% nævnte økonomien.

Derefter følger manglende erfaring med gør det selv-arbejde, som 40,5% nævner som en barriere.

Barrierer mod at få foretaget generel vedligeholdelse i ens husstand. [Prioriter tre svar, tal i pct.]

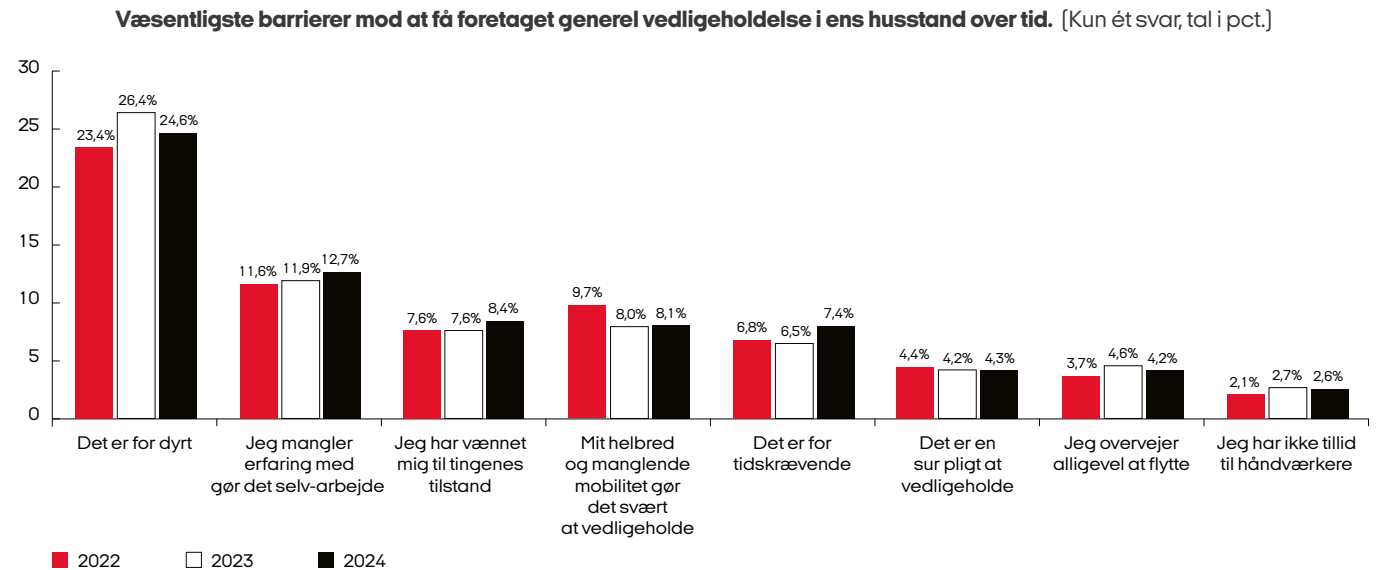

Boligens vedligehold

– Bolig- og andelsboligejeres barrierer mod at vedligeholde

Andelen af dem, der ser erfaring som den væsentligste barriere, er stigende.

Færrest nævner manglende tillid til håndværkere eller flytteplaner som barrierer.

Boligens vedligehold

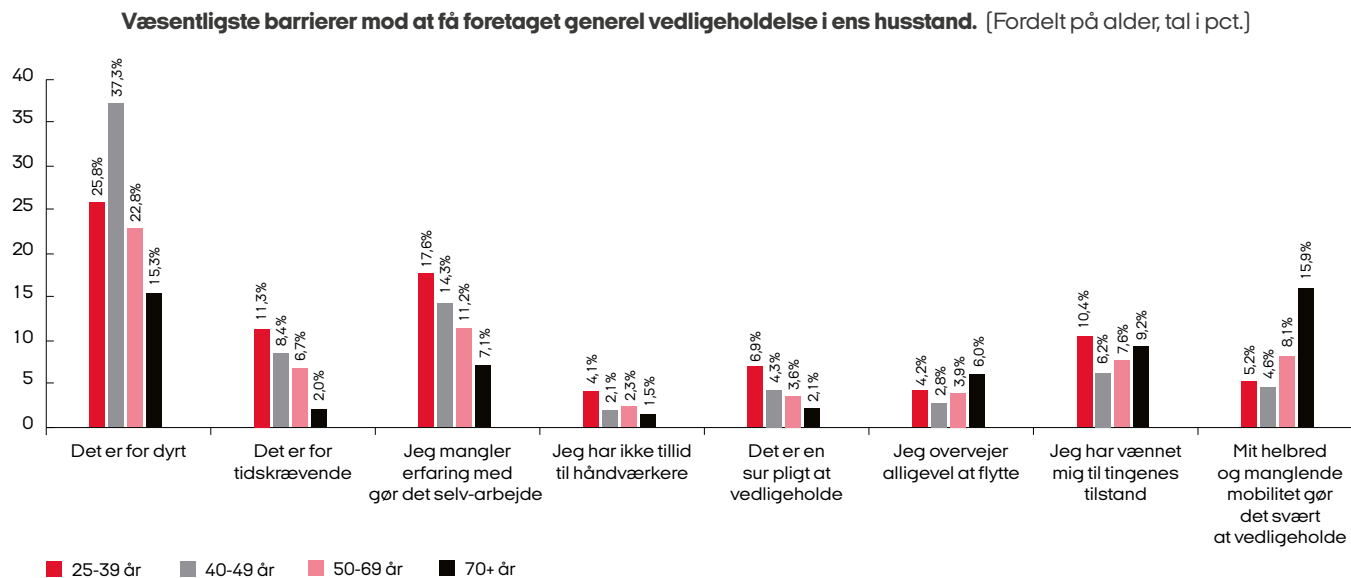
– Bolig- og andelsboligejeres barrierer mod at vedligeholde fordelt på beboernes alder

Barriererne hos de unge bolig- og andelsejere er især, at det er for dyrt, at de mangler erfaring med gør det selv-arbejde, samt at generel vedligeholdelse er tidskrævende.

Det er ikke i samme grad tilfældet for den ældre del af bolig-/andelsejerne.

Blandt dem, der er 70 år eller mere, er det især helbred og mobilitet, der ses som en barriere.

Desto yngre bolig-/andelsejerne er, i desto højere grad ser man vedligeholdelse som en sur pligt.

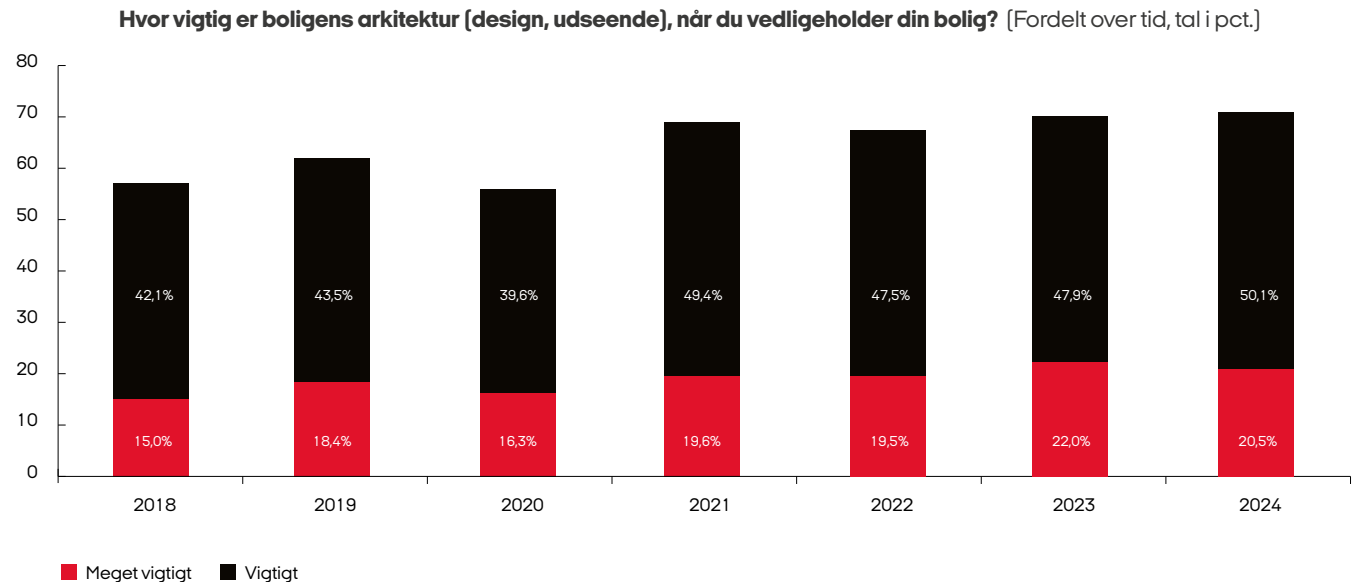
Boligens vedligehold

– Arkitekturens betydning ved vedligehold for boligejerne over tid

70,6% af boligejerne svarer, at boligens arkitektur er meget vigtig eller vigtig, når der foretages vedligeholdelse af boligen.

Det er en marginal stigning i forhold til resultatet fra sidste år og det højeste niveau siden 2018.

Samtidig øges andelen, for hvem boligens arkitektur er meget vigtig, i den seneste undersøgelse.

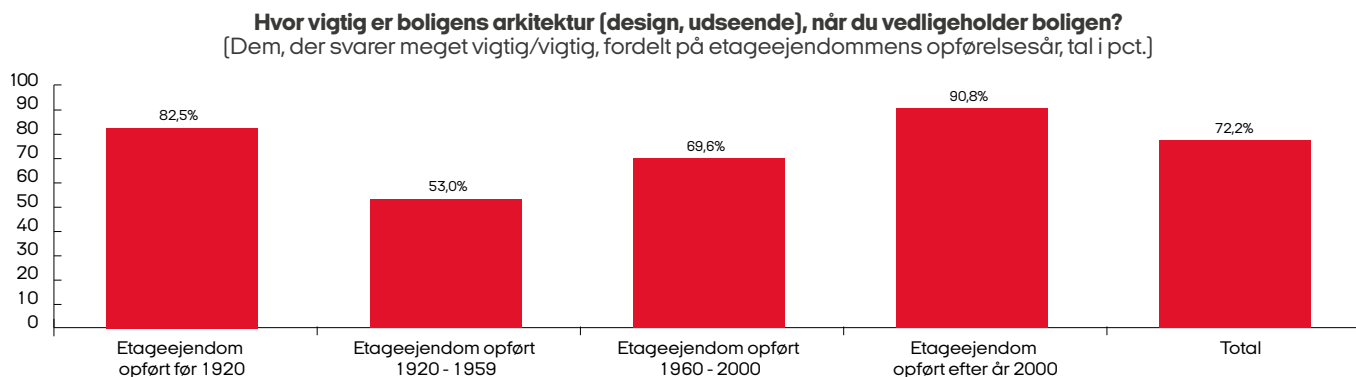
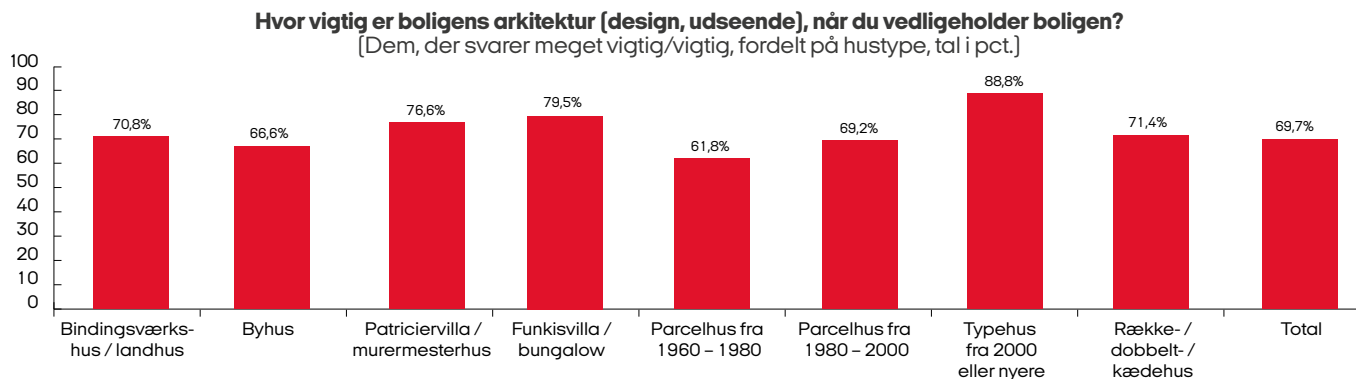
Boligens vedligehold

– Arkitekturens betydning ved vedligehold for boligejerne fordelt på boligtype

Særligt blandt ejere i typehuse af nyere dato samt ejere af funkisvillaer og murermestervillaer er boligens arkitektur meget vigtig eller vigtig, når der vedligeholdes.

Blandt ejerne af parcelhuse fra 1960 til 1980 finder man den laveste andel, der svarer, at boligens arkitektur er meget vigtig eller vigtig, når der vedligeholdes.

Især for dem, der bor i de ældste og i de nyeste etageejendomme, er arkitekturen vigtig, når boligen vedligeholdes.

Boligens vedligehold

– Gennemførte til- og ombygninger

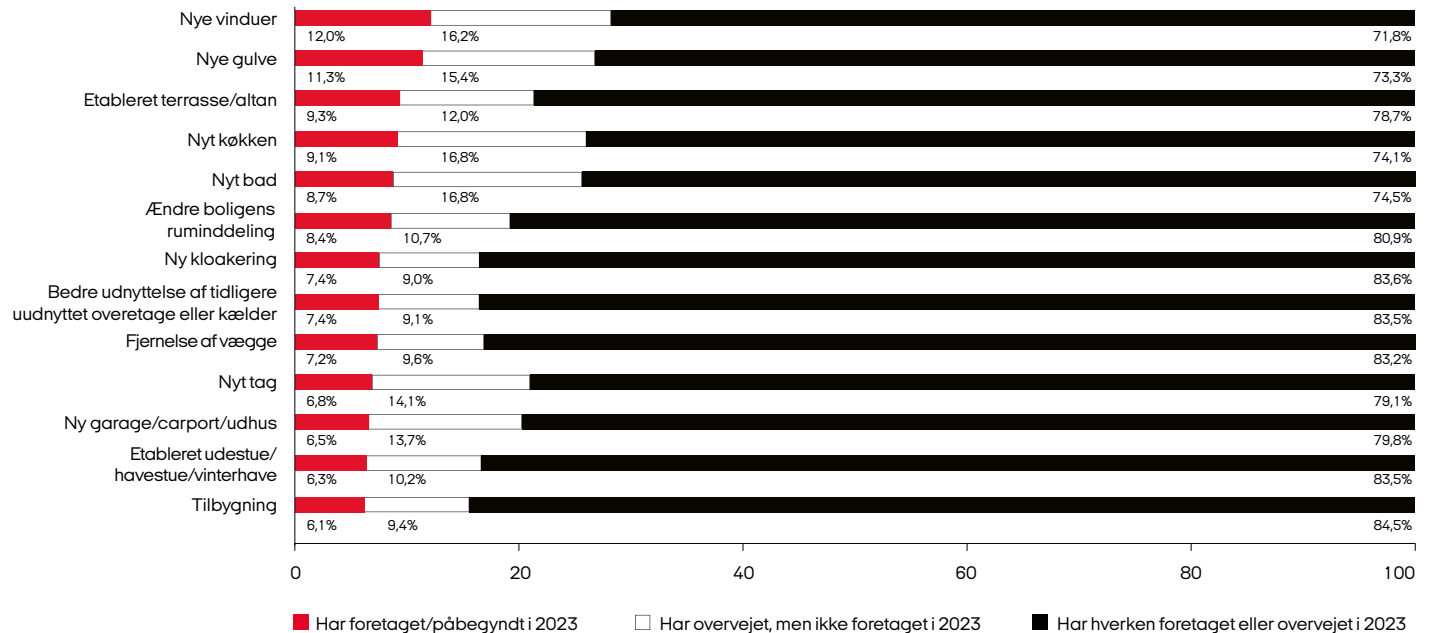
Udskiftning af vinduer er den største til- og ombygning, flest har foretaget det forgangne år. Sådant har det også været i de foregående år.

Umiddelbart derefter følger nye gulve samt etablering af en terrasse eller en altan.

Færrest har foretaget eller påbegyndt en egentlig tilbygning.

Nyt køkken, nyt bad samt nye vinduer er de områder, flest har overvejet, uden at det har medført en egentlig aktivitet i det foregående år.

Hvilke større til- og ombygninger har du foretaget/påbegyndt eller overvejet i det forgangne år? [Tal i pct.]

Boligens vedligehold

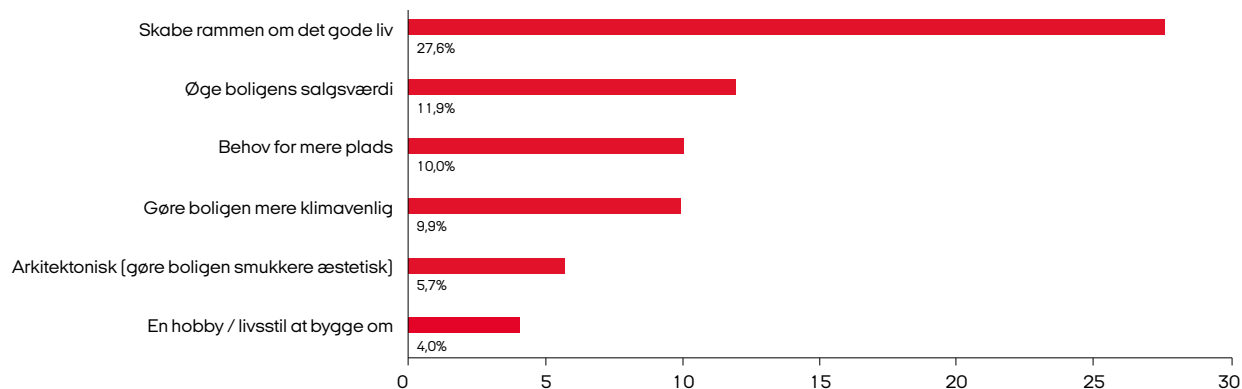
– Bolig- og andelsboligejernes motiver for større til- eller ombygninger

Ønsket om at skabe rammen om det gode liv er det, som har størst betydning for at få foretaget en større til- eller ombygning. Det svarer 27,6% af bolig- og andelsboligejerne.

Derefter sker der et niveauskift ned til de to efterfølgende motiver: at øge boligens salgsværdi samt behovet for mere plads.

9,9% svarer, at det er for at gøre boligen mere klimavenlig. I denne gruppe, der nævner klimaet, er hele 83,6% interesseret i energiforbedringer i boligen. Det er markant flere end blandt alle bolig- og andelsejere, hvor det er 68,6%, der er interesseret i energiforbedringer.

Hvilket forhold motiverer mest til at få foretaget en større til- eller ombygning af din bolig? [Tal i pct.]

Boligens vedligehold

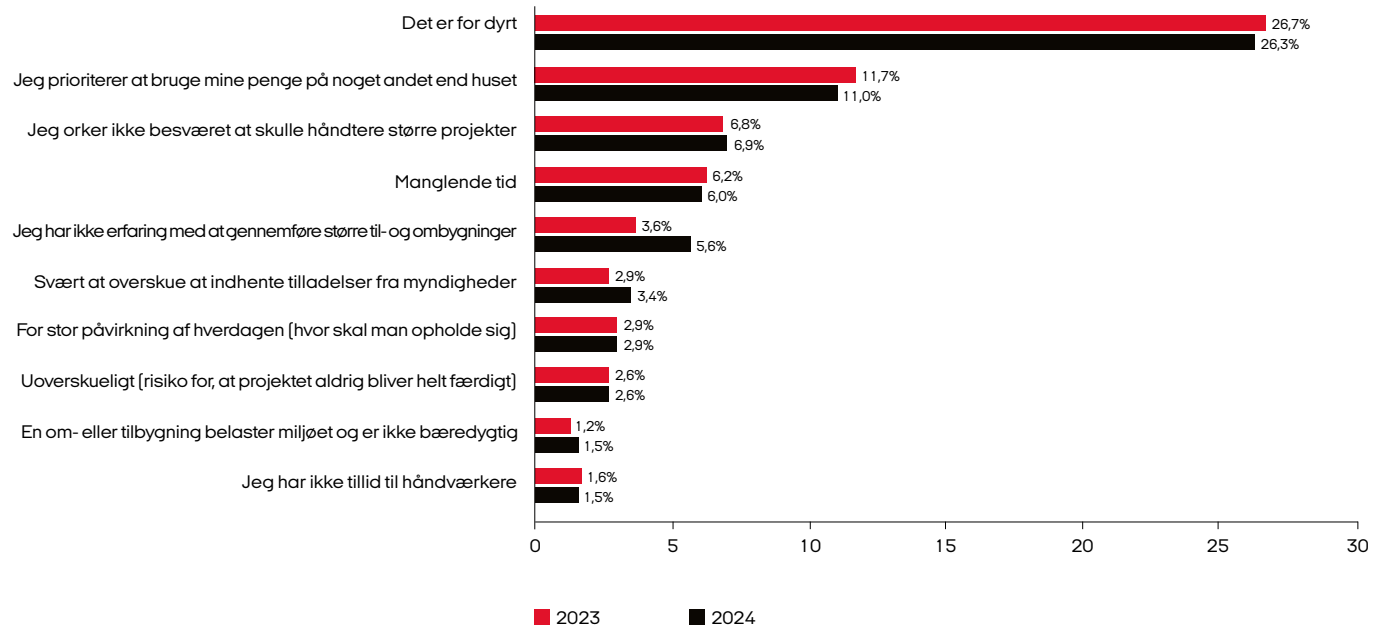
– Bolig- og andelsboligejernes barrierer for større til- eller ombygninger

Økonomien spiller ind, når bolig- og andels-ejerne skal nævne de barrierer, de støder på. Det er for dyrt, og så prioriterer man at bruge sine midler på andet end huset. Sådan er det i år, og sådan var det de foregående år.

For bolig- og andelsejere er der også fokus på barrierer, der omhandler det besværlige og uoverskuelige i at få foretaget de ønskede til- eller ombygninger i boligen.

Kun en mindre andel ser miljøbelastning og manglende bæredygtighed som en barriere for at foretage til- eller ombygninger. Det samme gælder for tilliden til håndværkerne, der heller ikke er den store hindring for at gå i gang.

Hvad er den væsentligste barriere for at få foretaget de ønskede til- eller ombygninger af din bolig? [Tal i pct.]

Boligens vedligehold

– Bolig- og andelsboligejernes barrierer for større til- eller ombygninger fordelt på alder

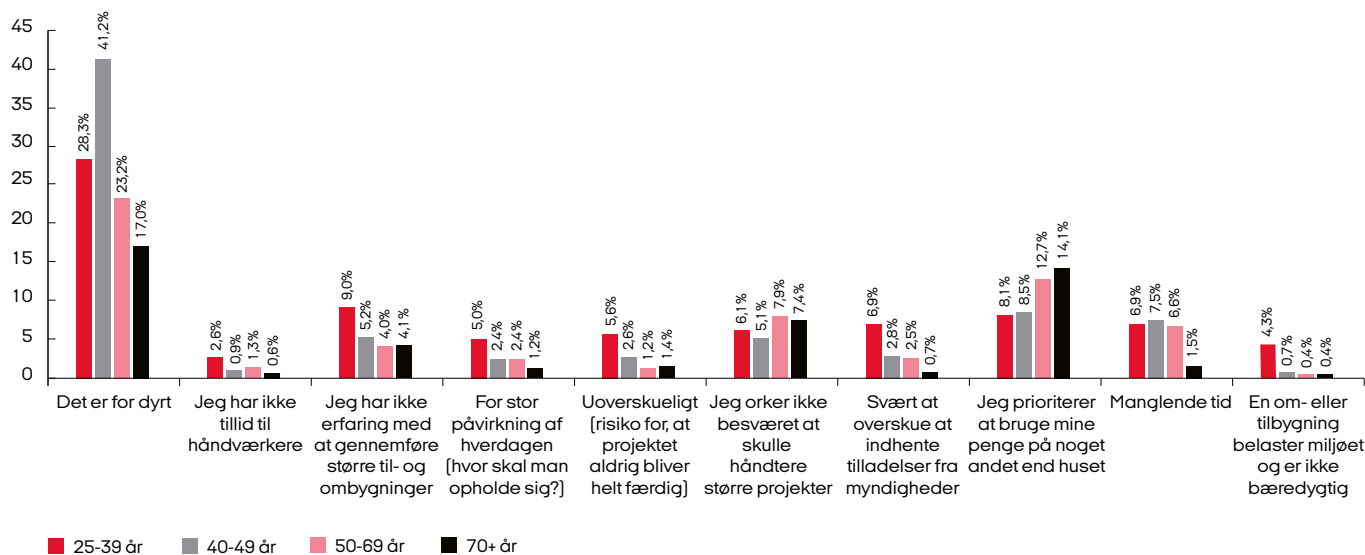
Generelt har de yngre bolig- og andelsboligejere flest barrierer for at få foretaget de ønskede til- eller ombygninger.

Barriererne er især økonomi og manglende erfaring, samt at det er uoverskueligt og påvirker hverdagen for meget.

Det er især også i den yngre aldersgruppe, at miljøbelastningen og manglende bæredygtighed i højere grad nævnes som en barriere.

I takt med at man bevæger sig op i aldersgrupperne, øges andelen, der svarer, at man prioriterer at bruge sine penge på noget andet end huset.

Hvad er den væsentligste barriere for at få foretaget de ønskede til- eller ombygninger af din bolig? (Fordelt på alder, tal i pct.)

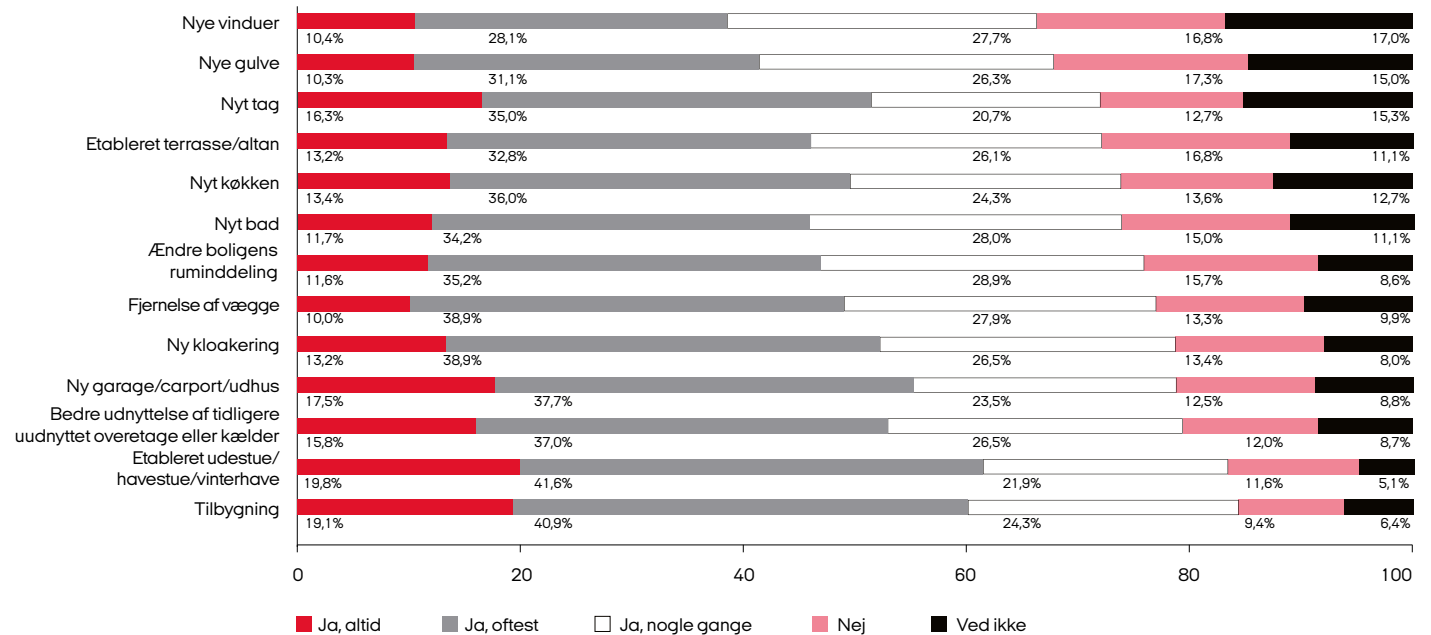
Boligens vedligehold

– Bolig- og andelsboligejernes valg af bæredygtige byggematerialer

Det er især i forbindelse med egentlige tilbygninger og etablering af udestue/havestue, at der anvendes bæredygtige byggematerialer.

I forbindelse med nye vinduer og nye gulve, som er de tiltag, flest har foretaget i 2023, er der færrest, der har valgt bæredygtige byggematerialer.

Har du i forbindelse med dine til- og ombygninger valgt bæredygtige byggematerialer (materialer, der kan genbruges, produkter af naturmaterialer, produkter med lav CO₂-udledning, miljømærkede produkter osv.)? [Tal i pct.]

Kapitel 9

Bæredygtighed og deleordninger

Bæredygtighed og deleøkonomi – resumé

Kapitlet fokuserer på danskernes forhold til bæredygtighed.

Det handler om, hvor stor interessen er for at leve bæredygtigt i ens bolig, og inden for hvilke områder man lever bæredygtigt.

Endvidere undersøges danskernes forhold til at dele, bytte eller låne med hinanden.

Kapitlet viser bl.a.:

- Andelen, der er interesseret i at leve bæredygtigt, øges marginalt.
- Det er blandt den yngre del af befolkningen, at interessen for at leve mere bæredygtigt i ens bolig er højest.
- Adfærd i hjemmet (f.eks. spare på energi mv.) er det, flest peger på, når de skal vurdere, hvordan man kan leve bæredygtigt i sin bolig.
- Det, færrest nævner, er at bo på mindre plads.
- Andelen, der tilvælger bæredygtige byggematerialer i forbindelse med til- og ombygninger, er øget i forhold til for et år siden.
- Der er flere, der har en deleordning i deres lokalområde. Flest blandt dem, der bor i andelsbolig, og færrest blandt dem, der bor i lejebolig.
- De, der er tilfredse med deres naboskab, benytter i højere grad bytteordninger end dem, der er utilfredse med deres naboskab.
- Værktøj, elværktøj mv. er blandt de ting, flest deler, bytter eller låner af andre.

Bæredygtighed og deleordninger

– Interessen for at leve bæredygtigt i ens bolig, fordelt på årstal og alder

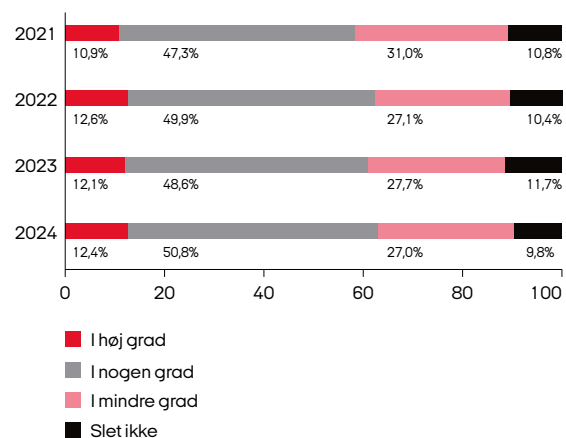
Interessen for, hvordan man kan leve mere bæredygtigt i sin bolig, er forholdsvis konstant, set over de seneste år. Dog svarer mere end 63% i 2024, at de enten i høj grad eller i nogen grad er interesseret, og det er det højeste niveau i de fire målinger.

12,4% svarer, at de i høj grad interesserer sig for, hvordan man kan leve mere bæredygtigt i sin bolig.

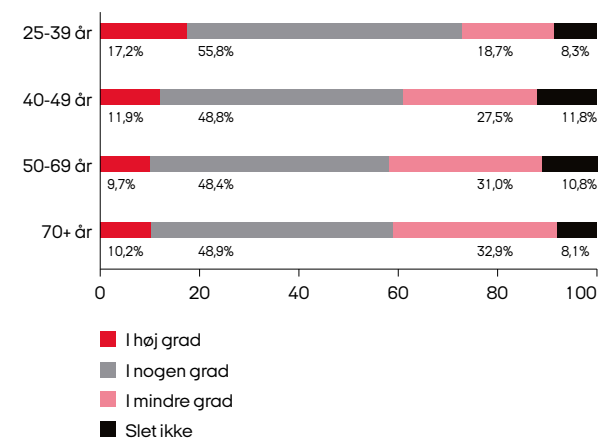
Det er blandt den yngre del af befolkningen, at interessen for at leve mere bæredygtigt i ens bolig er højest. Her svarer 17,2%, at de i høj grad er interesseret.

Det er i aldersgruppen 40-70 år, at der tilkendes mindst interesse i, hvordan man kan leve bæredygtigt i sin bolig.

I hvilken grad interesserer du dig for, hvordan man kan leve mere bæredygtigt i sin bolig? (Fordelt over år, tal i pct.)

I hvilken grad interesserer du dig for, hvordan man kan leve mere bæredygtigt i sin bolig? (Fordelt på alder, tal i pct.)

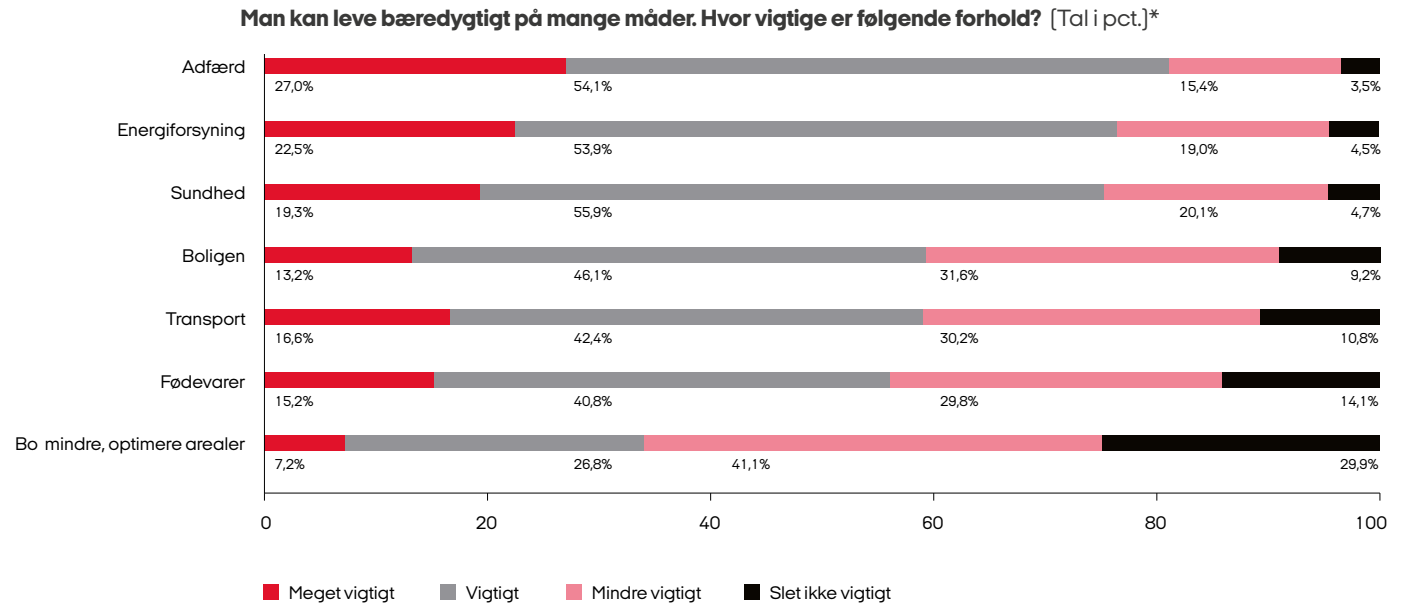

Bæredygtighed og deleordninger

– Vigtige måder at leve bæredygtigt på, fordelt over tid

Adfærd og forbrug i hjemmet samt energiforsyning er de forhold, flest nævner, når de skal vurdere vigtigheden af forskellige måder at leve bæredygtigt på.

At bo på mindre arealer er der færrest, der finder vigtigt.

Bæredygtighed og deleordninger

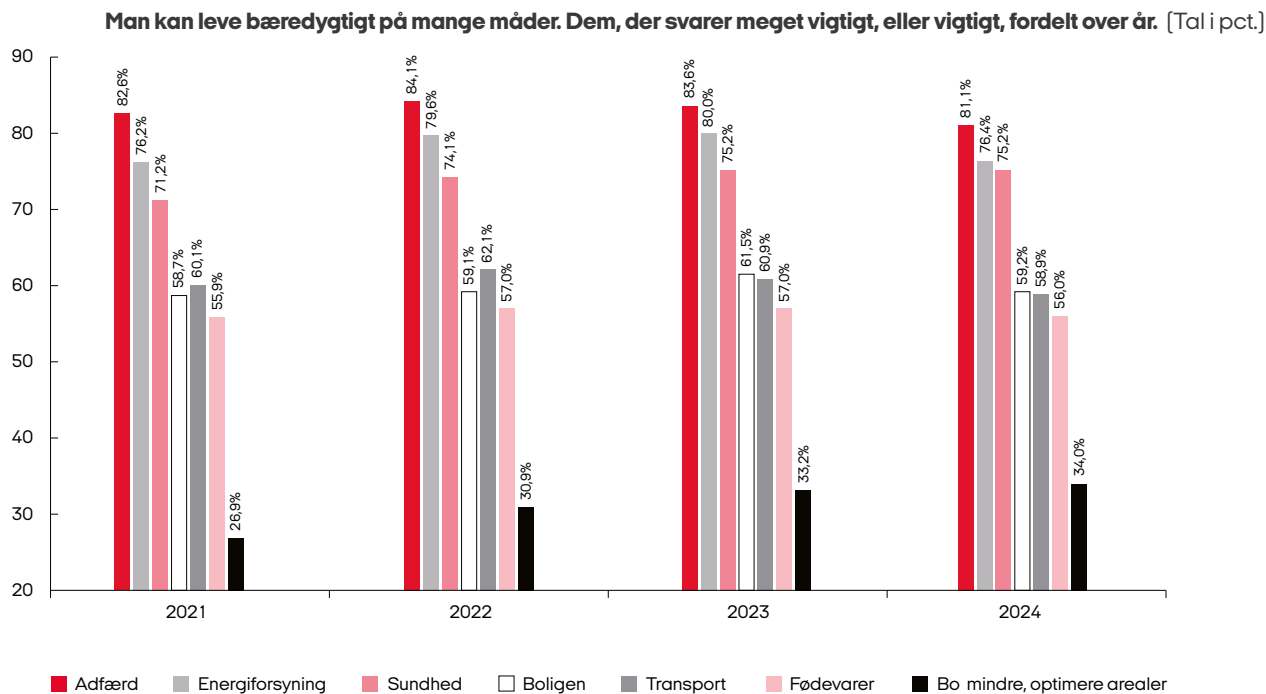
– Vigtige måder at leve bæredygtigt på, fordelt over tid

For hovedparten af områderne er vigtigheden faldet i forhold til for et år siden. Især når det drejer sig om energiforsyning.

At bo på mindre plads er der færrest, der finder vigtigt, men andelen er dog stigende over de tre seneste undersøgelser.

Forklaring til de enkelte forhold:

- Adfærd og forbrug i hjemmet (f.eks. spar på el, vand, varme, forbruge mindre plastik og kemi)
- Energiforsyning (f.eks. benytte vedvarende energikilder)
- Sundhed (f.eks. bedre indeklima, brug af miljømærkninger)
- Transport (f.eks. færre flyrejser, offentlig transport, cykel, bilvalg og kørsel)
- Boligen (f.eks. bæredygtige materialer, bedre isolering, genbruge ting, købe brugte møbler)
- Fødevarer (f.eks. spis mindre kød, flere grøntsager, lokale varer)
- Bo mindre, optimere arealer (f.eks. flytte i en mindre bolig eller udleje)

Bæredygtighed og deleordninger

– Vigtige måder at leve bæredygtigt på, fordelt på alder

Hvis man ser på den samlede befolkning, finder man en større andel blandt de unge, der svarer, at det er vigtigt at leve bæredygtigt inden for områderne fødevarer (f.eks. spise mindre kød), transport (f.eks. bilvalg, færre flyrejser), boligen (f.eks. benytte bæredygtige materialer) samt at bo mindre.

Det er blandt de helt unge, at der er størst tilslutning til at bo mindre. Derefter falder interessen i takt med alderen.

De områder, hvor vigtigheden øges i takt med alderen, er: energiforsyning (f.eks. benytte vedvarende energikilder) samt adfærd og forbrug i boligen (f.eks. spare på el, vand, varme, forbruge mindre plastik og kemi osv.).

Personer, der svarer, at det er "meget vigtigt/vigtigt" at leve bæredygtigt inden for de nævnte områder. [Fordelt på alder, tal i pct.]

	25-39 år	40-49 år	50-69 år	70+ år	Total
Fødevarer	64,3	55,8	50,7	53,1	56,0
Transport	65,0	58,9	54,7	57,1	58,9
Boligen	67,2	59,4	53,2	57,0	59,2
Adfærd	77,3	80,1	83,7	83,5	81,1
Energiforsyning	74,4	75,2	77,6	79,2	76,4
Sundhed	76,5	73,1	74,7	76,0	75,2
Bo mindre, optimere arealer	43,5	29,9	29,4	28,8	34,0

Bæredygtighed og deleordninger

– Vigtige måder at leve bæredygtigt på, fordelt på region og urbanisering

Personer, der bor i Region Hovedstaden svarer i højere grad end resten af befolkningen, at det er meget vigtigt eller vigtigt at leve bæredygtigt i forhold til fødevarer, transport, sundhed og det at bo mindre.

Generelt er der en mindre andel i Region Nordjylland end i resten af landet, der svarer, at det er meget vigtigt eller vigtigt at leve bæredygtigt i forhold til de nævnte områder.

En opsplitning på urbaniseringsgrad viser, at fokus på bæredygtighed i forbindelse med de nævnte områder er mere udbredt i hovedstadsområdet end blandt personer, der bor i landområder.

Personer, der svarer, at det er "meget vigtigt/vigtigt" at leve bæredygtigt inden for de nævnte områder. [Fordelt på region, tal i pct.]

	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Total
Fødevarer	61,4	53,0	54,3	54,2	51,3	56,0
Transport	63,6	53,8	59,0	57,2	54,9	58,9
Boligen	60,6	56,5	59,9	59,2	57,3	59,2
Adfærd	81,9	81,3	81,9	79,7	80,0	81,1
Energiforsyning	78,3	74,4	77,9	74,1	75,3	76,4
Sundhed	76,6	73,6	75,0	75,4	72,9	75,2
Bo mindre, optimere arealer	39,3	31,2	32,7	31,2	29,9	34,0

Personer, der svarer, at det er "meget vigtigt/vigtigt" at leve bæredygtigt inden for de nævnte områder. [Fordelt på urbanisering, tal i pct.]

	Et landdistrikt	En by med under 10.000 indbyggere	En by med 10.000-50.000 indbyggere	En by med 50.001-500.000 indbyggere	Hovedstadsområdet
Fødevarer	47,8	52,6	54,3	57,8	63,7
Transport	53,1	54,9	56,0	61,7	66,3
Boligen	55,8	58,2	58,6	61,2	60,8
Adfærd	78,4	83,5	81,0	79,2	81,8
Energiforsyning	70,1	77,3	76,0	76,2	79,3
Sundhed	72,0	74,9	74,5	76,3	76,8
Bo mindre, optimere arealer	32,2	32,2	32,7	31,0	40,0

Bæredygtighed og deleordninger

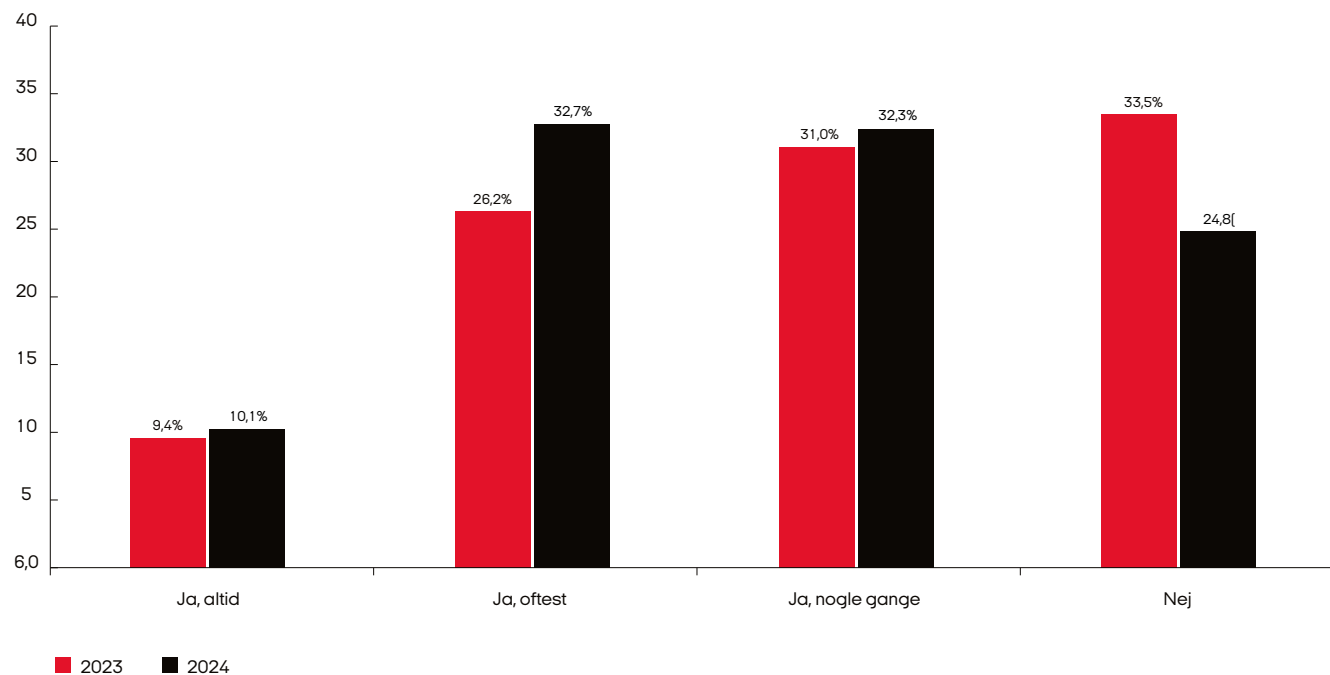
– Tilvalg af bæredygtige byggematerialer

Andelen, der tilvælger bæredygtige byggematerialer i forbindelse med til- og ombygninger, er øget i forhold til for et år siden.

Således svarer samlet 75,2% i den seneste undersøgelse, at de i mere eller mindre grad har valgt bæredygtige byggematerialer.

I 2023 var det tilsvarende tal 66,5%.

Har du i forbindelse med dine til- og ombygninger valgt bæredygtige byggematerialer (materialer, der kan genbruges, produkter af naturmaterialer, produkter med lav CO₂-udledning, miljømærkede produkter osv.)? [Fordelt på år, tal i pct.]

Bæredygtighed og deleordninger

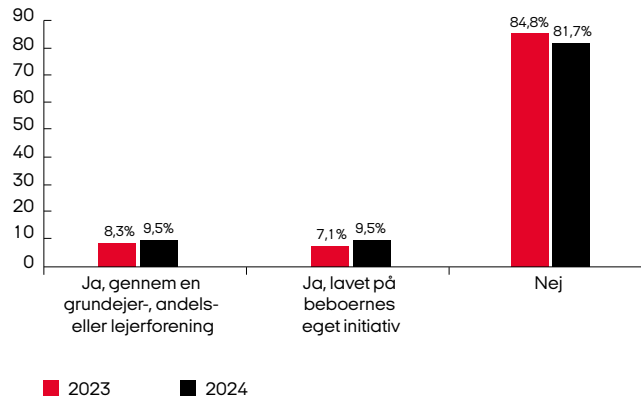
– Deleordninger, fordelt over tid og på ejerforhold

I 2024 er der nu færre, der ikke har en deleordning i deres område. Således svarer 81,7% i den seneste undersøgelse, at det ikke er tilfældet, mens andelen i 2023 var 84,8%.

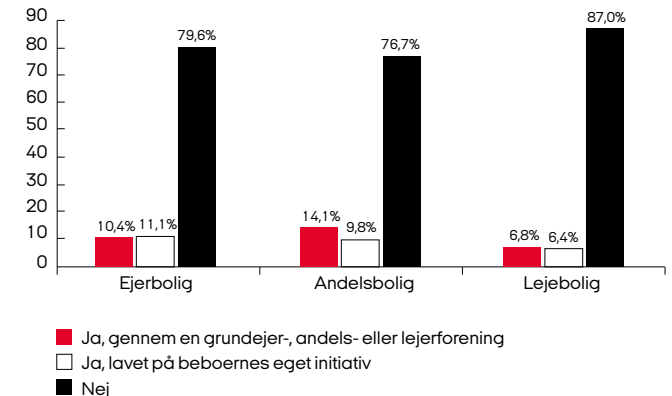
Det er både deleordninger gennem grundejer-, andels- og ejerforeninger samt deleordninger lavet på eget initiativ, der er kommet flere af.

Der er flest, der har en deleordning blandt beboerne i andelsforeninger, nemlig 22,3%. Blandt lejerne har kun 13% en deleordning i deres område.

Er der deleordning i dit område.
[Fordelt på år, tal i pct.]

Er der deleordning i dit område.
[Fordelt på ejerforhold, tal i pct.]

Bæredygtighed og deleordninger

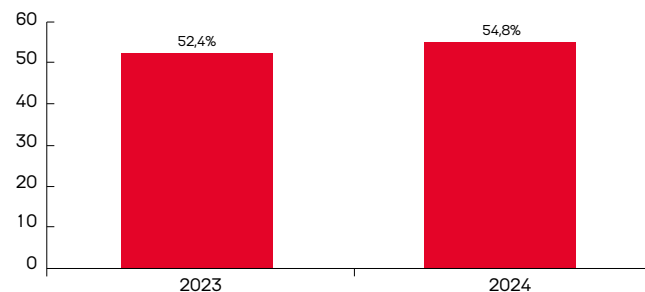
– Dele, bytte eller låne ting af andre

I 2024-undersøgelsen svarer 54,8%, at de deler, bytter eller låner en eller flere ting. I 2023-undersøgelsen var den tilsvarende andel på 52,4%.

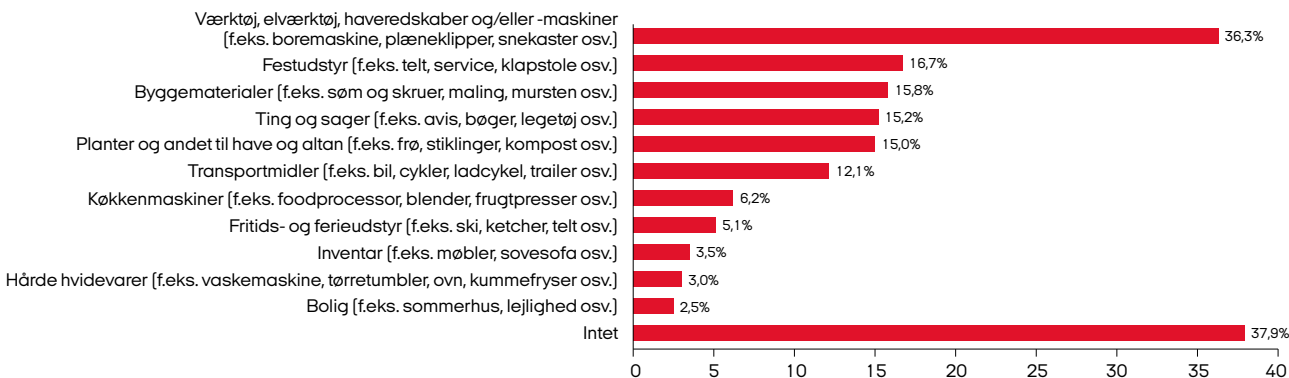
Værktøj, elværktøj mv. er blandt de ting, som flest deler, bytter eller låner af andre.

Inventar, hårde hvidevarer samt selve boligen er de ting, som færrest deler, bytter mv.

Deler, bytter eller låner en eller flere ting med andre. (Tal i pct.)

Hvilke af nedenstående ting deler, bytter eller låner du med andre i dit lokalområde. (Tal i pct.)

Bæredygtighed og deleordninger

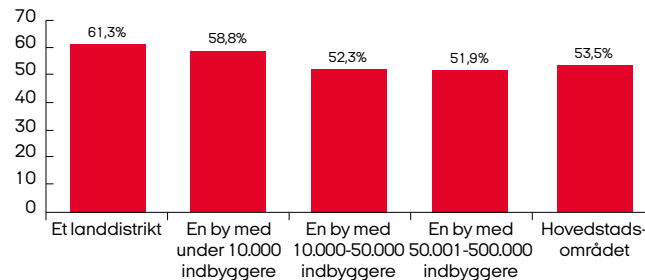
– Deleordninger, fordelt på urbanisering, ejerforhold og tilfredshed med naboskab

Man deler, bytter eller låner mere, hvis man bor i landområder og i de mindre byer, end hvis man bor i de større byer eller i hovedstadsområdet.

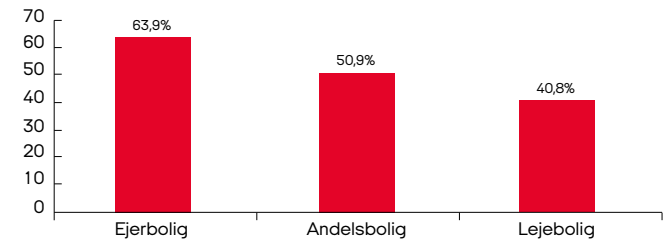
Andelen, der deler, bytter eller låner ting af andre, er størst blandt beboere i ejerboliger og mindst blandt beboere i lejeboliger.

Deleordninger er med til at skabe et fællesskab, og andelen, der er tilfredse med deres naboskab, benytter i højere grad bytteordninger end dem, der er utilfredse med deres naboskab.

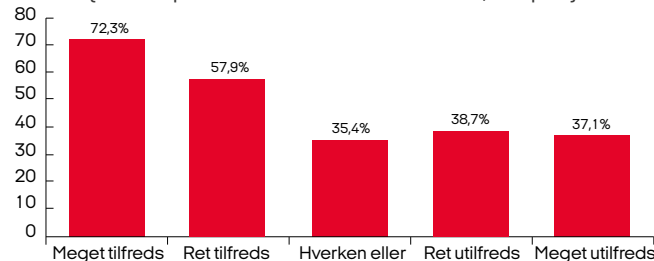
Andel, der deler, bytter eller låner ting af andre i lokalmiljøet.
[Fordelt på urbanisering, tal i pct.]

Andelen der deler, bytter eller låner ting af andre i lokalmiljøet.
[Fordelt på ejerforhold, tal i pct.]

Andelen der deler, bytter eller låner ting af andre i lokalmiljøet.
[Fordelt på tilfredshed med naboskab, tal i pct.]

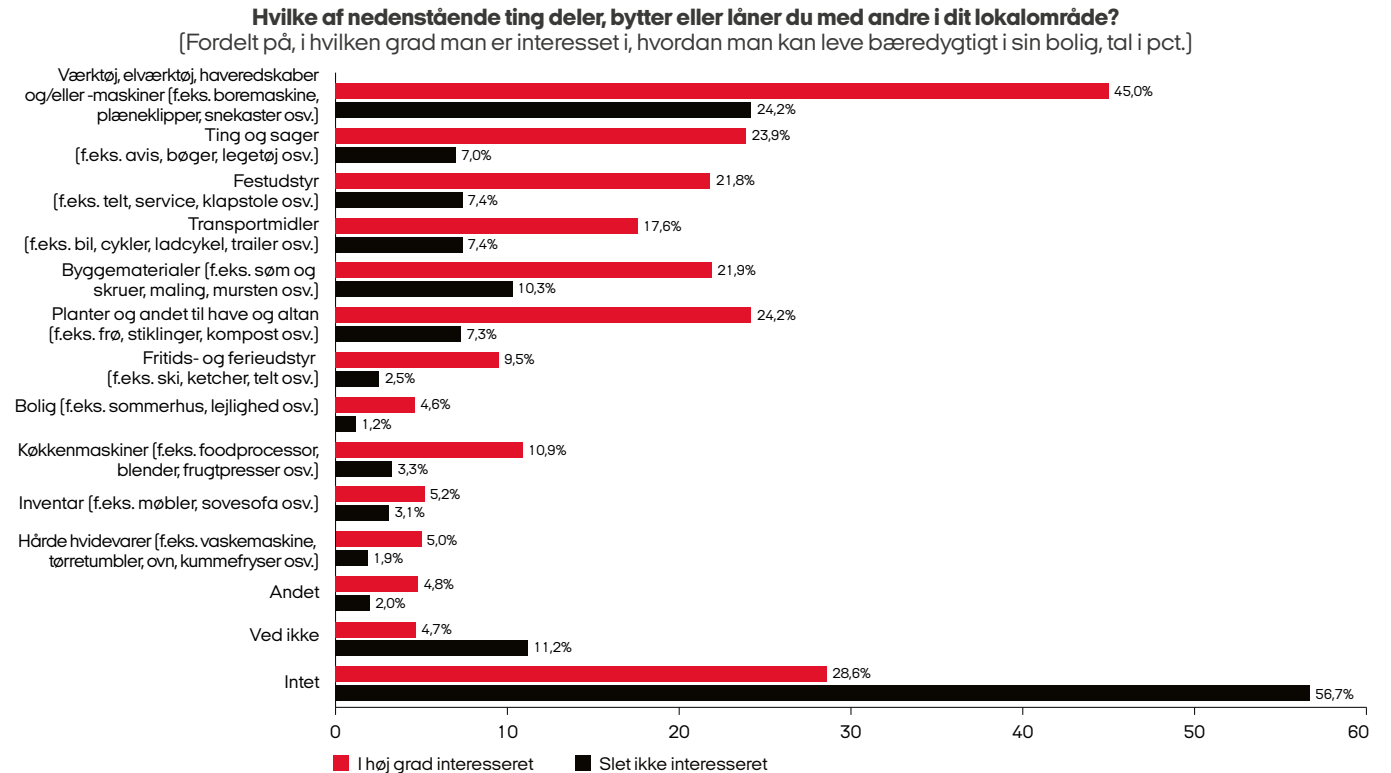

Bæredygtighed og deleøkonomi

– Deling af ting fordelt på, i hvilken grad man er interesseret i at leve bæredygtigt i sin bolig

Deleordninger fremmer bæredygtighed, og der er en tydelig sammenhæng mellem graden af interesse i, hvordan man kan leve bæredygtigt i sin bolig, og i hvilken grad man deler én eller flere ting med andre i sit lokalområde.

Hvis man sammenligner dem, der slet ikke er interesseret i at leve bæredygtigt i deres bolig, med dem, der er meget interesseret i at leve bæredygtigt, er der ca. dobbelt så mange i den første gruppe, der svarer, at de intet deler med andre.

Kapitel 10

Metode

Metode

– Baggrund og nøglebegreber

Baggrund

Undersøgelsen er baseret på i alt 7.108 nationalt repræsentative interviews blandt personer i den danske befolkning over 25 år.

Data er indsamlet i perioden den 26. februar til den 24. marts 2024 af Kantar Gallup, vha. CAWI [Computer Assisted Web Interviews].

Vejning

Data er vejet på køn, alder, region samt uddannelse. Danmarks Statistik er brugt som kilde.

Nøglebegreber

Livskvalitet: her spørges til oplevet tilfredshed med tilværelsen på en skala fra 0-10, hvor 0 er meget utilfreds, og 10 er meget tilfreds.

Urbanisering

Urbaniseringsgrad defineres af Kantar Gallup ud fra fem kategorier:

- Et landdistrikt (under 200 indbyggere)
- En by med op til 10.000 indbyggere
- En by med 10.001-50.000 indbyggere
- En by med 50.001-500.000 indbyggere
- Hovedstadsområdet

Større ombygninger

Større/mindre vedligehold baseres på respondentens egen definition.

Gør det selv-arbejde

Baseres på respondentens egen definition.

Metode

– Oversigt over baggrundsvariable

Undersøgelsen rummer følgende baggrundsvariable

- Køn [mand/kvinde]
- Alder [25-39, 40-49, 50-69, 70+]
- Civilstand
- Geografi [postnummer og region]
- Urbaniseringsgrad
- Husstandsindkomst
- Uddannelsesniveau
- Boligform [hus/villa/parcelhus, rækkehus/klyngehus, landejendom/gård, etageejendom, værelse]
- Ejerform [privat udlejning, almen boligforening, leje, andel, ejer]
- Hjemmeboende børn [ja/nej, samt børnenes alder]
- Husets opførelsesår [før 1930, 1930-1959, 1960-1979, 1980-1999, 2000 eller nyere]
- Kælder [ja/nej]
- Antal personer i husstanden
- Hvilken sal [hvis etageejendom]
- Altan
- Gårdmiljø
- Antal år i nuværende bolig
- Boligens størrelse
- Opvarmning af bolig

Metode

– Oversigt over variable

Undersøgelsen rummer følgende emner

- Oplevet livskvalitet
- Hvad optager boligejerne
- Generel vedligeholdelse
- Større til- og ombygninger
- Valg af håndværker/rådgivning
- Indeklima
- Opvarmning og energiforbedringer
- Bekymringer
- Stedbundne potentialer
- Bygningskultur
- Boligmiljøer
- Bæredygtighed

Boligejeranalysen

Boligejeranalysen er en underdel af den samlede analyse.

Denne del har været gennemført af Kantar Gallup A/S for Videntretet Bolius siden 2012. Vi har valgt at videreføre en lang række af spørgsmålene i den udvidede 2024-version, således at vi kan videreføre relevante tidsserier.

Denne del af undersøgelsen rummer således i alt 3.641 gennemførte interviews indsamlet i følgende målgruppe:

- Fyldt 25 år
- Bor i ejerbolig
- Bor i enten hus/villa/parcelhus eller række-/klynge-/kædehus eller gård
- Ejer selv boligen, eller boligen ejes af samlever eller i fællesskab med samlever

Databank, kontaktdata og kreditering

Databank

Undersøgelsens datagrundlag ligger frit tilgængeligt i "Databank", hvor man bl.a. kan udforske danskernes vaner, tanker og holdninger til boligen, naboskab og det byggede miljø.

Her får du adgang til databanken:

www.bolius.dk/databanken/dibm

Kontaktdata

Hvis du har spørgsmål til undersøgelsen eller konkrete data, er du velkommen til at kontakte en af følgende:

Henrik Mahncke,
Analysechef i Realdania
hma@realdania.dk
+45 21 22 37 29

Henrik Sonne,
Senioranalytiker i Videncentret Bolius
hso@bolius.dk
+45 24 46 65 90

Kreditering

Foto:
Klaus Bo
Steffen Stamp
Emilie Koefoed
Nils Meilvang

